

HAILUOTO

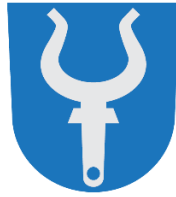
Hailuodon kunta

Tilinpäätös ja

toimintakertomus 2017

Kannen kuva: Joonas Junnila, Hailuoto

Hailuodon kunta

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2017

Käsittely		
Kunnanhallitus		26.03.2018 § 52
Kunnanvaltuusto		28.06.2018 § 45

Sisällys

Toimintakertomus	7
1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	9
1.1 Kunnanjohtajan katsaus	9
1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	10
1.3 Toimintaympäristö	12
1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	17
1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä ja kuntatalouden kehitysnäkymät	20
1.6 Henkilöstö	20
1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	25
1.8 Ympäristötekijät	25
1.9 Muut ei-taloudelliset asiat	25
2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	27
3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	30
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	30
3.2 Toiminnan rahoitus	33
4 Rahoitusasema ja sen muutokset	35
5 Kokonaistulo ja –meno	38
6 Kuntakonsernin toiminta ja talous	39
7 Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	44
Talousarvion toteutuminen	45
8 Seuranta koskeva sääntely	47
9 Tavoitteiden toteutuminen	50
10 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	52
11 Käyttötalouden toteutuminen tulosalueittain	55
11.1 Hallintopalvelut	55
11.2 Perusturvapalvelut	66
11.3 Sivistyspalvelut	75
11.4 Tekniset palvelut	83
12 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	91
13 Investointiosan toteutuminen	98
14 Rahoitusosan toteutuminen	103
Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot	104
Eriytetyt tilinpäätökset	130
15 Tytäryhtiöiden toimintakertomus- ja tilinpäätöstiedot	132
Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat	134
16 Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä	136
17 Luettelo kirjanpito- ja tositteiden lajeista sekä säilytystavoista	137
18 Tunnuslukujen laskentakaavat	138

Toimintakertomus

1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Talous on ollut hyvässä myötätulessa koko vuoden 2017 ajan ja työllisyys on edennyt vauhdilla kohti hallituksen laatimaan tavoitetta. Kunnille tämä kehitys on merkinnyt sitä, että niiden talous on toteutunut ennustettua paremmin, alueellisesti on tosin isoja eroja. Hailuodon kunnalle vuosi oli taloudellisesti hyvä, menot pysyivät kurissa ja tuotot olivat huomattavasti ennakoitua paremmat. Erityisesti verotuotot yllättivät positiivisesti.

Huolestuttavampaa meillä Hailuodossa oli asukasmäärän väheneminen. Tulevaisuudessa on mietittävä aktiivisesti keinoja, millä asukasmäärä saadaan kasvuun. Siinä me voimme kuntana tehdä paljonkin asioita ja luoda sellaista henkistä ilmapiiriä, että Hailuoto mielletään luokseen kutsuvana.

Vuodessa oli paljon muutoksia. Kunnanjohtaja Tero Karinen eläköityi ja siirtyi viettämään ansaittuja eläkepäiviään syksyllä. Omassa elämässäni se tarkoitti muuttoa toiselle puolelle maata ja aloittamista uudessa mielenkiintoisessa työssä kunnanjohtajana. Minulla ei ollut aiempaa kokemusta Hailuodosta, enkä ollut edes käynyt täällä aiemmin. Hailuoto kuitenkin kiehtoi siihen tutustuessani ja onnekseni olen nyt täällä. Johtavissa viranhaltijoissa tapahtui suuri muutos syksyn 2017 aikana. Viidestä johtavasta viranhaltijasta 3 tuli uutena työntekijänä Hailuotoon syksyn 2017 aikana. Tämä muutos varmasti on näkynyt. Aina kun organisaation johdossa tapahtuu muutoksia, sillä on vaikutuksia moneenkin asiaan. Muutos on alkuun näkynyt hapuiluna, uudet ihmiset eivät heti ole sisällä organisaatiossa. Muutos näkyy myös muuttuvina käytänteinä. Ihmiset tekevät työtään erilaisilla tausta-ajatuksilla ja se mitä ajattelet esimerkiksi johtamisesta, vaikuttaa varmasti siihen, kuinka suhtaudut asioihin.

Vuodesta 2018 ennakoidaan tulevan taloudellisesti haastavampi kuin vuosi 2017 oli. Vuoden 2018 aikana on jatkettava vuoden 2017 aikana aloitettuja asioita, opittava niistä ja systemaattisesti edettävä suunnitellulla tiellä. Minä kuulutan myös rohkeuden perään. Meillä on oven takana valtavia mahdollisuuksia syksyllä tulleen kiinteä yhteys - uutisen johdosta. Kiinteä yhteys tulee ennemmin tai myöhemmin ja meidän kuntana on nyt tehtävä asioita, että pystymme tuon avautuneen mahdollisuuden mahdollisimman hyvin hyödyntämään. Mahdollisuuden hyödyntäminen vaatii paljon konkreettista tekemistä ja ennen kaikkea päätöksiä, joiden pohjalta voidaan edetä haluttuun suuntaan. Haluttua suuntaa mietitään seuraavan kerran 2018 syksyllä, kun valtuustokauden aikana tehtävä strategian päivitys tai uudistus aloitetaan.

Hailuodossa on paljon potentiaalia, meidän on vain nähtävä ja tunnistettava se.

Kiitän henkilöstöä ja luottamushenkilöitä tehdystä työstä Hailuodon kunnan parhaaksi!

Aki Heiskanen
kunnanjohtaja

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuusto

Hailuodon kunnanvaltuustossa on 17 valtuutettua kaudella 1.1.2013-31.5.2017 ja 1.6.2017 – 31.5.2021.

Tilikauden 1.1.-31.12.2017 valtuusto ja siinä tapahtuneet muutokset seuraavassa:

Valtuuston puheenjohtajana toimi Sauli Pramila (luotsikutterinhoitaja, Kesk.) 31.5.2017 saakka ja 1.6.2017 alkaen Iiris Poukkanen (yrittäjä, Kesk.)

I varapuheenjohtajana toimi Leo Sauvola (vaununtarkastaja, eläk. SDP)

II varapuheenjohtajana toimi Charlotta Kittilä (opiskelija, Kok.) 5.4.2017 saakka ja Markku Ketola (luotsi, eläkeläinen, SDP) 6.4.2017- 31.5.2017. II varapuheenjohtajana toimi Minna Maikkola (erityisopettaja, KM, Kesk.) 1.6.2017 alkaen.

Kunnanvaltuustoon ovat kuuluneet lisäksi seuraavat valtuutetut 31.5.2017 saakka

Taru Henttu (pukuompelija, PS)

Mikko Iljana (DI, Kesk.)

Raija Juola (emäntä, PS)

Matti Kalaja (eläkeläinen, Kesk.)

Markku Ketola (luotsivanhin, Kok.)

Raili Louhimaa (taloussiht. eläkeläinen, Vas.)

Minna Maikkola (erityisopettaja, Kesk.)

Timo Ranta (maaseutuyrittäjä, Kesk.)

Pirkko Rantasuo (reskontraohitaja, traden. SDP)

Susanna Rapinoja (FM, opettaja, Saariryhmä)

Kaarina Sauvola (lastenhoitaja, Kesk.)

Teija Siekkinen (yrittäjä, PS)

Oiva Tanskanen (insinööri, eläkeläinen Kok.)

Kalevi Tönkyrä (ent. käyttöpäällikkö, SDP)

Kunnanvaltuustoon ovat kuuluneet lisäksi seuraavat valtuutetut 1.6.2017 alkaen

Marjut Toppi (matemaattisten aineiden opettaja, Kesk.)

Kalevi Tönkyrä (ent.käyttöpäällikkö, SDP)

Sauli Pramila (luotsikutterinhoitaja, Kesk.)

Risto Kurikka (maanviljelijä, Kesk.)

Susanna Rapinoja (FM, työnsuunnittelija, Vas)

Marko Välimäki (kalastaja, Kesk)

Jorma Tero (kirvesmies, PS)

Arto Vähämetsä (maaseutuyrittäjä, agrologi, (Amk), Kesk)

Mikko Tuomikoski (konepäällikkö, Kok)

Mikko Iljana (DI, maanviljelijä, Kesk)

Pirkko Rantasuo (reskontra-asiantuntija, eläkeläinen, SDP)

Raili Louhimaa (tradenomi, eläkeläinen, Vas)

Ahti Patokoski (eläkeläinen, Kesk)

Riitta Lumijärvi (opettaja, Kesk)

Kunnanhallitus

Hailuodon kunnanhallituksessa on 7 jäsentä. Kokouksiin voivat osallistua myös kunnanvaltuuston puheenjohtajat ja heillä on kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus.

Hallituksen puheenjohtajana toimi Oiva Tanskanen 31.5.2017 saakka ja 1.6.2017 alkaen Sauli Pramila

Varapuheenjohtajana toimi Kalevi Tönkyrä

Kunnanhallitukseen ovat kuuluneet lisäksi seuraavat jäsenet:

Matti Kalaja 31.5.2017 saakka ja 1.6.2017 alkaen Ahti Patokoski

Kaarina Sauvola 31.5.2017 saakka ja 1.6.2017 alkaen Marko Välimäki

Timo Ranta 31.5.2017 saakka ja 1.6.2017 alkaen Marjut Toppi

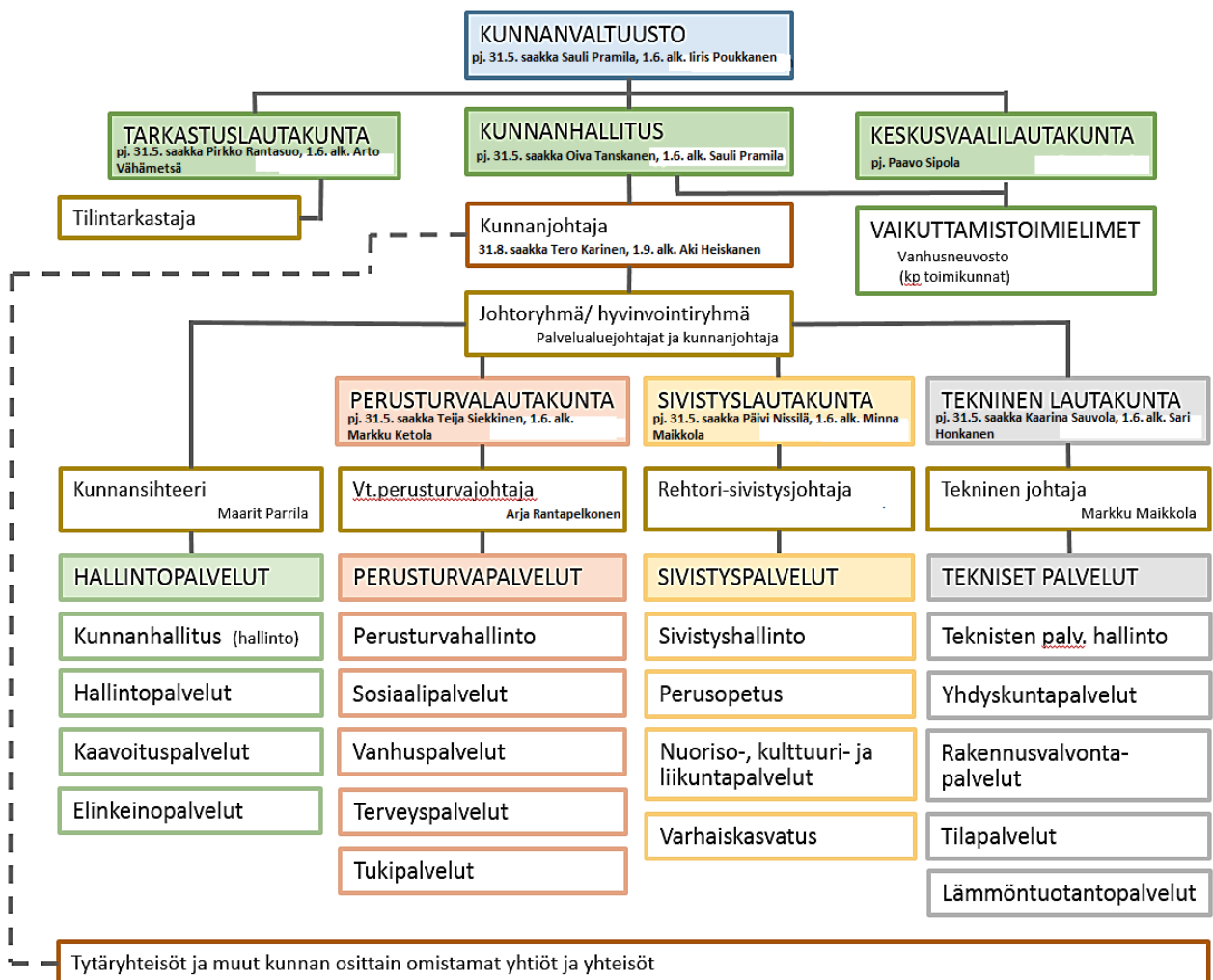
Raija Juola 31.5.2017 saakka ja 1.6.2017 alkaen Raili Louhimaa

Teija Siekkinen 31.5.2017 saakka ja 1.6.2017 alkaen Pirkko Rantasuo

Kunnanhallituksessa toimi esittelijänä kunnanjohtaja Tero Karinen 31.8.2017 saakka ja 1.9.2017 alkaen Aki Heiskanen ja kunnansihteeri Maarit Parrila tilikauden 2017.

Hailuodon kunnan organisaatio ja muut luottamuselimet

Hailuodon kunnan organisaatio

Tarkastuslautakunta 31.5.2017 saakka

Pj. Pirkko Rantasuo

Vpj. Raili Louhimaa

Jäsen: Mikko Iljana

Tarkastuslautakunta 1.6.2017 alkaen

Pj. Arto Vähämetsä

Vpj. Riitta Lumijärvi

Jäsen: Matti Hautanen

Keskusvaalilautakunta 31.5.2017 saakka

Pj. Paavo Sipola

Keskusvaalilautakunta 1.6.2017 alkaen

Pj. Paavo Sipola

Vpj. Raija Tuhkanen

Vpj. Paavo Isola

Jäsenet: Paavo Isola, Marko Välimäki ja Salla Tönkylä

Jäsenet: Pekka Heikkinen, Ritva Laurila ja Tari Rantasuo

Perusturvalautakunta

Pj. Teija Siekkinen 31.5.2017 saakka, Markku Ketola 1.6.2017 alkaen

Vpj. Markku Ketola 31.5.2017 saakka, Raili Louhimaa 1.6.2017 alkaen

Jäsenet: Ritva Laurila, Leena Luoma-aho, Matti Kalaja, Raija Tuhkanen ja Leo Sauvola 31.5.2017 saakka.

Jäsenet: Ahti Patokoski, Riitta Lumijärvi, Matti Kalaja, Leena Luoma-aho ja Mikko Tuomikoski 1.6.2017 alkaen.

Esittelijänä vt. perusturvajohtaja Arja Rantapelkonen.

Sivistyslautakunta

Pj. Päivi Nissilä 31.5.2017 saakka, Minna Maikkola 1.6.2017 alkaen

Vpj. Marko Välimäki 31.5.2017 saakka, Aaro Kemppainen 1.6.2017 alkaen.

Jäsenet: 31.5.2017 asti Mikko Iljana, Taru Henttu, Charlotta Kittilä 5.4.2017 saakka ja ajalla 6.4-31.5.2017 Markku Ketola, Susanna Rapinoja ja Petri Blomqvist.

Jäsenet: Marjut Toppi, Sampo Pramila, Susanna Rapinoja, Jorma Tero ja Vesa Suutari 1.6.2017 alkaen.

Esittelijänä rehtori-sivistysjohtaja Hannu Haataja 31.7.2017 saakka, Kaija Sipilä 1.8.2017 alkaen.

Tekninen lautakunta

Pj. Kaarina Sauvola 31.5.2017 saakka, Sari Honkanen 1.6.2017 alkaen.

Vpj. Lauri Holappa 31.5.2017 saakka, Veikko Tönkylä 1.6.2017 alkaen.

Jäsenet: Sanna Sipilä, Marja-Leena Krekilä, Raija Juola, Markku Ketola sekä Sasu Ripatti 31.5.2017 asti.

Jäsenet: Mikko Iljana, Risto Kurikka, Sanna Sipilä, Mikko Tuomikoski ja Pirkko Rantasuo 1.6.2017 alkaen.

Esittelijänä tekninen johtaja Markku Maikkola.

Tilivelvollisia ovat kunnan johtavat viranhaltijat sekä kaikki toimielimet valtuustoa lukuun ottamatta.

1.3 Toimintaympäristö

Yleinen talouskehitys

Talouden kehitysnäkymät

Valtiovaraministeriön ennusteen mukaan vuonna 2017 Suomen BKT kasvaa 3,1 %. Yksityisen kulutuksen kasvun ennakoitaan jatkuvan työllisyyden kohenemisen tukemana, asuntorakentamisen suhdannetilanteessa ei näy vielä rauhoittumista ja tuotannollisia investointeja on tehty runsaasti. Vienti on toipunut nopeasti ja siihen ovat vaikuttaneet ennen kaikkea maailmankaupan kasvu ja myönteinen talouskehitys useimmissa Suomen tärkeimmistä vientimaista. Vuonna 2018 talouskasvu tulee hidastumaan 2,4 prosenttiin. Vienti kasvaa kysynnän vetämänä ja Suomi ei enää menetä markkinaosuuksia. Vuosien 2016 ja 2017 talouskasvu on yllättänyt ekonomistit vahvuudellaan. Keskeisinä tekijöinä suhdannenousun taustalla ovat olleet pitkälti ulkoiset tekijät, kuten maailmantalouden vahva ja laaja-alainen veto sekä euroalueen elvyttävä rahapolitiikka. Euroalueen talouskasvu onkin piristynyt odotettua voimakkaammin. Maailman poliittinen ja geopoliittinen tilanne on kuitenkin edelleen hyvin epävakaa.

Työllisyyden kasvu nopeutuu v. 2018. Vuosina 2018 ja 2019 palkkojen nousu kiihtyy. Yksikkötyökustannukset nousevat, mutta kilpailijoita maltillisemmin, ja suomalaisen tuotannon kilpailukyky kohenee edelleen. Julkisyhteisöjen velka kääntyi laskuun suhteessa BKT:hen v. 2016. Bruttokansantuotteen nopea kasvu alentaa velkasuhdetta, ja velkasuhde näyttäisi painuvan 60 prosentin alapuolelle v. 2019. Kun talouskasvu hidastuu ja ikäsidonnaisten menojen kasvu jatkuu, velkasuhde uhkaa alkaa kasvaa uudelleen ensi vuosikymmenellä. Vuonna 2019 BKT kasvaa 1,9 %.

Kuntatalous

Kuntaliiton mukaan kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2017 tilinpäätösarviot osoittavat kuntatalouden vahvistuneen viime vuonna, mutta ennako-odotukset eivät kuitenkaan täysin toteutuneet. Kuntaliiton tekemä analyysi perustuu

Tilastokeskuksen julkaisemiin tilastotietoihin. Vuoden 2017 tilikauden tulos parani tilinpäätöstietojen mukaan noin 200 miljoonaa euroa, mutta jäi kuitenkin 500 miljoonaa euroa pienemmäksi kuin viime syksyn kuntatalousohjelmassa arvioitiin. Myöskään odotus koko kuntasektorin lainakannan pienentymisestä ei toteutunut. Kuntasektorin toimintakulut laskivat viime vuonna keskimäärin 1,0 prosenttiyksikköä muun muassa kilpailukyky sopimukseen liittyvien toimien, perustoimeentulotuen Kela-siirron ja kuntien omien säästötoimien vuoksi.

Kuntien verotulot kasvoivat vuonna 2017 koko maan tasolla yhteensä 2,0 prosenttia, eli 450 miljoonaa euroa. Samanaikaisesti valtionosuudet kuitenkin laskivat 3,3 prosenttia eli 300 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos oli negatiivinen 60 kunnassa, joista kaikki ovat alle 100 000 asukkaan kuntia. Kuntakentän menot eivät vähentyneet niin paljon kuin valtiovarainministeriö ennakoiti, joten kuntiin viime vuonna kohdistuneet valtionosuusleikkaukset ovat olleet ylimoitettuja. Valtion rahoitusosuuden pienentymisen seurauksena peruspalveluiden rahoitus on jäänyt yhä enemmän kuntien vastuulle.

Kuntatalouden rahoituksellista tasapainoa kuvaava toiminnan ja investoinnin rahavirta nousi plussalle 250 miljoonaan euroon. Tämä kertoo siitä, että kuntatalouden rahoitusasema on ensimmäistä kertaa pitkään aikaan tasapainossa. Tätä kehitystä on edesauttanut kuntien tiukka taloudenpito, harkitut investoinnit sekä koko julkisen sektorin yhteinen tasapainottamispolitiikka.

Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta nousi vuonna 2017 yhteensä noin 150 miljoonaa euroa eli 0,9 prosenttia. Kuntien lainakanta laski 100 miljoonaa euroa samalla, kun kuntayhtymien lainakanta kasvoi suurista sairaalainvestoinneista johtuen 250 miljoonaa euroa. Kuntien lainakanta laski yli 100 000 ja alle 2000 asukkaan kunnissa. Muissa kuntakokoluokissa velkaantuminen jatkui. Tällä hetkellä kuntien ja kuntayhtymien lainakanta on 18,3 miljardia euroa.

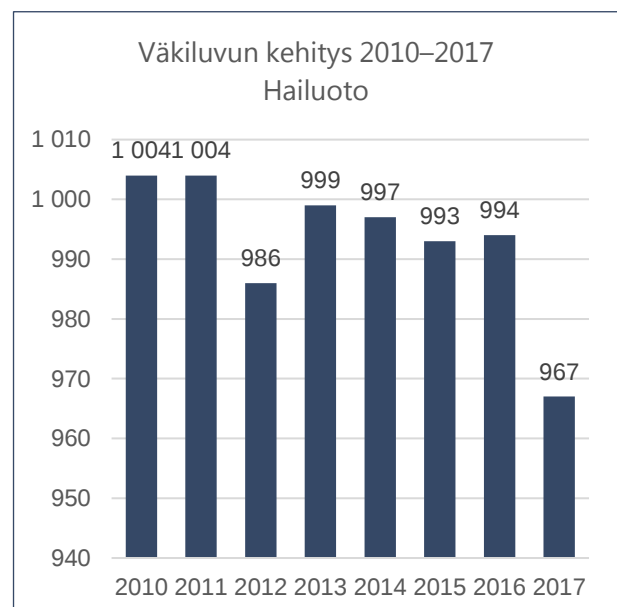
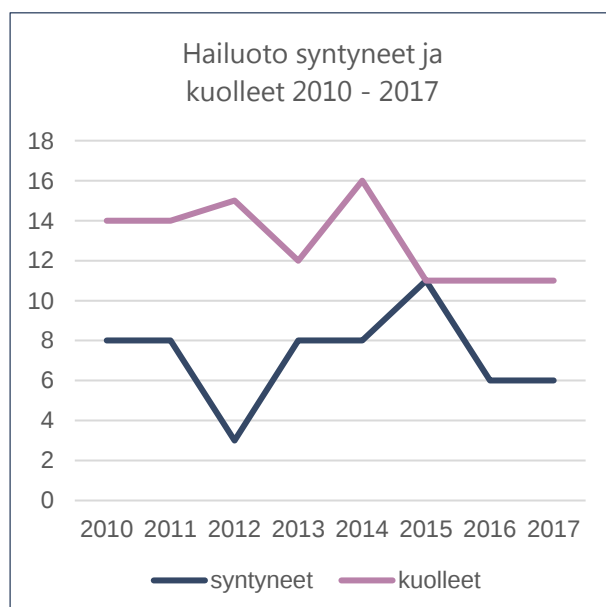
Kuntien talousarviokyselyn mukaan verotulot ja valtionosuudet eivät juurikaan kasva vuonna 2018 samalla kun toimintakulut kasvavat noin miljardi euroa. Vuosi 2019 näyttää kuntien arvioissa yhtä vaikeana. Kuntien arvioiden mukaan kuntien talous heikkenee jo tänä vuonna selvästi. Investoinnit kasvavat viidenneksellä, ja tämän johdosta lainakanta uhkaa kääntyä jälleen kasvuun.

Kuntaliiton ja FCG:n tuoreessa selvityksessä on selvitetty kuntien korjausvelkaa. Siinä arvioidaan, että kuntakonserneilla on laskennallisesti katettavaa korjausvelkaa 4 miljardia euroa pelkästään toimitilojen ja kiinteistöjen osalta. Investointien rahoittamiseksi, on kuntien tulokehityksen jatkossakin oltava vahvaa ja menot pidettävä kurissa. Valtion ei omilla toimenpiteillään enää pitäisi heikentää kuntien tulopohjaa, koska myös maakunta- ja soteuudistus aiheuttaa suurta epävarmuutta kuntien talouteen lähivuosina.

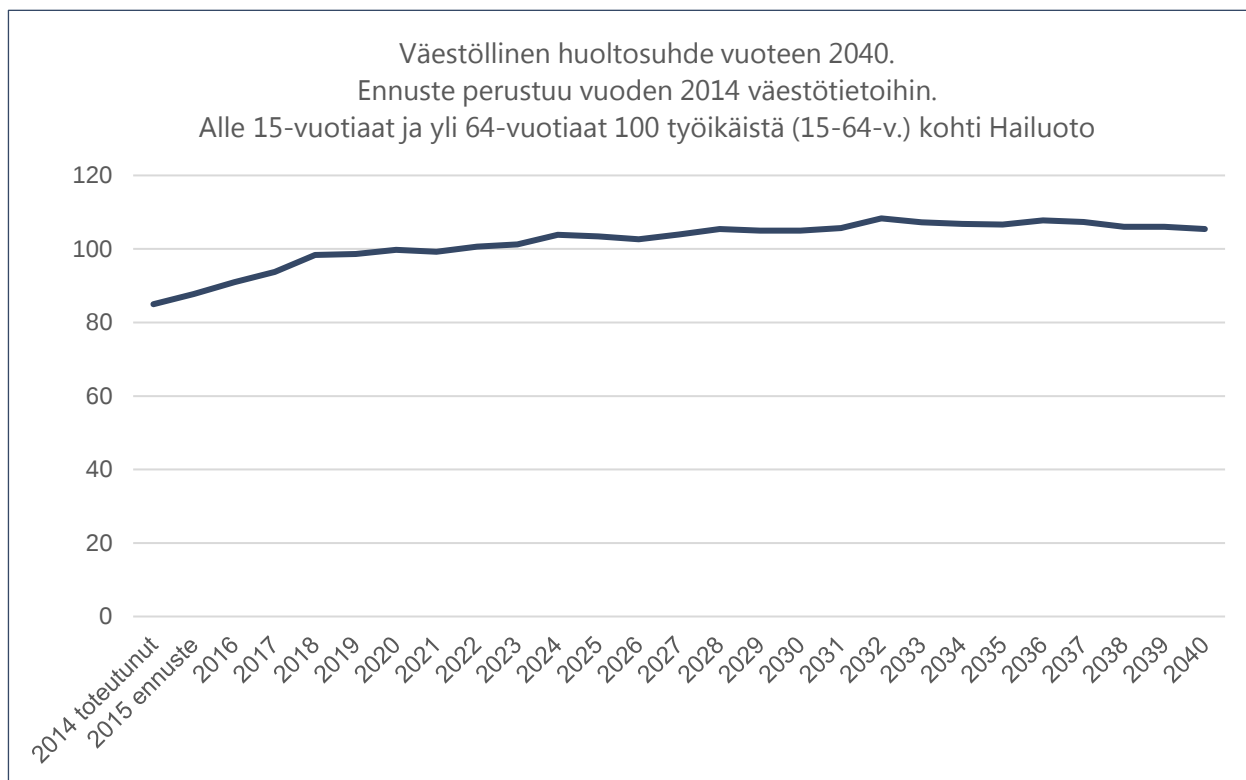
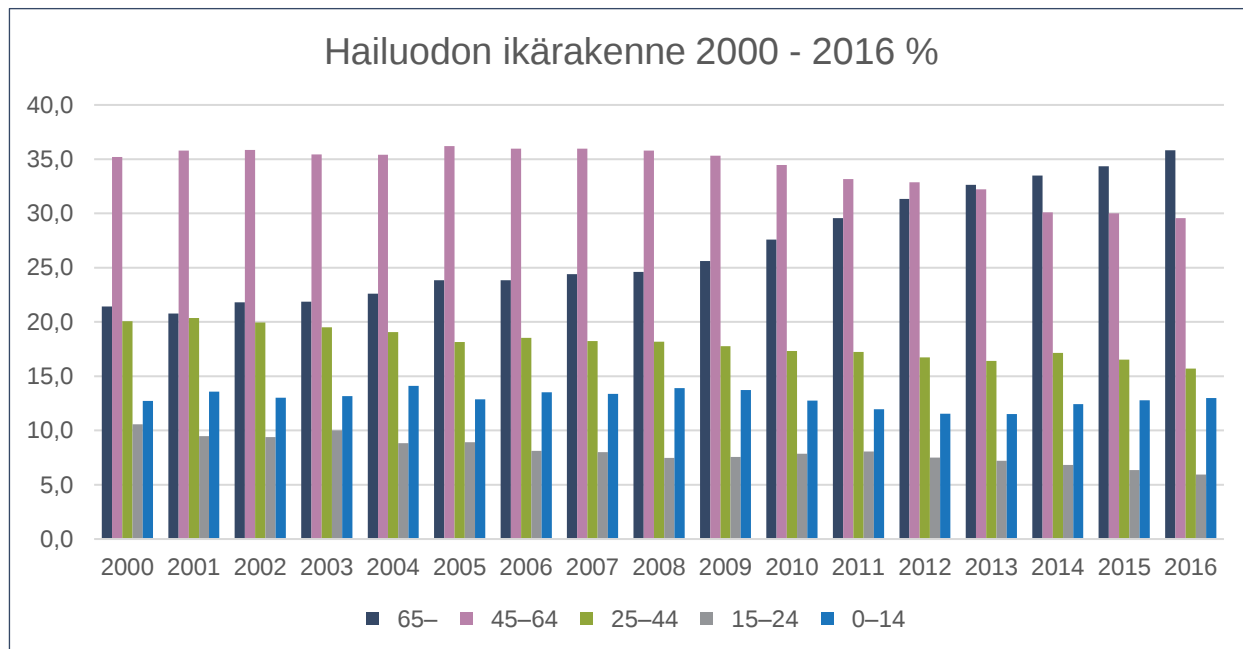
Väestönmuutokset

Vuoden 2017 lopussa hailuotolaisia oli 967, joista miehiä oli 505 ja naisia 472. Asukasmäärä väheni edellisestä vuodesta - 2,72 %. Asukasluku on pienimmillään 2010-luvun aikana. Vuoden 2017 aikana kuntien välinen nettomuutto oli 27 henkilöä Hailuodon osalta.

Syntyvyydessä on ollut vuosittaista vaihtelua vuosien 2010 – 2017 aikana, pysyen kuitenkin suhteellisen tasaisena. Sekä kuolleisuudessa että syntyvyydessä on tapahtunut pientä, mutta kuitenkin selvää vähenemistä.

Lasten 0 - 14 ikäryhmässä on vuosien 2000 – 2016 ollut vaihtelua 11,5 % – 13,9 % välillä, vuonna 2016 prosenttiosuus oli 13,0. Nuorten 15 – 24 -vuotiaiden osuus on ollut hiljaisessa laskussa. Ikäryhmissä 25 – 44 ja 45 – 65 on tapahtunut tasaista laskua koko taulukoidun ajan. Yli 65 -vuotiaissa tapahtuu tasaista kasvua. Kokonaisuudessaan taulukko Hailuodon ikärakenteesta kertoo, että nuorten ja työikäisten määrä on vuosien ajan ollut laskusuunnassa. Pikkulapsien määrä on pysynyt aika hyvin ennallaan, suurinta tasaista nousua tapahtuu yli 65-vuotiaiden ikäryhmässä.

Yllä olevan taulukon mukaan ikääntyminen jatkuu vuoteen 2032 asti. Tämä näkyy huoltosuhteen hitaana mutta tasaisena kasvuna. Vuodesta 2032 huoltosuhteen kasvu pysähtyy ja ennusteen mukaan pysyy siitä eteenpäin tasaisena.

Elinkeinotoiminta, työllisyys ja työllistäminen

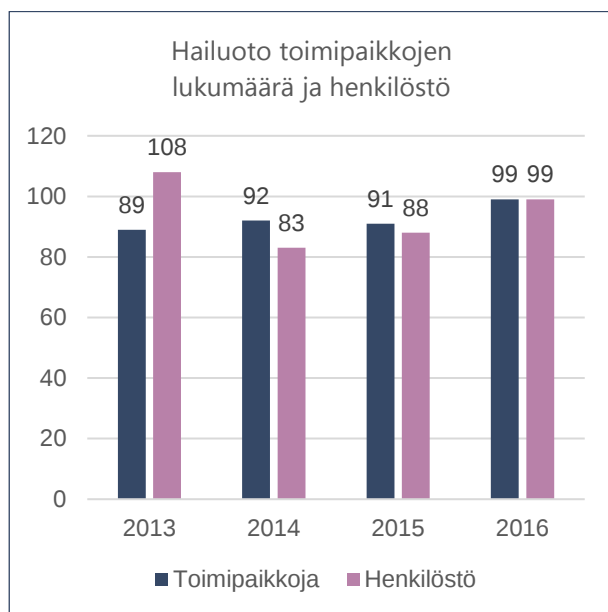
Oulun uusyrityskeskuksen raportin mukaan yritysten perustaminen on lisääntynyt Oulun seudulla noin 17% vuoteen 2016 verrattuna. Yritysten toimialat vaihtelevat, yksin yrittäminen ja oman työpanoksen myyminen yrittäjänä ovat edelleen kasvussa. Samoin ns.”kevytyrittäjä” on kiinnostanut uusyrityskeskuksen asiakkaita. Hoiva- ja hoitopuolella on myös ollut aktivoitumista, kuitenkin pääsääntöisesti odotellaan Sote-uudistusta.

Kunta	Perustetut 2017	Perustetut 2016	Perustetut 2015	Perustetut 2014	Työllistä- misvaikutus 2017 ARVIO
Oulu	1175	1029	967	966	1425
Hailuoto	7	4	3	4	7
Kempele	99	92	67	66	124
Liminka	56	37	40	47	62
Muhos	39	28	35	36	46
Tyrnävä	39	21	30	28	44
Lumijoki	7	8			7
yhteensä	1422	1219	1142	1147	1588
	Sis. asunto- osakeyhtiöt				

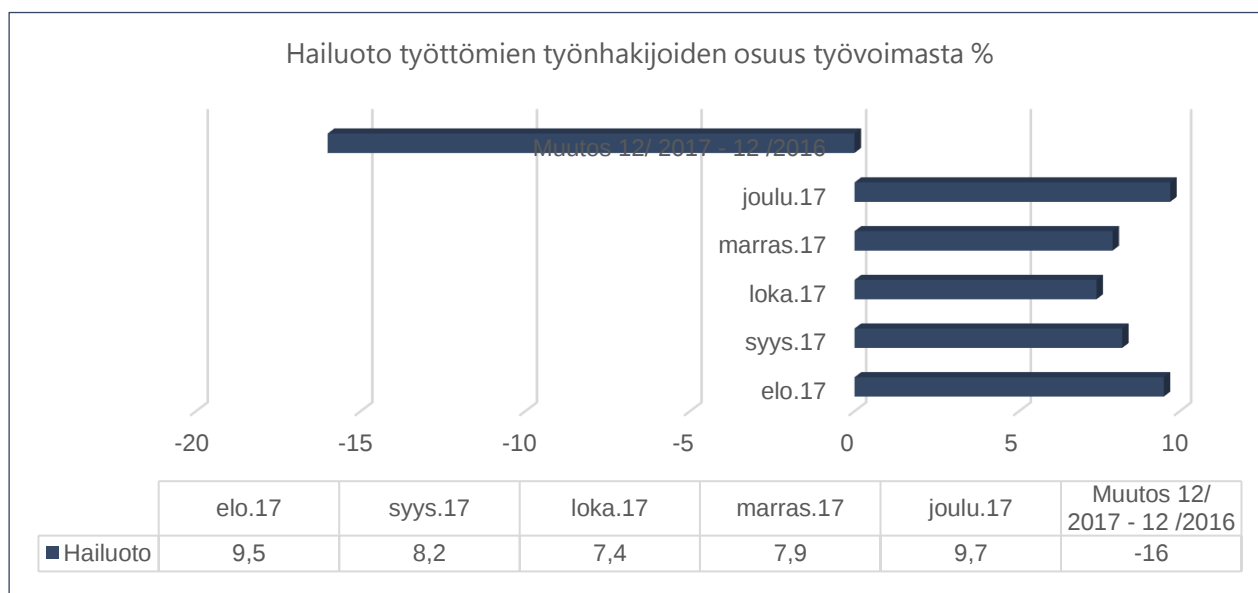
Hailuodossa uusia yrityksiä on perustettu vuoden 2017 aikana 7, yritysten perustaminen on ollut selvästi aktiivisempaa kuin vuosien 2014 – 2016 aikana. Uusien yritysten työllistämisaikutus on arvion mukaan 7 henkilöä.

Toimipaikkojen lukumäärä kunnittain helmikuussa 2017			
	Toimipaikkojen lkm	Ennakkoväkiluku tammikuu 2016	Toimipaikat/1 000 asukasta
Oulu	9 985	200 466	49,8
Oulun seutu	12 130	246 616	49,2
Hailuoto	71	994	71,4
Kempele	889	17 294	51,4
Liminka	402	10 005	40,2
Lumijoki	89	2 106	42,3
Muhos	424	8 994	47,1
Tyrnävä	270	6 757	40,0
Koko maa	359 144	5 502 593	65,3

Toimipaikkojen lukumäärässä, henkilöstössä ja liikevaihdossa on ollut näkyvissä nouseva trendi jo vuoden 2016 aikana.

Työllisyys on kehittynyt hyvään suuntaan koko Pohjois-Pohjanmaan alueella vuoden 2017 aikana. Hailuodon kunnassa työllisyys on myös edennyt hyvään suuntaan ollen lokakuun lopussa koko Pohjois-Pohjanmaan paras. Loppuvuodesta työllisyys on Hailuodossa taas käänntynyt hiukan huonompaan suuntaan. Vuoden 2016 ja 2017 joulukuun välillä työttömyys pieneni –16 %.

Kunnan työmarkkinatuen maksuosuus vuonna 2016 oli 23.169 euroa. Vuoden 2017 aikana maksuosuus oli 28.987 €. Kuntouttava työtoiminta on ollut aktiivisena työmuotona koko vuoden 2017.

Yhdyskuntarakentaminen ja asuminen (Hallintopalvelut)

Hailuodossa asuminen painottuu omistusasumiseen pientaloissa, sillä lähes 90 % kunnan alueen asunnoista on pientaloja. Asuntokunnista yli 40 % on yhden henkilön talouksia. Asumisessa asukkaalla on itsemääräämisoikeus, mutta asumisessa voidaan tarvita tukea, jolloin tuki järjestetään omatoimisesti tai kunnan järjestämänä. Kunnan tuki voi olla kunnan tuottamaa palvelua tai kunta voi ostaa asukkaan tarvitseman palvelun. Arjessa selviämistä voidaan tukea esimerkiksi aterial- ja turvapalveluilla, kuljetuspalveluilla, omaishoidon tuella sekä kotihoidolla. Itsenäisen asumisen muoto on myös tukiasuminen.

Palveluasuminen sisältää asumisen ja siihen liittyvät asukkaan tarvitsemat palvelut. Palveluasumista järjestetään palvelutaloissa, joissa asukkailla on oma huoneisto. Tehostettua palveluasumista järjestetään vanhuspalveluissa Saarenkartanossa.

Tehostetussa palveluasumisessa henkilökunta on paikalla kaikkina vuorokauden aikoina. Tehostetussa palveluasumisessa asiakas maksaa erikseen vuokran ja käyttämänsä palvelut. Hailuodon kunnassa ei ole laitoshoidon yksikköä. Hailuodon kunta on hyväksynyt Oulun seudun kuntien asuntopoliittiset linjaukset (Khall 8.9.2014 § 161).

Korjaus- ja energia-avustushakemusten käsittely siirtyi kokonaisuudessaan ARAlle 1.1.2017 alkaen.

Asuntotuotanto							
valmistuneet uudet asunnot/ vuosi	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Hailuoto	7	5	5	4	2	3	4

1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kunnan toiminnan muutokset

Vuosi 2017 oli toiminnallisesti ja taloudellisesti vilkas ja positiivinen, vuosi sisälsi myös runsaasti muutoksia. Vuoden 2017 aikana kunnassa tapahtui useamman keskeisen viranhaltijan vaihtuminen. Uusina viranhaltijoina vuoden 2017 aikana aloittivat kunnanjohtaja, rehtori-sivistysjohtaja ja perusturvajohtaja. Kunnan johtoryhmästä vaihtui lyhyellä aikaa syksyn aikana 60 % henkilöistä. Uuden vaativan tehtävän haltuunotto vie aikaa ja tämä on varmasti näkynyt kunnan toiminnassa uusien ihmisten aloittaessa työnsä. 1.6.2017 alkoi uusi valtuustokausi ja runsas joukko Hailuodon entisestä valtuutetuista ei jatkanut uudelle valtuustokaudelle ja siten myös valtuutetuissa tapahtui paljon uudis-

tumista. Sekä viranhaltijoiden, että luottamushenkilöiden uudistuminen voidaan nähdä mahdollisuutena, mutta on aluksi varmaan myös tuonut hankaluutta joidenkin asioiden sujumiseen.

Vuonna 2017 tuloja kertyi ennakoitua enemmän. Verotulojen kertymä ylitti talousarvion, vaikka siihen tehtiin muutoksia toimintavuoden aikana. Verotuloja kertyi noin 3,7 milj. euroa, veroja kertyi 307 000 alkuperäisessä talousarviossa määriteltyä enemmän. Toimintakuluissa toimintavuoden aikana tehtiin muutoksia noin 150 000 euroa ja toteuma oli muutosten jälkeen talousarvion mukainen. Toimintakate pysyi lähellä edellisen vuoden tasoa. Lainaa vuoden 2017 aikana ei otettu lisää.

Työllisyyden hoidossa jatkettiin hyväksi havaittua työpajatoimintaa ja työmarkkinatuen kuntaosuus saatiin pidetty kohtuullisella tasolla.

Toimintavuoden aikana valtuusto käsitteli talousarviomuutoksia kahdessa kokouksessa.

Talousarviovuonna 2017 jatkettiin vuonna 2016 käynnistetyn uuden prosessimaisen *toimintamallin rakentamista*. Työ saatiin päätökseen vuoden 2017 aikana ja mallin pohjalta työstetty uusi hallintosääntö oli päätöksenteossa toukokuussa 2017. Hallintosääntö palautettiin uudelleen valmisteluun. Hallintosäännön valmistelua jatkettiin uuden valtuuston kanssa lokakuussa 2017 ja se hyväksyttiin joulukuussa 2017. Hallintosäännön työstämistä vielä paremmin käytäntöä palvelevaksi jatketaan vuoden 2018 aikana, työtä varten on perustettu oma työryhmänsä.

Poikkeamat tilinpäätösvuoden talousarvioon

Hailuodon kunta on alkuperäisen hankepäätöksen mukaisesti osallistunut vuonna kuntarahaosuudella laajakaistahankkeen rahoittamiseen. Vuoden 2015 tilinpäätökseen on tehty, alkuperäisen hankepäätöksen mukainen kirjaus kuntarahaosuudesta siten, että osuuskunnalle on maksettu 50.000 € ja 200.000 € on kirjattu vastatilinä muut siirtovelat muille. Lopulliseksi kunnan rahoitusosuudeksi koko hankkeessa on muodostunut 160.000,60 €, joten varaus taseessa on 89.999,40 € liian suuri. Vuoden 2017 tilinpäätökseen on nyt korjattu tuo kirjaus kirjaamalla alas Muut siirtovelat muille tililtä 89.999,40 €.

Kehittämishankkeet

Työllisyyspalvelut-hanke

Hailuodon, Iin, Kempeleen, Limingan, Lumijoen, Muhoksen, Oulun ja Tyrnävän kunnat ovat mukana Oulun kaupunkiseudun ESR -rahoitteisessa Työllisyyspalvelut -hankkeessa. Hanke toteutetaan ajalla 1.8.2015–31.7.2018. Hankkeen päätavoite on uusien toimintamallien kehittäminen työnhakija- ja työnantaja-asiakkaille sekä työllisyyspalveluiden yhteistyön kehittäminen uudet lakivelvoitteet, toimintaympäristön muutokset ja rakennemuutos huomioon ottaen. Hankkeen hallinnoijana ja vetovastuullisena toimijana toimii Oulun kaupungin konsernipalveluiden työllisyyspalvelut. Hankkeen ohjausryhmän edustaja on perusturvajohtaja ja varalla kunnansihteeri. Operatiivisessa toiminnassa on mukana sosiaalityöntekijä ja työsuunnittelija. Hankkeessa kehitettävät pääteemat ovat kuntien työnhakijapalvelujen ja yritysyhteistyön kehittäminen sekä seudun kuntien työllisyyspalveluiden välisen yhteistyön kehittäminen. Työllisyyspalveluhankkeen avulla on löydetty työkokeilu- sekä palkkatukityöpaikkoja hailuotolaisille työttömille työnhakijoille.

PoPSTer-hanke

PoPSTer -projektin työryhmien raportit on työstetty selvityshenkilön toimesta loppuraportiksi, joka julkaistiin elokuussa 2017. Ennen raportin valmistumista käytiin kuntakierros. Kunnissa käytiin kuulemassa palautetta jatkotyöhön ja kertomassa alustavista ehdotuksista.

Kerhotoiminnan kehittäminen

Hailuodon koulu sai vuodelle 2017 valtionavustusta 3500 euroa Kerhotoiminnan kehittämiseen. Hankkeen avulla rahoitettiin monipuolista kerhotoimintaa eri ikäisille oppituntien ulkopuolella mm. liikunta- elokuva- ja draamakerhoja.

1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä ja kuntatalouden kehitysnäkymät

Vuonna 2018 kuntataloudessa tulee olemaan enemmän haasteita kuin vuonna 2017. Kuntien verotulot ja valtion-osuudet eivät juurikaan kasva vuonna 2018 samalla kun toimintakulut kasvavat noin miljardi euroa. Vuosille 2018 ja 2019 on tulossa palkankorotuksia. Vuonna 2018 sopimuskorotukset ovat keskimäärin yhteensä 1,3 % ja vuonna 2019 keskimäärin 2,16 % eli yhteensä 3,46 %. Sopimuskauden lopussa palkkakustannukset ovat 3,5 % korkeammat kuin sopimuskauden alussa. Vuosi 2019 näyttäytyy kuntien arvioissa yhtä vaikeana. Kuntien arvioiden mukaan kuntien talous heikkenee jo tänä vuonna selvästi. Investoinnit kasvavat viidenneksellä, ja tämän johdosta lainakanta uhkaa kääntyä jälleen kasvuun.

Hailuodon kunnassa on tavoite, että vuonna 2018 talouden raportointia ja seurantaä kehitetään, siten tietoisuus talouden tilasta ja suunnasta on reaaliaikaisemmin käytettävissä päätöksenteon tukena. Näin myös yhteinen näkemys talouden tilasta ja suunnasta on selkeämpi. Tällä toimintamallilla korjaavien toimenpiteiden tekeminen jo toimintavuoden aikana mahdollistuu. Tarkennetun talouden seurannan kautta talous myös tulee tietoisuuden tasolle ja silloin siinä tapahtuvat poikkeamat havaitaan heti ja niihin voidaan reagoida välittömästi.

Hailuodossa on myös toimintavuoden 2018 aikana alkamassa Hailuodon mittakaavassa mittavia investointeja; Saarenkartanon palvelukodin remontointi, virastotalon uudisrakennus ja kevyen liikenteen väylän rakentaminen. Näiden investointien rahoittamiseksi kunnan on otettava lainaa, joka tuo välittömästi ja myös tulevaisuuteen suuntautuvaa painetta talouteen.

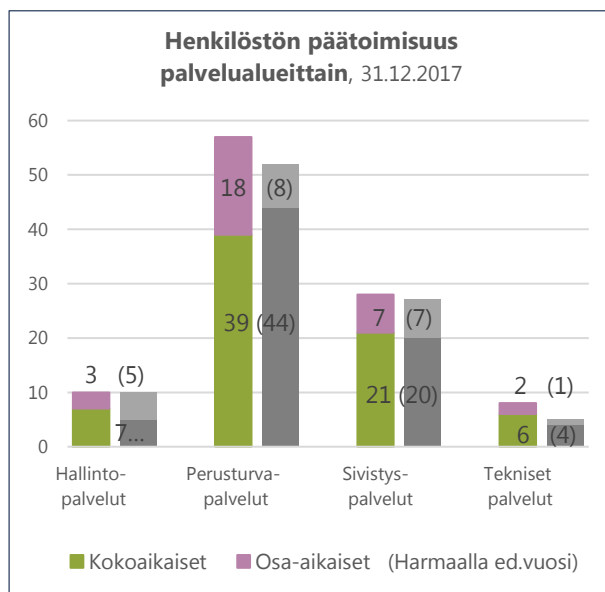
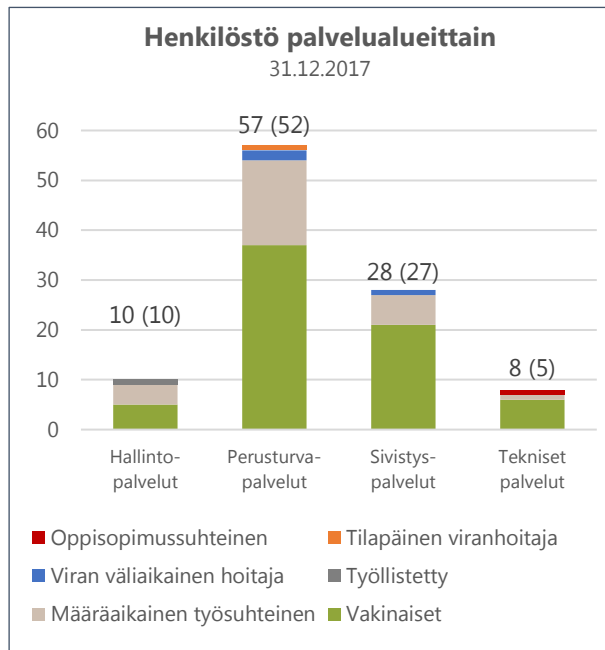
Maakunta- ja sote -uudistuksen valmistelu etenee suunnitelman mukaisesti alla olevan kuvan aikataulun mukaan.

1.6 Henkilöstö

Henkilöstön osalta tunnusluvut esitetään 31.12. tilanteen mukaisena. Henkilöstön määrällä tarkoitetaan voimassa olevien palvelussuhteiden lukumäärää. Luvut sisältävät myös muilla vapailla olevan henkilöstön. Tunnuslukujen osalta on sovellettu kunta-alan henkilöstöraporttisuositusta (KT:n yleiskirje 20.2.2004). Henkilöstöhallinnossa on otettu käyttöön ESS – järjestelmä vuoden 2015 alusta, joten tänä vuonna on ensimmäistä kertaa mahdollista esittää myös vertailutietoja joidenkin henkilöstötunnuslukujen osalta. Vuoden 2016 vertailutietoluku on jäljempänä aina esitetty sulkeissa vuoden 2017 tunnusluvun jälkeen, mikäli vertailu on ollut mahdollista.

Henkilöstömäärä ja rakenne

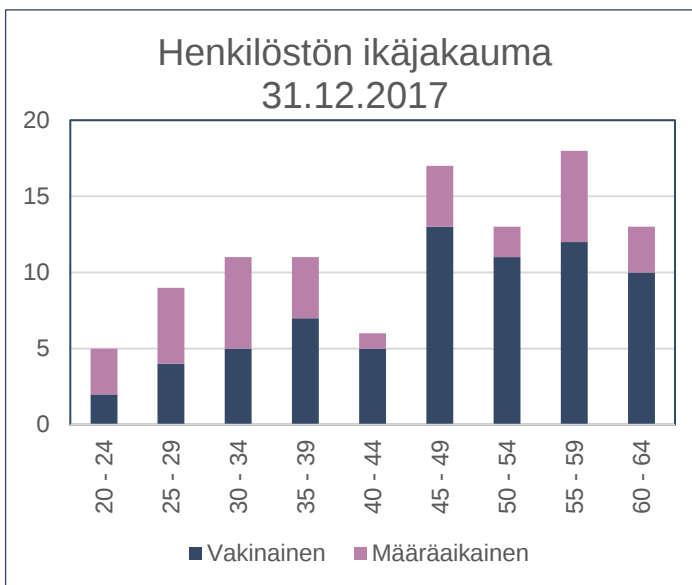
Hailuodon kunnan henkilöstömäärä 31.12.2017 oli 103 (2015: 94) viranhaltijaa tai työntekijää. Henkilöstöstä naisia oli 79,6 % (2016: 76,6 %). Palvelualueista naisvaltaisin on perusturvapalvelut ja miesvaltaisin tekniset palvelut. Lukumääräisesti miehiä työskenteli eniten perusturvapalveluissa. Kokoaikaisessa työsuhteessa työskenteli 73 (2016: 73) henkilöä eli 70,9 % (2016: 77,7 %) henkilöstöstä ja vakinaisessa palvelussuhteessa työskenteli 69 (2016: 64) henkilöä eli 67,0 % (v. 2016 68,1 %) henkilöstöstä. Määräaikaisia työsuhteita oli suhteellisesti eniten hallintopalveluissa samoin kuin osa-aikaisesti työskenteleviä. Määrällisesti eniten määräaikaisia työsuhteita oli perusturvapalveluissa ja siellä myös sijaisten osuus oli suurin.

Henkilöstön jakaantuminen ammattiryhmittäin on esitetty alla olevassa taulukossa. Henkilöstöstä 51,5 % (2016: 48,9 %) työskentelee hoitohenkilökunnassa, johon on luettu lääkärit, suuhygienisti, fysioterapeutti, sairaanhoitajat, terveydenhoitajat, lähihoitajat, lastenhoitajat, perhepäivähoitajat, hoitajat ja hoitoapulaiset. Opetushenkilökuntaan on luettu päiväkodinjohtaja, lehtori, tuntiopettajat, luokanopettajat, erityisopettaja, lastentarhanopettaja, koulunkäynninohjaaja. Kunnan henkilöstön pienimpinä ammattiryhminä ovat edelleen tekninen henkilökunta 4,9 % (2016 3,2 %) osuudella ja toimistohenkilökunta 7,8 % (2016: 5,3 %) osuudella. Toimistohenkilökuntaan kuuluvaksi on luettu markkinointisuunnittelija, kirjanpitäjä-palkanlaskija sekä toimistosuhteet. Tekniseen henkilökuntaan on luettu talonmies, kiinteistönhoitaja ja rakennusalan ammattimies. Muuhun henkilökuntaan on laskettu kuuluvaksi mm. sosiaalityöntekijä, perhetyöntekijä, kirjaston ja vapaa-aikatoimen työntekijät, harjoittelijat, työnsuunnittelija, pajaohjaaja ja tukipalvelutyöntekijät. Hailuodon kunnan henkilöstöstä 55,3 % (2016: 55,3 %) työskentelee perusturvapalveluiden palvelualueella. Yksi-

lönsuojasyistä taulukkoa ei voida esittää nimikkeiden tasolla.

Henkilöstö ammattiryhmittäin 2017 (suluissa 2016 hlö-määrä)	Perusturva-palvelut	Sivistys-palvelut	Tekniset palvelut	Hallinto-palvelut	Koko kunta
Johtajat (jory)	1 (1)	1 (2)	1 (1)	2 (2)	5
Hoitohenkilökunta ja lääkärit	45 (40)	8 (6)			53
Opetushenkilökunta		12 (12)			12
Ravitsemus- ja siistimishenkilökunta	8 (8)	0 (0)		0 (0)	8
Toimistohenkilökunta			2 (1)	6 (4)	8
Tekninen henkilökunta			5 (3)		5
Muu henkilökunta	3 (3)	7 (7)	0 (0)	2 (4)	12
Kaikki yhteensä	57 (52)	28 (27)	8 (5)	10 (10)	103

Henkilöstön keski-ikä, 2017	
Palvelualue	vuotta
Perusturvapalvelut	45,5
Määräaikainen	37,7
Vakinainen	49,6
Sivistyspalvelut	43,1
Määräaikainen	48,1
Vakinainen	41,4
Tekniset palvelut	51,0
Määräaikainen	30,0
Vakinainen	58,0
Hallintopalvelut	48,0
Määräaikainen	49,2
Vakinainen	46,8
Koko henkilöstön keski-ikä	45,5
Vakinaisen henkilöstön keski-ikä	47,6

Hailuodon kunnassa koko henkilöstön keski-ikä oli vuoden 2017 lopussa 45,5 (2016: 45,9) vuotta. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 47,6 (2016: 51,1) vuotta. Vakinaisen henkilöstön osalta teknisissä palveluissa keski-ikä oli korkein, 58,0 (2016: 56,4) vuotta. Vuonna 2017 hallintopalvelujen vakinaisten keski-ikä oli 46,8 (2016: 56,2) vuotta. Perusturvapalveluissa vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 49,6 vuotta (2016: 49,1) ja sivistyspalveluissa 41,4 vuotta (2016: 42,6). Henkilöstöstä eläköityi vuoden 2017 aikana yksi henkilö. Työkyvyttömyys tai osa-aikaeläkkeellä olevista tai siirtyneistä ei voida esittää lukuja yksilönsuojasyistä.

Työaika ja työpanos

Tehty vuosityöaika eli tehty työpanos oli 66,7 (2016: 67,0) henkilötyövuotta (htv) koko kunnan osalta. Suurimmat työpanokset ovat perusturvapalveluissa 31,9 htv:ta (2016: 32,0) ja sivistyspalveluissa 22,6 (2016: 25,0) htv:ta. Poissaoloprosentti kuvaa palkallisten ja palkattomien poissaolojen määrää teoreettisesta säännöllisestä vuosityöajasta. Poissaoloprosenttiin luetaan terveysperusteiset poissaolot, muut palkalliset poissaolo, muut palkattomat poissaolot ja vuosilomat. Koko kunnan osalta poissaoloprosentti on 31,0 % (2016: 26,9 %). Poissaoloprosentti on noussut, koska toimintavuodelle sattui mm. poikkeuksellisen paljon pitkiä sairauspoissaolojaksoja.

Hailuodon kunnassa suhtaudutaan myönteisesti erilaisiin joustaviin työaikajärjestelyihin mm. osa-aikaeläkkeeseen, vuorotteluvapaisiin ja muihin työaikajärjestelyihin, joita pyritään edistämään mahdollisuuksien mukaan. Etätyötä ei ole vielä määritelty.

Vuosityöaika 2017 htv (suluissa 2016 htv)	Perusturva- palvelut	Sivistys- palvelut	Tekniset palvelut	Hallinto- palvelut	Koko kunta
Teoreettinen säänn. vuosityöaika	49,1	28,0	7,9	9,5	94,5 (91,5)
- vuosilomapäivät	5,3	1,3	0,5	0,9	8,0
Säännöllinen vuosityöaika	43,8	26,7	7,4	8,6	86,5 (84,0)
- palkalliset poissaolot	10,2	2,0	0,7	1,3	14,3
- palkattomat poissaolot	2,7	2,5	1,3	0,5	7,0
Tehty säännöllinen vuosityöaika	30,8	22,2	5,4	6,8	65,3 (64,6)
+ rahana korvatut lisä- ja ylityöt	1,0	0,3	0,1	0,0	1,4
Tehty vuosityöaika	31,9	22,6	5,5	6,8	66,7 (67,0)
Poissaoloprosentti (sis. kaikki poissaolot)	37,2	20,6	31,2	28,7	31,0 (26,9)

Säännöllinen vuosityöaika = "teoreettinen säännöllinen vuosityöaika" – "vuosilomapäivät"

Tehty säännöllinen vuosityöaika = "Säännöllinen vuosityöaika" – "palkalliset poissaolot" – "palkattomat poissaolot"

Tehty vuosityöaika = "Tehty säännöllinen vuosityöaika" + "rahana korvatut lisä- ja ylityöt"

Osaaminen ja sen kehittäminen

Henkilöstön koulutuksen suunnittelua ja seurantaan varten on laadittu vuodelle 2017 henkilöstö- ja koulutussuunnitelma. Työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain mukaan kunnassa on laadittava yhteistoimintamenettelyssä vuosittain henkilöstö- ja koulutussuunnitelma. Suunnitelmassa määritellään palvelualueittain koulutustavoitteet työntekijöiden ammatillisen osaamisen ylläpitämiseksi ja edistämiseksi. Työantajalla on oikeus koulutuskorvaukseen enintään kolmelta koulutuspäivältä vuodessa työntekijää kohden. Edellytyksenä koulutuskorvauksen saamiselle on voimassa oleva koulutussuunnitelma.

Henkilöstön koulutukset ovat pääasiassa olleet ammatilliseen kehittymiseen liittyviä ulkoisia koulutuksia, mutta myös oman organisaation sisäisiä koulutuksia on järjestetty. Vuoden 2017 aikana on järjestetty esimieskoulutusta tietoturva-asetuksesta, asiakirjahallinnasta ja taloushallinnosta. Tulosalueittain henkilöstö on osallistunut omaan tehtävänsä sisältönsä kuuluvuihin koulutuksiin. Koulutukset ovat liittyneet tiedollisen pääoman lisäämiseen tulevaisuuden vaatimuksista ja osaamisen kehittämiseen. Osalle henkilöstöä kuuluvat myös oman ammattitaidon ylläpitämiseen liittyvät koulutukset, jotka on säännöllisesti pidettävä ajan tasalla.

Terveydellinen toimintakyky ja työhyvinvointi

Sairauspoissaolojaksot lkm	1-9 pv	10-30 pv	yli 31 pv	yht.
2017	245	46	18	309
2016	259	52	21	332
2015	198	27	9	234
2014	182	15	9	206

Sairauspoissaolojen määrä oli ESS -järjestelmän mukaisesti 2 614 päivää, kun se vuonna 2016 oli 3 146 päivää. Sairauspoissaoloihin sisältyvät sairauslomat, työntäjän myöntämät sairauspoissaolot (omailmoitus sairauslomat), työtapaturmat, liikennevahingot ja vapaa-ajan tapaturmat. Näitä terveysperusteisia poissaoloja oli vuonna 2017 keskimäärin 25,4 kalenteripäivää / työntekijä, keskiarvo on laskettu koko henkilöstön lukumäärästä. Vuonna 2016 sairauspoissaoloja oli 33,5 kalenteripäivää/työntekijä. Sairauspoissaoloista ei voida esittää tarkempaa diagnoosiryhmäselvitystä yksilösuoja syistä.

Työntekijöiden työkykyä seurataan ja tuetaan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa vuosittain laadittavan työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisesti. Työpaikkaselvityksissä ja sitä edeltävissä vaarojen ja haittojen arviointiselvityksissä kartoitetaan työpaikkojen vaara-, ja riskitekijät ja arvioidaan ennaltaehkäisevästä näkökulmasta henkilöstöä kuormittavat tekijät. Työtapaturmista ei voida antaa selvitystä yksilösuoja syistä. Vaara- ja uhkatilanteet kirjataan toimipisteittäin. Eniten vaara- ja uhkatilanteita on tehostetun palveluasumisen toimipisteessä.

Käyntejä työterveydessä on vuoden 2017 aikana sairaanhoidollisissa asioissa 524 kpl, ennalta ehkäisevän toiminnan osalta 410 kpl ja ryhmien ohjaukseen käytettiin aikaa 5,5 h. Ryhmien ohjausta on käytetty muun muassa työyhteisön toimivuuden edistämiseksi. Työpaikkaselvityksiin työterveys on käyttänyt aikaa Hailuodossa noin 90 tuntia.

Henkilöstötoimikunta, joka toimii kunnan yhteistoimintaelimenä ja työsuojelutoimikuntana, kokoontui kertomusvuoden aikana 4 kertaa.

Työpaikan ja työterveyshuollon yhteistyössä toteutettavilla toimenpiteillä vaikutetaan työntekijöiden jaksamiseen työuran kaikissa vaiheissa sekä tuetaan työssä jaksamista nykyistä pidempään. Työterveyshuollossa seurataan ja edistetään myös osatyökyntöisen työntekijän terveydentilaa ja työssä selviytymistä. Hailuodossa on käytössä varhaisen tuen toimintamalli, jonka tavoitteena on havaita ja ottaa puheeksi mahdollisimman varhaisessa vaiheessa mahdolliset työ- ja toimintakyvyn ja osaamisen ongelmat. Varhaisen tuen toimintamallin systemaattista käyttöä on edelleen edistettävä. Vuoden 2017 aikana varhaisen tuen toimintamallia on käyty läpi henkilöstöinfossa ja kaksi kertaa kunnan johtoryhmässä. Myös vuosittain työterveyden kanssa käytävässä toimintasuunnitelman päivittämispalaverissa varhaisen tuen malli oli keskeinen keskustelun aihe.

Palkat ja palkkiot

Palkankorotukset toteutuivat KVTES:n mukaisina sopimuskorotuksina. Kunnan vakinaisen kokoaikaisen henkilöstön tehtäväkohtaisen palkan keskiarvo oli joulukuun 2017 tietojen perusteella miehillä 2456,18 euroa / kk ja naisilla 2282,64 euroa / kk. Sopimuslakohtaisia tietoja ei voida esittää yksilönsuojasyistä. Tehtäväkohtainen palkka on palkka ilman mitään lisiä ja se määräytyy työn vaativuuden perusteella. Kunnan vakinaisen kokoaikaisen henkilöstön kokonaiskuukausiansion keskiarvo oli joulukuun 2017 tietojen perusteella miehillä 2654,86 euroa /kk ja naisilla 2373,83 euroa /kk. Kokonaisansio tarkoittaa kuukaudessa maksettua säännöllisen työajan ansiota sekä mahdollisia sen lisäksi maksettavia kokemuslisä, ammattialalisia tai muita korvauksia.

Keskituntiansio 2017				
Vakituinen - kokoaikainen	Keskiarvo: Tehtäväkohtainen palkka		Keskiarvo: Kokonaisansio	
	€/kk	Muutos 16-17, %	€/kk	Muutos 16-17, %
Mies	2 456,18	11,6	2 654,86	-11,6
Nainen	2 282,64	-2,5	2 373,83	0,7

Työterveyshuollon kokonaiskustannukset olivat vuonna 2017 olivat 71 171 € (2016 79.100 €) eli 690 €/ työntekijä (vuonna 2016 841 €/ työntekijä). Kokonaiskustannukset vähenivät jonkin verran ja työntekijöihin suhteutettuna väheneminen oli 151 €/työntekijä. Kelan vuoden 2016 valtakunnallisen tilaston mukaan keskimääräiset työterveyden kustannukset ovat 425 € / työntekijä. Keskimääräisiin työterveyden kustannuksiin verrattuna Hailuodon työterveyden kustannukset ovat edelleen korkeat. Toimintavuoden aikana toimintayksiköt ovat järjestäneet yhden yksikkönsä oman virkistytymis- / työhyvinvointipäivän. Toinen kyseinen päivä järjestettiin koko kunnan yhteisenä tapahtuma.

Henkilöstöhallinnon tavoitteiden toteutuminen

Vuodelle 2017 oli henkilöstöhallinnon osalta asetettu tavoitteeksi:

- Sijaisten saatavuuden parantaminen (Kuntarekryn sijaisrekisterin käyttöönotto)
- Kuntarekryn sijaisrekisteriä ei ole otettu käyttöön. Sen sijaan syksyn 2017 aikana on otettu käyttöön Monetran sijaisvälitys, josta on saatu jo hyviä kokemuksia. Sijaispooliin tarvitaan lisää ihmisiä ja siihen on markkinointitilaisuuksia jo suunniteltu. Sijaisvälityksen käyttö on helpottanut osittain sijaisten rekrytointia ja varsinkin esimiesten työtä esim. työsuojelutoiminnan laadinnan osalta.
- TVA työn (työn vaativuuden arvioinnin) aloittaminen ja työn edistäminen mahdollisimman pitkälle
- TVA työ on aloitettu syksyn 2017 aikana ja jatkuu edelleen vuoden 2018 aikana
- Kehityskeskustelukäytäntöjen kehittäminen
- Systemaattisesti kehityskeskusteluja ei ole vuoden 2017 aikana käyty.
- Työsuojelutoiminnan kehittäminen
- Työsuojelutyötä on tehty osana henkilöstötoimikunnan työtä. Uutena työsuojelupäällikkönä on syksyllä 2017 aloittanut kunnanjohtaja Aki Heiskanen
- Hailuodon kunta – työnantajana profiiliin nosto (Savuton-kunta 2017)
- Savuton kunta toimintamalli on otettu käyttöön syksyllä 2017. Toimintamallin käytäntöjä ja sen tuominen osaksi koko kunnan toimintaa on vielä tekeillä. Asiaa käsitelty henkilöstöinfossa ja useamman kerran kunnan johtoryhmässä. Vastuuhenkilön nimeämisestä Savuton kunta työhön on puhuttu ja alustavasti henkilö on tiedossa.
- Tiedottamisen parantaminen (Intran käyttöönotto vuonna 2017)
- Intran käyttöä tiedottamisen kanava on pyritty aktivoimaan, systemaattista työtä asian edistämiseksi on jatkettava vuonna 2018.

- Työnantajan tarjoaman kuntosalin aktiivinen käyttö
Kuntosali on ollut säännöllisessä työntekijöiden käytössä, laajamittaisempi käyttö olisi suositeltavaa.
- Työpaikkaruokailukyselyn tekeminen
Ei tehty vuonna 2017, on tehty vuonna 2016.

1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Hailuodon kunnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät liittyvät talouteen. Tulevat toimet ja päätökset maakunta- ja sote -uudistukseen liittyen vaikuttavat vahvasti kuntien toimintaan ja talouteen. Muutokset myötä noin puolet kunnan toiminnasta ja taloudesta siirtyy maakunnille. Myös palveluista saatavat tuotot siirtyvät maakunnille. Vastavasti tuottoja kunnalle tulee kiinteistöjen vuokraamisesta maakunnalle, ainakin kolmen vuoden ajaksi alkuun. Kolmen vuoden jälkeen maakunta arvioi uudelleen kiinteistöjen tarvetta ja palveluverkkorakennettaan. Kokonaisuudessaan muutos tuo ennakoitavuutta menoihin, kun muun muassa kuukausittain suurestikin vaihtelevat erikoissairaanhoidon menot menevät tulevaisuudessa maakunnan kautta. Kaikki kunnalla olevat lainat jäävät kuitenkin kuntaan ja pienevän talouden haasteena on, miten lainoihin liittyvät velvollisuudet pystytään hoitamaan.

Hailuodossa on tärkeää jo tässä vaiheessa suunnata ajatuksia aikaan, jolloin kiinteä yhteys on toiminnassa ja sen seurauksena osa valtionosuuksista tullaan menettämään. Kiinteä yhteys on kunnalle suuri mahdollisuus, jos se osataan hyvissä ajoin ja riittävän rohkeasti huomioida. Jos ei olla valmiita ennakkointiin ja muutokseen, talouden kaikeneminen tekee kunnan tilanteen erittäin haastavaksi tulevaisuudessa.

Euroopan unionin yleinen tietosuoja-asetus (EU 679/2016) on tullut voimaan toukokuussa 2016 ja sitä sovelletaan kansallisesti 25.5.2018 alkaen. Asetusta sovelletaan henkilötietojen käsittelyyn sekä julkisella että yksityisellä sektorilla. Tietosuoja-asetuksessa säädetään henkilötietojen käsittelyä koskevista periaatteista. Periaatteiden tavoitteena on ohjata henkilötietojen käsittelyä niin, että asetuksen vaatimukset toteutuvat ja rekisteröidyn oikeuksia kunnioitetaan. Asetus korvaa vuoden 1995 henkilötietodirektiivin sekä sen kansallisesti täytäntöön panemiseksi annetun henkilötietolain (523/1999). Asetuksen rinnalle säädetään uusi tietosuojalaki. Asetuksen tavoitteena on varmistaa, että ihmisten oikeus henkilötietojen suojaan ja sitä kautta yksityisyyteen toteutuu myös digitaaliaikana. Sääntely pyrkii vastaamaan teknologian nopean kehityksen haasteisiin ja vahvistamaan ihmisten oikeutta valvoa henkilötietojaan. Asetus tuo sekä rekisterinpitäjille että henkilötietojen käsittelijöille uusia tehtäviä ja velvollisuuksia. Asetuksen mukaisen toimintamallien kirjaaminen tietojen käsittelystä kunnan tehtävien osalta vaatii paneutumista. Asetuksen noudattamiseksi myös kaikkien, jotka rekisteritietoja käsittelevät, on osattava käsitellä oikein tietoja ja tunnistettava, milloin tiedoista muodostuu rekisteri, josta on oltava kirjattuna tarpeelliset asiat.

1.8 Ympäristötekijät

Hailuodon kunnan ympäristöviranomaisena toimii Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitos. Hailuodon kunnan ympäristötekijöissä ei tapahtunut toimintavuoden aikana poikkeavaa. Vuoden 2014 aikana valmistui Oulun seudun ympäristötila 2014 raportti, johon on koottu tietoa alueen yleisestä kehityksestä ja luonnonoloista sekä ympäristökuormituksesta ja ympäristövaikutuksista (<http://www.ouka.fi/oulu/ymparisto-ja-luonto/ympariston-tila>).

1.9 Muut ei-taloudelliset asiat

Hailuodon kunta on laatinut henkilöstön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2017-2019, jossa on huomioitu henkilöstön tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, samoin johdon ja organisaation sitoutuminen em. asioihin.

Hailuodon kunnan hallintosäännössä on määritely sisäisen valvonnan järjestäminen. Sisäisen valvonnan ohjeissa ohjataan viranhaltijoita korruption ja lahjonnan torjunnassa.

2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa ja kuntakonsernissa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Tätä tarkoitusta varten kunnanhallituksen tulee esittää toimintakertomuksessa selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kunnan ja kuntakonsernin johtamista, jonka järjestämisestä vastaa Hailuodon kunnan hallintosäännön 36 §:n mukaan kunnanhallitus. Kunnanhallitus hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat sekä valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti. Kunnanvaltuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Hailuodon kunnassa kunnanvaltuusto on hyväksynyt Hailuodon kunnan sisäisen valvonnan ohjeen (14.11.2013 § 71). Sisäisen valvonnan ohje sisältää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä ohjeistuksen koko kuntakonsernin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskien.

Sisäisen valvonnan ohjeen mukaisesti kunnan toiminnot on järjestettävä ja toimintaa johdettava niin, että organisaation kaikilla tasoilla ja kaikessa toiminnassa on riittävä sisäinen valvonta. Sisäisen valvonnan järjestämisvastuu on kunnanhallituksella. Kunnanjohtajan vastuulla on varmistaa sen asianmukainen toimivuus. Toimielin ja sen alainen johtava viranhaltija vastaa johtamansa toiminnan sisäisestä valvonnasta. Jokainen tilivelvollinen vastaa oman toimintansa sisäisen valvonnan toteutumisesta. Kunnan hallinto-organisaation vastuualueen esimiehet vastaavat siitä, että sisäisen valvonnan menetelmät ovat käytössä ja sisältyvät päivittäisiin toimintarutiineihin.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä, joilla pyritään toiminnan tuloksellisuuden ylläpitämiseen, edistämiseen ja parantamiseen, toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen ja kirjanpidon ja muiden informaatiojärjestelmien luotettavuuden varmistamiseen, erehdyksen ja virheiden ja väärinkäytösten ennaltaehkäisyyn ja toteuttamiseen sekä varojen huolellisen hoidon turvaamiseen. Sisäinen valvonta on riskien hallintaa sekä operatiivista johtamista.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä on laadittu hallintopalveluiden toimesta. palvelualueiden esimiehet eivät ole raportoineet erikseen sisäisen valvonnan toteutumisesta palvelualueillaan.

Johtamis- ja hallintojärjestelmä

Kunnan toimintoja ohjataan hallintosäännöllä. Hallintosääntö on uudistettu joulukuussa 2017. Hallintosäännössä on esitetty kunnan organisaatorakenne sekä toimielinten ja viranhaltijoiden toimivallan jako ja tehtävät. Uuden hallintosäännön myötä on siirrytty valiokuntamalliin. Uuden mallin käyttöönotto haastaa organisaation muutokseen ja uuden toimintamallin oppimiseen. Hallintosäännön päätöksentekoprosessin aikana uuteen hallintosääntöön tuotiin osia vanhasta hallintosäännöstä, uuteen valiokuntamalliin siirtymisen vuoksi hallintosääntö ei nyt ota huomioon kaikkia uuden toimintamallin johdosta huomioitavia asioita mm. toimivallan osalta. Hallintosäännön uudistamistyötä jatketaan hallintosääntötyöryhmän toimesta vuoden 2018 ajan. Hallintosääntötyöryhmän toiminnan tavoitteena on käytännön työn kautta edelleen kehittää hallintosäännön sisältöä, että se palvelisi kunnan arjen työkaluna parhaalla mahdollisella tavalla.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Asioiden valmistelussa on pyritty hyvään hallintotapaan. Toimielinten ja viranhaltijoiden päätökset tehdään asiakirjahallintaohjelmalla, josta saadaan päätösluettelot. Päätökset annetaan tiedoksi ao. toimielimelle. Virkamiesjohdon runsaan vaihtumisen vuoksi (60 % virkamiesjohdosta vaihtunut syksyn aikana) valmistelussa ja päätöksenteossa on ollut hapuilua. Toisaalta suuri henkilöstön vaihtuvuus on myös tuonut esille sen, että asiat on oltava selkeämmin ohjeistettu, ne on oltava loogisesti järjestetty tiedonhallinnassa ja oltava helposti kaikkien käytettävissä. Kunkin työntekijän vastuualueita on selkeytettävä, tehtäviä ja vastuita on tarkennettava ja jaettava uudelleen. Työn tekemiseen liittyvää ohjeistusta on lisättävä ja järjestettävä osaamisen parantamiseen tähtäävää koulutusta.

Käytännön talous- ja henkilöstöhallinnon prosesseissa on havaittu puutteita, jotka johtavat virheisiin. Virheet tuottavat kunnalle kustannuksia lisääntyvinä töinä ja palveluiden ostoina ja se lisää myös työntekijöiden työtaakkaa. Esi-

miestyöhön ja johtamiseen on myös kiinnitettävä huomiota, työtä on jatkossa johdettava perustehtävä, sen luonne, resurssitarve ja kausivaihtelut huomioiden. Edellä mainitusta esimerkkinä lomien sopiminen siten, että työyksikön toiminta ei vaarannu liiaksi päällekkäin sovittujen lomien takia. Johtamiseen liittyy myös palaverikäytäntöjen parempi hyödyntäminen. Palavereiden kautta on yhdessä työyhteisön työntekijöiden kanssa mahdollisuus kehittää työtä ja korjata havaittuja epäkohtia. Säännölliset palaverikäytännöt on otettu käyttöön koko kunnan toiminnoissa syksyn 2017 aikana.

Keskeisten ohjeistuksien päivittäminen ja uusien tekeminen on keskeinen osa vuoden 2018 työtä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan parantamiseksi.

Tavoitteiden toteutumisen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Talousarvion tavoitteet tulosalueille johdetaan kuntastrategiasta. Vuoden 2018 osalta tavoitteita on selkeytetty ja yksinkertaistettu sekä niiden määrää on vähennetty reilusti. Tällä muutoksella pyritään siihen, että tavoitteet selkeämmin ohjaisivat arjen tekemistä koko kunnassa ja niiden toteutumista pystyttäisiin aidosti arvioimaan. Taloutta ja toimintaa on kaikilla organisaation tasoilla käyttäen apuna taloushallinnon laskentajärjestelmää. Käytössä on web - pohjainen raportointi, johon vastuuhenkilöille toimitetaan ennalta määritellyt raportit päivittäin. Raportoinnin selkeyttäminen ja aikataulutus on tärkeä osa, jolla voimme lisätä tietoisuutta reaaliaikaisesta taloudesta ja siten vaikuttaa jo toimintavuoden aikana talouteen ja sen toteumaan tekemällä tarvittavia muutoksia. Henkilöstöraportointi on ollut puutteellista vuoden 2017 aikana ja sen saaminen osaksi johtamiskäytäntöjä vuoden 2018 aikana on tärkeää.

Hallitukselle ja valtuustolle ei ole onnistuttu toimittamaan kaikkia vaadittuja raportteja suunnitellusti. Myöskin raporttien käytettävyydessä on kehitettävää. Tärkeää on luoda raporttimallit, jotka ovat riittävän yksinkertaiset, antaen kuitenkin luottamushenkilöille heidän vaatimansa oleellisen tiedon talouden toteumasta. Tarkastuslautakunnalle on toimitettu ja kunnanhallitukselle on pyritty toimittamaan talousarviovertailu lautakuntatasolla kuukausittain. Tilanteesta 1.1.- 31.8.2017 on laadittu laaja ja kattava raportti, joka sisältää myös sitovien tavoitteiden toteuman. Raportin perusteella on tehty talousarviomuutokset. Raportissa on käyty analyttisesti läpi tuloslaskelma, tase sekä talousarvion toteutumisvertailu ja investointien toteumavertailu.

Riskienhallinnan järjestäminen

Jokaisen hallintokunnan on tiedostettava ja kartoitettava omaan toimintaansa liittyvät riskit, kuten rahoitus-, henkilöstö-, omaisuus-, tietojärjestelmä- ja toimintariskit sekä ryhdyttävä toimenpiteisiin niiden ehkäisemiseksi. Riskienarvioinnissa voidaan käyttää apuna konsultti- ja meklaripalveluja tai muita erillisiä palveluita.

Riskienhallinta sisältyy sisäisen valvonnan ohjeisiin. Sisäisen valvonnan teknisenä järjestelmänä käytössä on mm. Dynasty-asianhallintajärjestelmä. Asianhallintajärjestelmä on kuitenkin käytössä lähinnä pöytäkirjojen laadintaan. Hallintopalveluissa ohjelmaa käytetään laajemmin asioiden hallintaan vähintään päätöksenteon kohteena olevien asioiden osalta. Keskeisiä valvonnan ja raportoinnin välineitä ovat lisäksi kirjanpidoon ja henkilöstöhallinnon järjestelmät (Intime/Monetra, P2P/Monetra, Web-laskutus ja raportointi/Monetra, Personec ja ESS/Monetra, M2/Monetra Titania-työaika-suunnittelu).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisen käynnistämiseksi riittävälle ja asianmukaiselle tasolle olisi asianhallinta saatettava nykyaikaiseen toimintatapaan. Tähän vastaamiseksi Hailuodon kunnassa on aloittanut syksyn aikana vakinaisessa työsuhteessa tietohallinnon asiantuntija. Hailuodon kunnalle on syksyn 2017 aikana aloitettu asianhallintasuunnitelman (AMS) tai tiedonohjaussuunnitelman (TOS) laadinta.

Keskeinen osa tulevaisuuden riskienhallinnan kehittämistä on työntekijöiden tehtävien ja vastuiden selkeyttäminen, ohjeistuksien laatiminen heidän tehtäviinsä liittyen sekä koulutuksen järjestäminen heidän tehtäviinsä liittyvistä asioista. Myös tehtävien aikatauluttaminen on tärkeää. Kun edellä mainitut asiat ovat kunnossa, voidaan johtamisen keinoin seurata ja vaatia asioiden toteuttamista sovituilla tavoilla. Riskienhallinnan kannalta on oleellista, että työntekijät tietävät, mitä heidän kuuluu tehdä, milloin, miksi ja miten, että ne olisi tehty oikein.

Tällä hetkellä työt ja tieto asioista on jakautunut epätasaisesti. Asioita ei ole välttämättä dokumentoitu, tehtävissä on epäselvyyttä ja ohjeistuksissa sekä tiedollisessa osaamisessa puutteita. Vastuu asioiden toteutumisesta, edes kohtuullisella tasolla, on liikaa yksittäisten ihmisten vastuulla. Nykyinen toimintamalli sisältää suuren riskin arjen toiminnassa ja etenkin niissä tilanteissa, että keskeiset henkilöt eivät olisikaan käytettävissä organisaatiossa.

Hailuodon kunnan vakuutusten hoito on annettu vakuutusmeklarille. Vakuutusturvan kattavuus tarkistetaan vuosittain yhdessä meklarin kanssa. Vakuutusten osalta olisi myös syytä laatia riskien kartoitus, joihin vakuuttaminen perustuu. Sekä työsuojelun että vakuutusten riskienkartoitusten tulosten kulku päätöksentekoon riskien vähentämiseksi tulisi saada jouhevammaksi.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Hankinnoissa on kiinnitettävä huomiota siihen, että julkisten hankintojen kynnysarvot ylittävät hankinnat kilpailutetaan olemassa olevan lainsäädännön mukaisesti ja kynnysarvon alittavissa hankinnoissa noudatetaan Hailuodon kunnan pienhankintojen menettelytapaohjetta. Myös hankintapäätösten tekemiseen on syytä kiinnittää tarkkuutta ja huolehdittava siitä, että jokaisesta kilpailutetusta hankinnasta tehdään viranhaltijapäätös. Hankintapäätösten sisältöön ja muotoon on myös syytä kiinnittää tarkempaa huomiota. Hankintojen kilpailutukseen ja tarjouspyyntöjen sisältöön on kiinnitetty aiempaa tarkempaa huomiota ja kynnysarvon (kansallinen) ylittäviä hankintoja on kilpailutettu Hilma-järjestelmässä.

Laki julkisista hankinnoista (hankintalaki) on uudistunut vuoden 2016 aikana EU-direktiivien implementoinnin (18.4.–31.12.2016 oli siirtymäkausi) myötä ja kansallinen Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista tuli sovellettavaksi 1.1.2017 alkaen. Kunnan pienhankintaohjetta ei ole päivitetty vastaamaan uuden lain mukaisia vaatimuksia. Vuoden 2018 aikana hankintaohjeistukset on päivitettävä. Hankintaohjeistukseen on hyvä kirjata kynnysarvon alittavien hankintojen hankkimiskäytännöt ja raja-arvot eri käytäntöjen käyttämiselle. Samassa yhteydessä on selkeytettävä myös se, minkä arvoisista hankinnoista tehdään viranhaltijapäätös.

Sopimustoiminta

Vuonna 2017 toiminta on perustunut valtuuston, hallituksen ja muiden toimielinten päätöksiin ja hallintosäännöllä delegoituun päätösvalan käyttöön. Koska käytössä ei ole sähköistä sopimushallinnan järjestelmää, on sopimusten voimassaolosta ja kilpailutusten käynnistämisestä ajallaan huolehtiminen haasteellista erityisesti henkilöstönvaihdostilanteissa.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kunnassa noussut edellistä vuotta paremmalle tasolle, mutta sisäisen valvonnan rutiinien osalta on edelleen paljon kehitettävää. Jotta jatkossa saadaan kohtuullinen varmuus toiminnan taloudellisuudesta, lain ja säädösten mukaisuudesta, resurssien oikeasta käytöstä sekä raportoinnin riittävydestä ja oikeellisuudesta, on tilivelvollisten jo aloitettujen ja tehtyjen toimenpiteiden lisäksi ryhdyttävä toimenpiteisiin tässä selonteossa esitettyjen puutteellisuuksien osalta. Uudessa toimielinorganisaatiossa sisäistä valvontaa ollaan kehittämässä kunnanhallituksen sisäisen valvonnanjaoston myötä.

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tuottoina kertynyt tilikauden tulorahoitus riittää palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ns. ulkoiset erät eli tuotot, jotka on saatu kunnan ulkopuolelta, ja kulut, jotka ovat syntyneet hankinnoista kunnan ulkopuolelta.

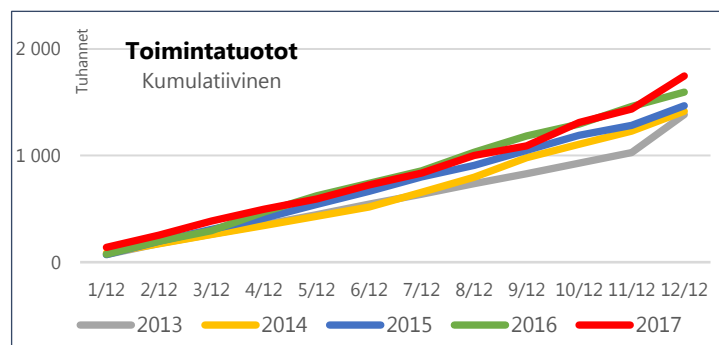
TULOSLASKELMA	TP 2017	TP 2016	TP 2015
Ulkoinen, €			
Toimintatuotot	1 746 810	1 595 405	1 467 567
Toimintakulut	-8 119 452	-7 944 144	-7 813 821
Toimintakate	-6 372 643	-6 348 739	-6 346 254
Verotulot	3 690 562	3 335 613	3 432 338
Valtionosuudet	3 475 939	3 345 568	3 397 358
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	9 597	14 215	3 889
Muut rahoitustuotot	90 023	1 505	57 088
Korkokulut	-20 557	-19 047	-9 682
Muut rahoituskulut	-951	-890	-1 137
Vuosikate	871 971	328 224	533 599
Poistot ja arvonalentumiset	-409 058	-403 118	-414 770
Satunnaiset tuotot	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0
Tilikauden tulos	462 913	-74 894	118 829
Poistoeron muutos	132 817	-470 811	123 452
Vapaaehtoisten varausten muutos	0	1 005 235	0
Rahastojen muutos			
Tilikauden yli-/alijäämä	595 729	459 530	242 281

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2017	TP 2016	TP 2015
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	21,5	20,1	18,8
Vuosikate/Poistot, %	213,2	81,4	128,6
Vuosikate, €/asukas	902	330	537
Asukasmäärä vuoden lopussa	967	994	993

Toimintakate

Toimintatuotot

Ulkoiset toimintatuotot ovat yhteensä 1.746.810 €, mikä tarkoittaa 9,49 % eli 151,405 €:n kasvua vuodesta 2016. Myyntituotot kasvoivat 5.610 € eli 1,44 %. Maksutuotot kasvoivat 27.354 € eli 5,66 %. Saadut tuet ja avustukset alenivat -29.479 € eli -28,95 %. Vuokra-

tuotot kasvoivat 45.993 € eli 9,18 % edellisvuoteen. Muut toimintatuotot kasvoivat 101.926 €.

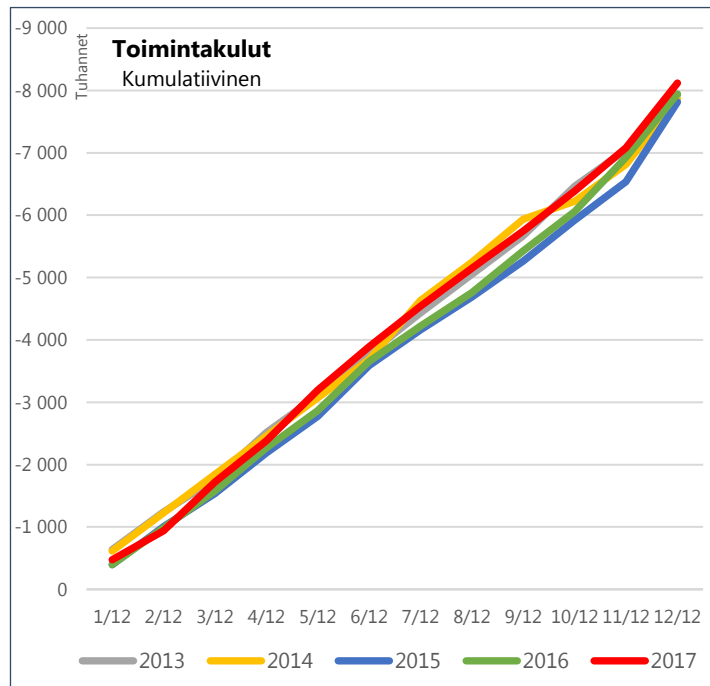
Toimintakulut

Ulkoisten toimintakulujen kokonaismäärä on yhteensä -8.119.452 Toimintakulujen kasvu on ollut -175.308 € eli 2,21 % verrattuna edelliseen vuoteen.

Toimintakuluissa henkilöstökulujen toteuma on -3.539.845 € ja kulujen väheneminen on 33.195 € eli -0,93 % verrattuna edellisvuoteen.

Palvelujen ostojen toteuma on -3.415.993 € ja kulujen kasvu on -192.514 € eli 5,97%.

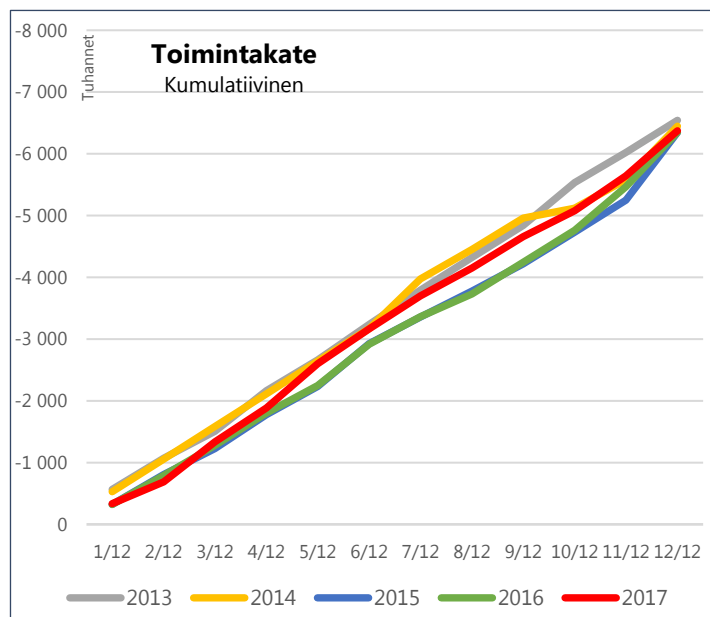
Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kulut olivat -855.609 €, 1,83 % enemmän kuin vuonna 2016. Avustusten kulujen väheneminen edellisvuoteen on -41.248 € eli -16,41 %. Vuokrakulut kasvoivat -19.361 € eli 89,19 %. Muut toimintakulut kasvoivat -22.475 € eli 65,41 %.

Toimintakate

Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla *toimintatuotot prosenttia toimintakuluista*. Tunnusluku osoittaa, että noin 21,5 % toimintakuluista voidaan rahoittaa muilla tuloilla kuin veroilla ja valtionosuuksilla. Tunnusluku parani 1,4 prosenttiyksikköä edellisvuodesta.

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakatteella osoitetaan, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelutuotteiden myynti- ja maksutuloilla. Loput toimintakuluista katetaan käytännössä verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kunnissa negatiivinen. Hailuodon kunnan toimintakate on -6.372.643 €.

Vuosikate

Verotulot ja valtionosuudet

Hailuodon kunnan verorahoituksen eli verotulojen ja valtionosuuksien osuus on 7.166.501 €, joka on 79,4 % kokonaistuloista. Verotulojen ja valtionosuuksien määrä kasvoi 485.320 € eli 7,26 %.

Valtionosuudet kasvoivat edelliseen tilikauteen verrattuna 130.371 € eli 3,9 % ollen 3.475.939 €.

Verotulokertymä €	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Kunnallisvero	2 769 152	2 814 674	2 898 302	3 047 624	2 915 758	3 244 939
Muutos, %		1,6	3,0	5,2	-4,3	11,3
Yhteisövero	60 716	70 909	82 704	94 057	93 265	113 528
Muutos, %		16,8	16,6	13,7	-0,8	21,7
Kiinteistövero	225 234	250 978	285 822	290 657	326 590	332 094
Muutos, %		11,4	13,9	1,7	12,4	1,7

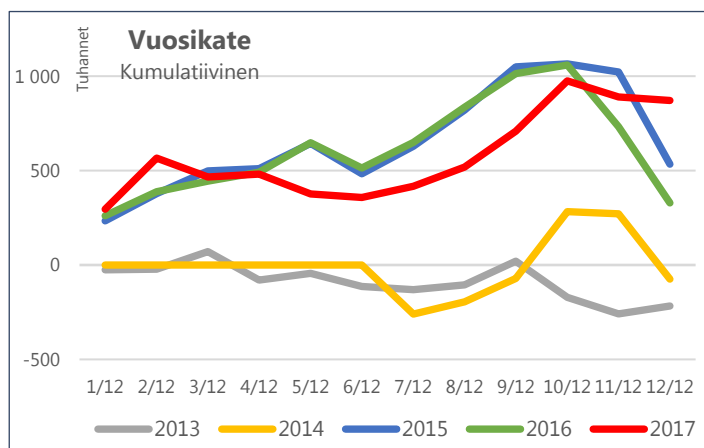
Verotulot	3 055 102	3 136 561	3 266 828	3 432 338	3 335 613	3 690 562
Muutos, %		2,7	4,2	5,1	-2,8	10,6

Rahoitustuotot ja –kulut

Rahoitustuotot ja –kulut olivat 78.112 €, ero vuoteen 2016 oli 82.391 €.

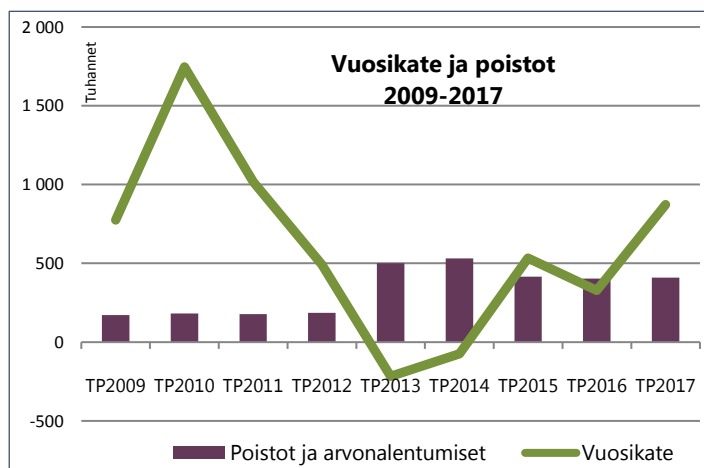
Vuosikate

Hailuodon kunnan vuosikate on 871.971 € parantuen edellisvuodesta 543.746 €. Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen tunnusluku arvioita-

essa tulo-rahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on käyttöomaisuuden poistojen suuruinen eikä ns. käyttöomaisuuden piilevää korjausvelkaa kerry, kunnan tulo-rahoitus on riittävä. Negatiivinen vuosikate osoittaa kunnan heikkoa tulo-rahoitusta.

Vuosikate euroa asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Asukaskohtainen vuosikate toteutui 902 €, parantuen 572 € edelliseen kauteen.

Tilikauden tulos

Poistot

Hailuodon kunnan poistojen määrä on -409.058 €, mikä on -5.940 € enemmän mitä edellisellä tilikaudella. Tunnusluku vuosikate prosenttia poistoista on tilikaudella 213,2 %. Tunnusluku on parantunut edellisvuodesta. Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuis-

ta investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Hailuodon kunnan tilikauden tulos oli 462.912 €. Tulos on 537.806 € parempi mitä edellisenä tilikautena.

Poistoero ja varaukset

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksen käsittelyeriä. Poistoeron vähennys tilikaudelle on yhteensä 132.817 € ja varausten vähennys 0.

Tilikauden ylijäämä

Tilikauden tuloksen käsittelyerien jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostuu 595.729 €, mikä on 136.199 € edellistä tilikautta parempi.

3.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA €	TP 2017	TP 2016	TP 2015
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	871 971	328 224	533 599
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauserät	-76 320	-30 083	7 558
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-168 341	-1 234 270	-690 716
Rahoitusosuudet investointimenoihin		245 903	89 604
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	82 912	59 421	204 600
Toiminnan ja investointien rahavirta	710 221	-630 805	144 645
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset		0	7 500
Antolainasaamisten vähennykset	5 000	0	
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		700 000	1 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-275 922	-153 291	-88 160
Lyhytaikaisten lainojen muutos		0	-12 500
Oman pääoman muutokset		0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	14 089	-2 736	-6 677
Vaihto-omaisuuden muutos	56 700	39 288	9 418
Saamisten muutos	342 699	-362 878	-266 249
Korottomien velkojen muutos	-93 693	-421 304	429 222
Rahoituksen rahavirta	48 873	-200 921	1 072 554
Rahavarojen muutos	759 094	-831 725	1 217 199
Rahavarat 31.12.	3 003 435	2 244 341	3 076 066
Rahavarat 01.01.	2 244 341	3 076 066	1 858 868
	759 094	-831 725	1 217 199

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2017	TP 2016	TP 2015
Toiminnan ja invest.rahavirran kertymä 5 v:lta, €	-382 960	-808 847	-538 109
Investointien tulorahoitus, %	518,0 %	33,2	88,8
Lainanhoitokate	3,0	2	6,4
Kassan riittävyys, pv	128	88	131
Asukasmäärä vuoden lopussa	967	994	993

Investoinnit

Toiminnan ja investointien rahavirta on tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Hailuodon kunnan toiminnan ja rahoituksen rahavirta on 5 vuodelta negatiivinen -382 960 euroa. Tunnusluvun parani edellisestä vuodesta 2016 johtuen siitä, ettei kuluneelle vuodelle ollut suuria investointikuluja.

Investointien omahankintamenon rahoitusosuutta tulorahoituksella kuvataan *investointien tulorahoitusprosentilla*. Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Kun tunnusluku vähennetään sadasta, niin saadaan prosenttiosuus, joka on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai muuten rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet. Hailuodon kunnan investointien tulorahoitusprosentti on tilikaudella 518,0 %.

Lainanhoito

Pääomamenojen tulorahoitusprosentti kertoo vuosikatteen prosenttiosuuden investointien, antolainojen sekä lainanlyhennysten yhteismäärästä. Hailuodon kunnan pääomamenojen tulorahoitusprosentti on tilikaudella 198,5 %.

Lainanhoitokate mittaa kunnan tulorahoituksen riittävyyttä lainojen korkojen ja lyhennysten maksuun. Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Jos tunnusluvun arvo on pienempi kuin 1, joudutaan lainojen hoitoon ottamaan lisälainaa, vähentämään rahavaroja tai realisoimaan kunnan omaisuutta. Luotettavan kuvan saadakseen, on kunnan lainanhoitokykyä tarkastettava useamman vuoden ajalta. Hailuodon kunnan lainanhoitokate tilinpäätöksessä 2017 on 3,0.

Kertomusvuonna ei nostettu pitkäaikaista lainaa. Pitkäaikaisen lainan lyhennyksiä maksettiin -275 922 euroa.

Maksuvalmius

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan *kassan riittävyytenä päivissä*. Tunnusluku ilmaisee, monenako päivänä kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä raha ja pankkisaamiset. Hailuodon kunnan kassavarat 31.12.2017 olivat 3.003.435 €, jolloin lisäystä vuoden alkuun oli 759.094 € eli 133,8 %.

4 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE €	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT	9 550 791	9 803 100	9 214 056
Aineettomat hyödykkeet	66 809	84 937	47 110
Aineettomat oikeudet	66 809	75 468	30 604
Muut pitkävaikutteiset menot		9 469	16 505
Ennakkomaksut			
Aineelliset hyödykkeet	8 636 698	8 865 878	8 349 534
Maa- ja vesialueet	987 027	954 244	524 244
Rakennukset	7 132 537	7 382 742	6 841 881
Kiinteät rakenteet ja laitteet	411 772	457 709	482 071
Koneet ja kalusto	52 887	47 395	55 055
Muut aineelliset hyödykkeet	4 560	4 560	4 560
Ennakko maksut ja keskeneräiset hankinnat	47 915	19 229	441 724
Sijoitukset	847 285	852 285	817 412
Osakkeet ja osuudet	847 285	847 285	812 412
Muut lainasaamiset		5 000	5 000
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	828 843	828 767	908 933
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	828 843	828 767	897 932
Muut toimeksiantojen varat		0	11 001
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 533 162	3 173 467	3 681 603
Vaihto-omaisuus	27 472	84 172	123 460
Aineet ja tarvikkeet	27 472	84 172	123 460
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset	270 000	290 000	300 000
Lainasaamiset	270 000	290 000	300 000
Lyhytaikaiset saamiset	232 256	554 954	182 077
Myyntisaamiset	103 040	50 910	69 044
Lainasaamiset	20 000	10 000	
Muut saamiset	47 267	47 668	90 686
Siirtosaamiset	61 948	446 376	22 347
Rahoitusarvopaperit	0	1 271 179	1 500 000
Muut arvopaperit	0	1 271 179	1 500 000
Rahat ja pankkisaamiset	3 003 435	973 162	1 576 066
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 912 796	13 805 335	13 804 592

TASE €	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	6 735 070	6 139 341	5 646 678
Peruspääoma	3 287 806	3 287 806	3 287 806
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 851 535	2 392 005	2 116 591
Tilikauden yli-/alijäämä	595 729	459 530	242 281
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	3 111 252	3 244 068	3 778 492
Poistoero	3 111 252	3 244 068	2 773 257
Vapaaehtoiset varaukset		0	1 005 235
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	829 195	815 030	897 932
Lahjoitusrahastojen pääomat	828 843	828 767	897 932
Muut toimeksiantojen pääomat	352	-13 737	
VIERAS PÄÄOMA	3 237 280	3 606 895	3 481 490
Pitkäaikainen	1 956 105	2 348 155	2 036 770
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	1 956 105	2 348 155	1 807 949
Liittymismaksut ja muut velat		0	228 821
Lyhytaikainen	1 281 175	1 258 740	1 444 720
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	275 922	159 794	153 291
Saadut ennakot	12 839	4 322	5 172
Ostovelat	499 931	293 792	482 461
Liittymismaksut ja muut velat	55 508	60 972	70 918
Siirtovelat	436 975	739 860	732 878
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	13 912 796	13 805 335	13 804 592

TASEEN TUNNUSLUVUT	2017	2016	2015
Omavaraisuus-%	70,8 %	68	68,3
Suhteellinen velkaantuneisuus	36,2 %	43,5	41,9
Velat ja vastuut % käyttötuloista	37,7	43,6	
Kertynyt ylijäämä, €	3 447 264	2 851 535	2 358 872
Kertynyt ylijäämä/asukas, €	3 565	2 869	2376
Lainakanta 31.12, €	2 232 027	2 507 949	1 961 240
Lainakanta 31.12, €/asukas	2 308	2 523	1 975
Lainasaamiset		5 000	5 000
Asukasmäärä vuoden lopussa	967	994	993

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta. Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa huomattavaa velkarasitetta. Hailuodon omavaraisuusaste oli kertomusvuonna 70,8 %.

Rahoitusvarallisuus €/ asukas tunnusluku osoittaa likvidien varojen riittävyyden vieraan pääoman takaisinmaksuun asukasta kohden. Hailuodon kohdalla tunnusluku on 291 €/ asukas. *Suhteellinen velkaantuneisuus* kertoo siitä, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska käyttöomaisuuden ikä, käyttöomaisuuden arvostus tai poistomenetelmä eivät vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi tunnusluku on, sitä parempi mahdollisuus kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella. Hailuodon kunnan suhteellinen velkaantuneisuus –tunnusluku on 36,2 %. Suhteellinen velkaantuneisuus on laskenut 7,3 yksiköllä tilivuoden aikana.

Hailuodon kunnan taseessa ei ole kattamatonta alijäämää. *Kertynyt ylijäämä* osoittaa, että paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavaraksi. Kertynyt ylijäämä on kasvanut tilikauden aikana 696 €/ asukas ollen vuoden vaihteessa 3.565 €/ asukas.

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Kunnan lainakanta 31.12.2017 oli 2 232 027 €.

5 Kokonaistulo ja –meno

KOKONAISTULO JA –MENO			
€			
TULOT		MENOT	
Varsinainen toiminta		Varsinainen toiminta	
Toimintatuotot	1 746 810	Toimintakulut	8 119 452
		- Valmistus omaan käyttöön (-)	
Verotulot	3 690 562		
Valtionosuudet	3 475 939		
Korkotuotot	9 597	Korkokulut	20 557
Muut rahoitustuotot	90 023	Muut rahoituskulut	951
Satunnaiset tuotot		Satunnaiset kulut	
Tulorahoituksen korjauserät		Tulorahoituksen korjauserät	
- Pysyvien vast. hyödyk. luovutusvoitot (-)	-76 320	- Pakollisten varausten muutos (+/-)	
		- Pysyvien vast. hyödyk. luovutustappiot	
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	Investointimenot	168 341
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulot	82 912		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	5 000	Antolainasaamisten lisäykset	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	275 922
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		Lyhytaikaisten lainojen vähennys	
Oman pääoman lisäys		Oman pääoman vähennykset	
Kokonaistulo yhteensä	9 024 523	Kokonaismeno yhteensä	8 585 224

Täsmäytys			
Kokonaistulot – Kokonaismenot		439 299	
Muut maksuvalm. muutokset – Rahavarojen muutos		-439 299	
		0	

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaiset toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön. Hailuodon kunnan kokonaistulot olivat tilikaudella 9.024.523 €, mikä on -243.024 € vähemmän mitä edellisellä tilikaudella. Suurimmat tuloerät muodostuvat verotuloista ja valtionosuudesta. Kokonaismenot olivat tilikaudella 8.585.224 €, mikä on 766.418 € vähemmän kuin edellisellä tilikaudella. Olennaisin menoerä koostuu toimintakuluista, joiden osuus kokonaismenoista oli 94,57 %. Kokonaismenot alittivat kokonaistulot 439 299 €:lla.

6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvästä yhteisöstä

YHTEISÖT Nimi, kotipaikka; kpl	Yhdistetty	Ei yhdistetty	Kunnan omistusosuus - %
Tytäryhteisöt: Hailuodon Vesihuolto Oy, Hailuoto	1	-	100
Kuntayhtymät: Pohjois-Pohjanmaan Liitto, Oulu	1	-	0,27
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ky, Oulu	1	-	0,47
Oulun seudun ammatillisen koulutuksen ky, Oulu (OSEKK)	1	-	0,40
Osakkuusyhteisöt: Lakeuden Keskuspuhdistamo Oy	-	1	1,50
Yhteensä	4	1	

Konsernin toiminnan ohjaus

Hailuodon kunnan konserniohjeissa on määritelty kunnan toimivalta ja vastuu Hailuoto-konsernissa. Hailuodon kunta ei ole asettanut Hailuodon Vesihuolto Oy:lle erityisiä tätä talousarviovuotta koskevia tavoitteita.

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Hailuodon kunta on osakkaana Pohjois-Pohjanmaan liitossa ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirissä. Projektin johto jatkaa osana väliaikaishallintoa kunnes uusi maakuntavaltuusto on valittu. Hailuodon kunnan osakkuus sairaanhoitopiirin kuntayhtymässä päättyy ja poistuu kunnan taseesta sairaanhoitopiirin toiminnan siirtyessä varoineen tulevalle maakunnalle.

Oulun kaupunginhallituksen konsernijaosto on valmistellut ja uudelleen organisoinut ammatillisen koulutuksen ja aikuiskoulutuksen roolia tulevassa kuntaympäristössä. Oulun seudun ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä ky:n perussopimus on uudistettu 2014. Hailuodon kunta on Oulun seudun koulutuskuntayhtymän (OSEKK) osakas. OSEKK:n koulutuspalvelut toteuttaa Oulunseudun ammattiopisto. OAMK Oy:n osakepohjaa laajennettiin vuoden 2013 aikana siten, että osakkaiksi tulisivat mm. kaikki OSEKK:n jäsenkunnat, myös Hailuodon kunta. OAMK Oy:n toiminnot ovat siirtymässä yhteiskampukseen Linnanmaalle Oulun yliopiston yhteyteen. 2018 alussa on aloitettu keskustelut OAMK:n ja Oulun yliopiston yhdistymisestä.

Hailuodon Vesihuolto Oy:n tilikauden tulos oli tappiollinen -1.304,40 €. Tulos poikkeaa talousarvio hiukan tavoitteesta. Liikevaihto 2016 oli 294.443 €, kun se edellisellä vuonna oli 273.341 €. Vapaa pääoma on 178.914 €. Suunniteltu lämpölaitostoiminnan yhtiöittäminen ja myynti/ fuusiointi ei ole toteutunut tilinpäätös vuonna.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnanjohtaja vastaa konsernin operatiivisesta johtamisesta kunnan osalta sekä seuraa omistajapolitiikan toteutusta ja ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista kunnanhallitukselle. Kunnanjohtaja, kunnanhallituksen puheenjohtaja tai kunnansihteeri on osallistunut Vesihuolto Oy:n hallituksen kokouksiin.

Hailuodon kunnan konserniohjeissa on määritelty kunnan toimivalta ja vastuu Hailuoto-konsernissa. Konserniohje sisältää konsernijohtamiseen, -ohjaukseen ja seurantaan liittyviä asioita sekä määrittelee, minkälaista yhteistyötä konsernitasolla tehdään, esim. konserniohjeen mukaan tilivuoden päätyttyä tytäryhteisöjen tulee toimittaa kunnalle vuosikertomus sekä konsernitaseen laatimisessa tarvittavat tiedot kunnan edellyttämässä määräajassa. Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen tulee laatia kirjanpitoa yhtenäisesti siten, että kunnan konsernitaseen laatimista varten tarvittavat tiedot ovat vaikeuksista saatavissa.

Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Hailuoto-konserni TULOSLASKELMA €	TP 2017	T P2016	*) TP 2015
Toimintatuotot	5 175 622	4 977 402	4 730 912
Toimintakulut	-11 531 711	-11 338 371	-11 069 681
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	695	224	3 460
Toimintakate	-6 355 394	-6 360 745	-6 335 308
Verotulot	3 690 562	3 335 530	3 432 338
Valtionosuudet	3 733 301	3 647 504	3 702 731
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	9 630	14 314	4 279
Muut rahoitustuotot	91 890	2 551	59 816
Korkokulut	-23 533	-22 801	-13 479
Muut rahoituskulut	-1 421	-1 332	-3 916
Vuosikate	1 145 035	615 020	846 460
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-674 270	-685 011	-686 579
Tilikauden yli- ja alipariarvot		0	0
Arvonalentumiset		0	0
Satunnaiset erät		0	0
Tilikauden tulos	470 765	-69 991	159 881
Tilinpäätössiirrot	4 071	-1 114	2 117
Tilikauden verot	-525	-822	-147
Laskennalliset verot	-1 192	-617	-28
Vähemmistöosuudet	-455	-579	-268
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	472 664	-73 123	161 555

Hailuoto-konserni TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2017	2016	2015
Toimintatuotot/toimintakulut %	44,9	43,9	42,7
Vuosikate/Poistot %	169,8	89,8	123,3
Vuosikate,€/asukas	1184	619	852
Asukasmäärä vuoden lopussa	967	994	993

*)

TP2015 vertailutieto on muutettu toimintatuottojen ja -kulujen osalta:

Tilinpäätös tehty ennen Excelissä, ja FPM-ohjelman käyttöönotossa uudestaan järjestelmällä. Erot johtuvat sisäisten erien käsittelyn muutoksesta sekä kuntayhtymien omistus- % tarkennuksesta. Myös Mäntyvilikki II myynnin käsittelyllä on vaikutus vertailutietoon. Kokonaisvaikutus toimintakatteeseen 4.981 €

Hailuoto-konserni	TP 2017	TP 2016	TP 2015
RAHOITUSLASKELMA, €			
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	1 145 035	615 020	846 460
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-84 266	8 677	-21 586
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-511 322	-1 436 826	-1 116 822
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 915	249 588	77 752
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	137 027	68 545	532 416
Toiminnan ja investointien rahavirta	691 389	-494 996	318 218
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset		-1 205	0
Antolainasaamisten vähennykset		0	0
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	146 217	816 049	1 004 245
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-391 848	-247 376	-191 648
Lyhytaikaisten lainojen muutos	52 631	-3 943	-8 180
Oman pääoman muutokset			-112 360
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	14 085	-2 757	-6 679
Vaihto-omaisuuden muutos	51 240	32 596	-14 945
Saamisten muutos	328 817	-370 176	-294 931
Korottomien velkojen muutos	-17 667	-427 515	477 323
Rahoituksen rahavirta	183 475	-204 327	852 826
Rahavarojen muutos	874 864	-699 323	1 171 044
Rahavarat 31.12.	3 535 737	2 660 873	3 360 196
Rahavarat 01.01.	2 660 873	3 360 196	2 189 152
	874 864	-699 323	1 171 044

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2017	TP 2016	TP 2015
Toiminnan ja invest. rahavirran kertymä 5 v:lta, €	-294 631	-716 472	-498 650
Investointien tulorahoitus, %	226	52	81
Pääomamenojen tulorahoitus, %	127	43	
Lainanhoitokate	2,8	2,6	4,5
Kassan riittävyys, pv	104	74	99

*)

TP2015 vertailutieto on muutettu rahoituslaskelman osalta:

Tilinpäätös tehty ennen Excelissä, ja FPM-ohjelman käyttöön otossa uudestaan järjestelmällä. Erot johtuvat sisäisten erien käsittelyn muutoksesta sekä kuntayhtymien omistus- % tarkennuksesta. Myös Mäntyvilikki II myynnin käsittelyllä on vaikutus vertailutietoon. Muutos hyväksyttyyn tilinpäätökseen 2015 on toiminnan rahavirrassa -7.853 €, investointien rahavirrassa +99.884 €, oman pääoman muutoksessa -112.392 € ja muissa maksuvalmiuden muutoksissa -28.752 €.

Hailuoto-konserni	31.12.2017	31.12.2016	*) 31.12.2015
TASE, €			
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT	12 563 582	12 775 943	12 277 304
Aineettomat hyödykkeet	107 494	126 362	91 084
Aineettomat oikeudet	88 816	100 658	55 176
Muut pitkävaikutteiset menot	6 259	17 751	28 052
Ennakkomaksut	12 419	7 953	7 856
Aineelliset hyödykkeet	12 276 600	12 470 240	12 044 484
Maa- ja vesialueet	1 000 576	941 646	511 646
Rakennukset	10 249 786	10 558 352	10 121 399
Kiinteät rakenteet ja laitteet	429 153	477 112	502 133
Koneet ja kalusto	334 033	340 062	363 141
Muut aineelliset hyödykkeet	7 842	7 631	7 526
Enn.maksut ja keskener. hankinnat	255 210	145 436	538 639
Sijoitukset	179 488	179 341	141 736
Osakkuusyhteisöosakkeet ja osuud.	18 407	14 881	13 811
Muut osakkeet ja osuudet	143 355	142 463	111 105
Joukkovelkakirjasaamiset	0	4 469	
Muut lainasaamiset	1 098	1 098	390
Muut saamiset	16 628	16 430	16 430
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	865 085	849 569	928 961
Valtion toimeksiannot	17 570	14 776	13 059
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	829 438	829 341	898 502
Muut toimeksiantojen varat	18 077	5 452	17 399
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 717 751	4 223 142	4 584 877
Vaihto-omaisuus	126 184	177 423	210 020
Aineet ja tarvikkeet	57 363	113 430	151 060
Keskeneräiset tuotteet	292	293	143
Valmiit tuotteet	17 004	12 512	9 925
Muu vaihto-omaisuus	51 525	51 189	48 891
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset	270 324	290 311	322 589
Lainasaamiset	270 000	290 000	300 000
Muut saamiset	35	35	22 445
Siirtosaamiset	289	276	145
Lyhytaikaiset saamiset	785 507	1 094 535	692 072
Myyntisaamiset	512 219	450 917	459 083
Lainasaamiset	62 587	70 640	47 294
Muut saamiset	110 338	89 007	133 130
Siirtosaamiset	100 363	483 970	52 573
Rahoitusarvopaperit	29 507	1 300 882	1 527 538
Osakkeet ja osuudet	49	49	49
Sij. rahamarkkinainstrumentteihin	29 458	29 653	27 489
Muut arvopaperit	0	1 271 179	1 500 000
Rahat ja pankkisaamiset	3 506 229	1 359 991	1 832 658
VASTAAVAA YHTEENSÄ	18 146 418	17 848 654	17 791 142

Hailuoto-konserni	31.12.2017	31.12.2016	*) 31.12.2015
TASE, €			
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	10 441 105	9 972 513	10 011 389
peruspääoma	3 287 806	3 287 806	3 287 806
yhd. ja sääst. peruspääoma	793	793	793
muu omat rahastot	60 079	63 274	66 394
edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 619 763	6 693 762	6 499 821
Tilikauden yli-/alijäämä	472 664	-73 123	156 574
VÄHEMMISTÖOSUUKSET	7 580	7 125	6 546
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET			
poistoero			
vapaaehtoiset varaukset			
PAKOLLISET VARAUKSET	167 237	158 646	118 528
Muut pakolliset varaukset	167 237	158 646	118 528
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	865 599	835 997	918 146
valtion toimeksiannot	17 570	14 776	13 059
lahjoitusrahastojen pääomat	829 477	829 386	898 569
muut toimeksiantojen pääomat	18 552	-8 165	6 518
VIERAS PÄÄOMA	6 664 897	6 874 373	6 736 533
Pitkäaikainen	4 662 025	4 961 116	4 599 556
lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	2 715 613	3 009 367	2 413 907
Lainat julkisyhteisöiltä	147 043	156 846	166 649
liittymismaksut ja muut velat	1 799 369	1 794 903	2 019 001
Lyhytaikainen	2 002 872	1 913 257	2 136 977
lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	326 673	216 116	237 044
lainat julkisyhteisöiltä	9 803	9 803	9 803
saadut ennakot	17 306	8 807	9 748
ostovelat	690 485	425 761	609 988
liittymismaksut ja muut velat	113 635	118 556	128 010
Siirtovelat	841 872	1 132 307	1 141 096
Laskennalliset verovelat	3 098	1 906	1 289
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	18 146 418	17 848 654	17 791 142

Hailuoto-konserni	2017	2016	2015
TASEEN TUNNUSLUVUT			
Omavaraisuus-%	58	56	56
Velat ja vastuut % käyttötuloista	56	58	-
Suhteellinen velkaantuneisuus, %			
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	7 092	6 621	6 656
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	7 334	6 661	6 703
Konsernin lainat €/asukas	3 308	3 415	2 849
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	3 199	3 394	2 829
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	1 098	5 567	390
Kunnan as.määrä vuoden lopussa	967	994	993

*)

TP 2015 vertailutieto on muutettu taseen osalta:

Tilinpäätös tehty ennen Excelissä, ja FPM-ohjelman käyttöönotossa uudestaan järjestelmällä. Erot johtuvat sisäisten erien käsittelyn muutoksesta sekä kuntayhtymien omistus- % tarkennuksesta. Myös Mäntyvilikki II myynnin käsittelyllä on vaikutus vertailutietoon.

Muutos hyväksyttyyn tilinpäätökseen 2015 on vastaava osalta lyhytaikaisissa saamisissa +8 € ja vastattavaa osalta muissa omissa rahastoissa -4.234 €, ed.kausien yli-/alijäämässä -746 €, tilikauden yli-/alijäämässä 4.981 € (vaikutus omaa pääomaan yhteensä 1 €) ja ostoveloissa +8 €

7 Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kuntalain 115 § mukaan kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä tarvittaessa talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi.

Hailuodon kunnan tilikauden tulos ennen varausten ja rahaston muutosta on 462.912,50 euroa ylijäämäinen. Edellisten kausien ylijäämä ennen tilikauden tuloksen käsittelyä on 2.851.535,11 euroa. Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- 1 Investointeja varten tehdyistä investointivarauksista syntynyttä poistoeroa tuloutetaan suunnitelman mukaisesti 132.816,64 euroa.
- 2 Tilikauden ylijäämä 595.729,14 euroa siirretään taseen edellisen tilikauden yli-/alijäämätilille.

Talousarvion toteutuminen

8 Seurantaa koskeva sääntely

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava kuntalain mukaisesti talousarviota. Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutumisvertailusta on lisäksi käytävä ilmi, onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla. Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toteutumisvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutumisvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle. Toteutumisvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- tai toimenhaltijat. Toteutumisvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteuman välillä. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa annetaan toimintakertomuksen toteutumisvertailuosassa. Selvityksen laadinnassa on noudatettu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta (TEM, 2013).

Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Valtuustolle valmisteltu talousarvio esitys on sitovuustason mukaisesti tulosalue- tai -tasot.

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Lähtökohtaisesti kaikki valtuuston talousarviossa asettamat tavoitteet ovat sitovia siten, että ne on tarkoitettu toteutettavaksi. Toiminnan ja talouden yhteen kytkennän korostamisesta seuraa, että määrärahan tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset.

Talousarvion yleiset lähtökohdat ovat informaatiota, joita eivät ole sitovia eriä. Prosesseihin on lisätty suoritetaulukkoja, jotka eivät ole valtuustoon nähden sitovia. Talousarvioon kirjatut strategiset tavoitteet (tavoitetaso 2017) ovat valtuustoon nähden sitovia.

Rahamääräisten erien sitovuus

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimielimelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen.

Toimielimellä on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitus-tarve katetaan. Toisaalta toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu. Kunnan tuloarviot ovat paitsi tavoitteellisia myös velvoittavia. Tuloarvio on valtuuston asettama tulotavoite, jonka olennainen alittuminen todennäköisesti vaikuttaa rahoituksen perusteisiin talousarviossa.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa asetetaan toimielin- ja tehtäväkohtaisesti toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Valtuusto päättää käyttötalousosan kokonaisuuksista, joille tavoitteita, määrärahoja ja tuloarvioita asetetaan.

Hailuodon kunnan talousarvio noudattaa seuraavalla sivulla esitettyä hierarkiaa. Valtuustoon nähden sitova hierarkiataso on tulosalue. Hierarkiarakenteeseen on tehty muutoksia, joilla parannetaan palvelukokonaisuuksien kustannusten ja tulokellisuuden mittaamista sekä yhdenmukaistetaan hallintokustannusten esittämistapaa. Palvelualueet (lautakunnat) laativat tulosityksikkötasoiset käyttösuunnitelmat tulosalueiden asettamassa raamissa talousarviovuoden alussa.

Lautakunta	VALTUUSTOSITOVUUS Tulosalue	LAUTAKUNTASITOVUUS Tulosityksikkö	VIRANHALTIJAPÄÄTÖS Kustannuspaikka
Kunnanvaltuusto	Kunnanvaltuusto	Kunnanvaltuusto	Kunnanvaltuusto
Tarkastuslautakunta	Tarkastustoimi	Tarkastustoimi	Tarkastustoimi
Keskusvaalilautak.	Vaalit	Vaalit	Presidentin vaalit, Eduskuntavaalit, Kunnallisvaalit, Eu-vaalit
Kunnanhallitus	Kunnanhallitus	Kunnanhallitus	Kunnanhallitus, Johtamispalvelut, Vaikuttamistoi- mielimet
	Hallintopalvelut	Hallinnon tukipalvelut	Asiahallintopalvelut, Henkilöstöpalvelut, Taloushal- lintopalvelut, Tietoverkkopalvelut
		Työllisyyspalvelut	Työllisyys, Nuorten kesätyö
		Kuntien yhteistoiminta	Palo- ja pelastustoimi+vss., Ymp.terveydenhuolto, Ymp.suojelu, Hankintapalvelut, Kuntien yht.toim.projektit
	Kaavoituspalvelut	Kaavoituspalvelut	Asemakaavoitus, Yleiskaavoitus
	Elinkeinopalvelut	Elinkeinopalvelut	Elinkeinopalvelut
		Maatalouspalvelut	Maatalouspalvelut
		Maa ja metsätilat	Maa ja metsätilat
		Elinkeinotoiminta	Polttoaineenjakelu, Toimitilapalvelut
Perusturvalautakunta	Perusturvahallinto	Perusturvanhallinto- palvelut	Perusturvalautakunta, Perusturvahallinto
	Sosiaalipalvelut	Sosiaalityö	Yleinen sosiaalityö, Elatusturva, Kasvatus- ja perhe- neuvola, Kuntouttava työtoiminta
		Lastensuojelupalvelut	Lastensuojelu/Avopalvelut, Lastensuoje- lu/Laitospalvelut
		Vammaispalvelut	Vammaispalv./Avopalvelut, Vammais- palv./Laitospalvelut, Vammaispalv./Ostopalvelut
		Kehitysvammaispalvelut	Kehitysvammaispalv./Ostopalvelut
	Vanhuspalvelut	Kotihoito	Omaishoidontuki, Kotihoidon tukipalvelut, Kotihoi- to, Päivätoiminta
		Vanhusten asumispalvelut	Palvelukoti Saarenkartano, Vanhusten laitoshoi- to/Ostopalv. Vanhusten asumispalv./Ostopalv..
	Terveyspalvelut	Perusterveydenhuolto	Suun terv.huolto, Suun terv.huolto/ostopalv. Perusterveydenhuollon ostopalv. Vastaanotto, Neuvola- ja kouluterv.huolto, Kuntoutus, Veteraani- kuntoutus
		Erikoissairaanhoito	Erikoissairaanhoidon ostopalvelut
Sivistyslautakunta	Tukipalvelut	Puhd.- ja ruokah.palv.	Puhdistus, Ruokahuolto
	Sivistyspalvelut	Sivistyksen hallintopal- velut	Sivistyslautakunta, Sivistyshallinto
	Perusopetus	Perusopetus	Hailuodon peruskoulu, Perusopetuksen projektit
	Nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut	Nuoriso	Nuorisotyö
		Kulttuuri	Yleinen kulttuuritoimi, Kirjasto, Museo
		Liikunta	Liikuntatoimi
		Muu opetus	Kansalaisopisto, Musiikkioppilaitokset
	Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatus	Perhepäiväkoti Tuomikka, Perhepäivähoito, Päivä- koti OnnenSaari, Kotihoidontuki
Tekninen lautakunta	Teknisten palveluiden hallinto	Teknisten palveluiden hallintopalvelu	Tekninen lautakunta, Teknisten palveluiden hallinto
	Yhdyskuntapalvelut	Yhdyskuntapalvelut	Liikenneväylät, Satamat, Reitistöt/Taukotuvat, Muut alueet
	Rakennusvalvonta- palvelut	Rakennusvalvonta- palvelut	Rakennusvalvonta
	Tilapalvelut	Palvelual. rakennukset	Hallintorakennukset, perusturvarakennukset, Sivistysrakennukset, Tekniset rakennukset
		Asunnot	Vuokra-asunnot
		Toimitilat	Vuokratut toimitilat, Marjaniemen rakennukset
		Tukipalvelut	Kiinteistöhoito, Keskitetysti hoidetut jaettavat
	Lämmöntuotantopalv.	Kaukolämpö	Lämpölaitos, Kaukolämpölinjasto

Kunnanhallitusta sitoo bruttoperiaatteen mukaisesti koko kunnan käyttötalousosan toimintatuotot ja toimintakulut omina erinään. Lisäksi kunnanhallituksen tulee vastata, että valtuustoon nähden asetetut toiminnalliset tavoitteet sekä tilikauden tulostavoite toteutuu.

Kunnanjohtajaa sitoo kunnanvaltuuston, tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan ja kunnanhallituksen alaiset tulosaluekohtaiset toimintatuotot ja toimintakulut ominaan bruttoperiaatteen mukaan. Perusturvajohtajaa sitoo perusturvalautakunnan alaiset tulosaluekohtaiset toimintatuotot ja toimintakulut ominaan. Rehtori-sivistysjohtajaa sitoo sivistyslautakunnan alaiset tulosaluekohtaiset toimintatuotot ja toimintakulut ominaan. Teknistä johtajaa sitoo teknisen lautakunnan alaiset tulosaluekohtaiset toimintatuotot ja toimintakulut ominaan.

Lautakunnat päättävät talousarviomuutoksista tulosalueen sisällä tulosityksikkötasolla. Kunnanjohtaja päättää talousarviomuutoksista kunnanvaltuuston, tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan ja kunnanhallituksen alaisten tulosityksiköiden sisällä kustannuspaikkatasolla. Perusturvajohtaja päättää talousarviomuutoksista perusturvalautakunnan alaisten tulosityksiköiden sisällä kustannuspaikkatasolla. Rehtori-sivistysjohtaja päättää talousarviomuutoksista sivistyslautakunnan alaisten tulosityksiköiden sisällä kustannuspaikkatasolla. Tekninen johtaja päättää talousarviomuutoksista teknisen lautakunnan alaisten tulosityksiköiden sisällä kustannuspaikkatasolla.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, miten tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korko- ja muihin menoihin sekä poistoihin ja arvonalennuksiin. Tuloslaskelmaosaan kootaan yhteen käyttötalousosan määrärahat ja tuloarviot sekä esitetään määrärahat ja tuloarviot koko kunnan tasolla budjetoitaville erille. Valtuustoon nähden sitovia eräjä ovat: verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja –menot, satunnaiset erät ja tilinpäätössiirrot.

Investointiosa

Investointiosassa osoitetaan hankekohtaiset määrärahat ja tuloarviot investointihankkeille tai hankeryhmille, joiden kulut kirjanpidossa aktivoidaan tasetileille. Investoinnit ovat valtuustoon nähden sitovia hankekohtaisesti. Investointikohteittain valtuustoon nähden sitovaa on myös hankkeen koko kustannusarvio, talousarviovuodelle varattava määräraha sekä hankkeelle asetetut tavoitteet.

Talousarviossa 2017 ei ole hyväksytty erikseen investoinninkustannusarvioita, mikäli investoinnille on olemassa toimielimen hyväksymä talousarvio, niin on se esitetty investointiosassa. Investointiosassa on esitetty investointitulot, –menot ja –netto. Hankkeet on ryhmitelty talousarviosta poiketen ainoastaan hyödykeryhmittäin.

Rahoitusosa

Rahoitusosassa osoitetaan, miten talousarvio vaikuttaa kunnan maksuvalmiuteen, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainan lyhennyksiin sekä miten rahoitustarve katetaan ja kuinka suuri on rahoitusjäämä ja kuinka se katetaan. Valtuusto on tehnyt erillisen päätöksen tilivuonna otetusta talousarviolainasta.

Taloussuunnitelman sitovuus

Talousarvion 2017 sitovuus on oikeudellisesti vahvempi kuin taloussuunnitelman 2018-2019. Taloussuunnitelma on kuitenkin toiminnallisesti velvoittava asiakirja. Voimassa oleva taloussuunnitelma ohjaa talousarviovalmistelua, ja siitä saa poiketa vain perustellusta syystä.

Taloudellisen ja toiminnallisen tuloksen seuranta

Talousarvion toteumasta raportoidaan kuukausittain kunnanhallitukselle ja kokousaikataulun mukaisesti valtuustolle. Talousarvioraportoinnissa noudatetaan hierarkiaa. Raportti talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta annetaan valtuustolle puolivuositilanteista 31.5., (30.9. laajennettu raportti eli välitilinpäätös/ talousarvion muutosesitykset) ja 31.12. ja kunnanhallitukselle vähintään neljännesvuositilantein. Raportoinnin toteutumisesta on selostettu Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä –kappaleessa.

9 Tavoitteiden toteutuminen

Strategiakartta, Hailuoto 2025

Visio	Hailuoto – luokseen kutsuva loistokunta			
Arvot	Asukaslähtöisyys	Avoimuus	Ketteryys	
Strategiset päämäärät	Hyvinvoiva kuntalainen ja laadukkaat palvelut	Vahva talous ja motivoitunut hyvinvoiva henkilöstö	Saaristolainen asuminen ja ainutlaatuinen ympäristö	Luova ja positiivinen yrittäjyyssilmästo
Kriittiset menestystekijät	Ikäihmisten palvelurakenteen uudistaminen Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen Työllisyyden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy Lasten ja nuorten palveluissa monialainen yhteistyö Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä	Hailuoto ei ole kriisikunta Organisaation jatkuva kehittäminen Hailuodon kunta on arvostettu ja veto-voimainen työnantaja	Asukasmäärä kasvaa hallitusti Löydetään keinot asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi Riittävä tonttitarjonta (Asuminen, yritykset) Ympäristö säilytetään ainutlaatuisena ja vetovoimaisena Keskustaaajama kehittyä Vetovoimainen luonto- ja kulttuurimatkalukohde	Elinkeinorakenne on monipuolinen Panostetaan kunnan vetovoimaisuuden lisääntymiseen Yritysten toimintaedellytysten mahdollistamien Ennakkoluuloton toiminta uusien elinkeinojen (elinkeinoelämän) verkostojen syntymiseksi

Tavoitteet 2025

Ikäihmisten palvelurakenteen uudistaminen:
Kotihoito toteutuu ympärivuorokautisesti kotona asumisen tukemiseksi Omaishoidon, kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen kriteerit tarkistetaan joka toinen vuosi Päivätoiminta on säännöllistä ja monipuolista Yhteistyö on sujuvaa seurakunnan ja järjestöjen kanssa
Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen:
Laaja hyvinvointikertomus laaditaan valtuustokausittain Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan Tuotetaan kuntalaisia innostavia liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluja Edistetään turvallisuutta ja esteettömyyttä palvelutuotannossa ja infrastruktuurissa Edistetään valinnan vapautta ottamalla käyttöön asteittain palveluseteli Perheitä ja kotona asumista tuetaan ennaltaehkäisevästi, varhaisesta vuorovaikutuksesta huolehtien Kansansairaudet vähenevät Päihde- ja mielenterveysongelmat vähenevät Lastensuojelutoimien tarve vähenee
Työllisyyden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy:
Työllisyys on parantunut, työttömyysprosentti alle 8 % Kunta kannustaa asukkaiden kouluttautumista ja työllistymistä

Lasten ja nuorten palveluissa monialainen yhteistyö:
Tuotetaan lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelut lapsen ja nuoren edun ja perheiden hyvinvoinnin näkökulmasta (elämäntapaajattelu, ehkäisevä työ) Lapset Puheeksi toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä Yhteistyö on sujuvaa seurakunnan ja järjestöjen kanssa.
Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä:
Tietoverkkopohjainen haku ja ilmoittautuminen palveluihin toteutuu Ikäihmisille on erilaisia mobiiliratkaisuja ja tunnistimia Valokuitukaapeli Ajanmukaiset tietojärjestelmät
Hailuoto ei ole kriisikunta:
Tuloperustan ja palvelumaksujen tarkistaminen vuosittain kuntakonsernissa Konsernin positiivinen vuosikate ja vahva tase Hailuoto -konsernin velkaantuminen on hallittua Investoinneille riittävä oman pääoman rahoitusosuus Omistajapolitiikka toteutuu kuntakonsernissa Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset lähestyvät maakunnan keskiarvoa
Organisaation jatkuva kehittäminen:
Kunnassa toteutuu nopea reagointi ja laadukas päätöksenteko sekä yhteistyö naapurikuntien kanssa Kunnan palveluissa, johdossa ja luottamushenkilöjohdossa on käytössä hallinnon rajoja ylittävä tehokas toimintatapa
Hailuodon kunta on arvostettu ja vetovoimainen työnantaja:
Ketterä, uudistumiskykyinen ja uusia työmuotoja mahdollistava työyhteisö, jossa työntekijöillä on mahdollisuus kehittyä ja osallistua
Asukasmäärä kasvaa hallitusti:
Väkiluku 1150
Löydetään keinot asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi:
Asukastilaisuudet ovat vakiintuneet Sähköinen palautejärjestelmä käytössä Kuntalaisaloitteet voidaan jättää sähköisesti ja niiden etenemistä voidaan seurata
Riittävä tonttitarjonta (Asuminen, yritykset):
Kunnan maareservin tehokas hyödyntäminen tonteiksi Raakamaan hankinta on suunniteltua
Ympäristö säilytetään ainutlaatuisena ja vetovoimaisena:
Maankäyttö on määritelty kaavoituksella yksityiskohtaisesti Kansallismaisema statuksen ja vanhan rakennuskannan säilyminen Liikenneturvallisuus on parantunut
Keskustaajama kehittyy:
Taajamarakennetta on tiivistetty keskustaajaman osalta. Viihtyvyyt ja siisteys ovat parantuneet Keskustaajama on selkeä kunnan keskus "kuntalaisten olohuone"
Vetovoimainen luonto- ja kulttuurimatkaileukohde:
Monipuoliset luontoreitit ja kulttuuritapahtumat
Elinkeinorakenne on monipuolinen:
Työpaikkojen määrän kasvu on lisääntynyt nettolisäys 20
Panostetaan kunnan vetovoimaisuuden lisääntymiseen:
Työpaikkaomavaraisuus 80 % Edullinen vuokra-asuminen Ajantasainen markkinointiaineisto
Yritysten toiminta-edellytysten mahdollistaminen:
Vapaita yritystontteja/toimitiloja on tarjolla vähintään viisi Päätöksenteossa käytetään ennakko-vaikutusten arviointia
Ennakkoluuloton toiminta uusien elinkeinojen (elinkeinoelämän) verkostojen syntymiseksi
Elinkeinopalveluiden, hanketoiminnan ja markkinoinnin vakiintunut resursointi on toteutunut

10 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

ml.sisäiset erät, €	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama €
HALLINTOPALVELUT						
Kunnanvaltuusto						
Tulot						
Menot	-13 507	-29 629	-11 791	-41 420	-28 526	-12 894
Netto	-13 507	-29 629	-11 791	-41 420	-28 526	-12 894
Tarkastustoimi						
Tulot						
Menot	-15 670	-10 999	0	-10 999	-8 550	-2 449
Netto	-15 670	-10 999	0	-10 999	-8 550	-2 449
Vaalit						
Tulot						
Menot	0	-4 682	-5 043	-9 725	-11 618	1 893
Netto	0	-4 682	-5 043	-9 725	-11 618	1 893
Kunnanhallitus						
Tulot	1 065 032	1 008 163	86 600	1 094 763	1 165 898	-71 135
Menot	-812 511	-602 826	84 648	-518 178	-548 123	29 945
Netto	252 521	405 337	171 248	576 585	617 775	-41 190
Hallintopalvelut						
Tulot	58 885	43 040	-5 760	37 280	53 997	-16 717
Menot	-676 731	-775 381	76 675	-698 706	-715 061	16 355
Netto	-617 846	-732 341	70 915	-661 426	-661 064	-362
Kaavoituspalvelut						
Tulot						
Menot	-76 032	-70 000	23 000	-47 000	-7 454	-39 546
Netto	-76 032	-70 000	23 000	-47 000	-7 454	-39 546
Elinkeinopalvelut						
Tulot	502 582	289 871	151 700	441 571	577 209	-135 638
Menot	-394 878	-623 171	-136 141	-759 312	-799 259	39 947
Netto	107 704	-333 300	15 559	-317 741	-222 050	-95 691
PERUSTURVAPALVELUT						
Perusturvahallinto						
Tulot	860			0		0
Menot	-82 814	-86 479	-19 001	-105 480	-91 105	-14 375
Netto	-81 954	-86 479	-19 001	-105 480	-91 105	-14 375
Sosiaalipalvelut						
Tulot	49 975	13 620		13 620	11 028	2 592
Menot	-491 068	-453 509	-6 335	-459 844	-438 752	-21 092
Netto	-441 093	-439 889	-6 335	-446 224	-427 725	-18 499
Vanhuspalvelut						
Tulot	208 209	241 998	1 000	242 998	241 622	1 376
Menot	-1 474 293	-1 600 057	95 493	-1 504 564	-1 425 899	-78 666
Netto	-1 266 085	-1 358 059	96 493	-1 261 566	-1 184 277	-77 289
Terveyspalvelut						
Tulot	89 848	99 885	6 781	106 666	93 251	13 415
Menot	-2 523 969	-2 569 026	30 022	-2 539 004	-2 664 889	125 885
Netto	-2 434 121	-2 469 141	36 803	-2 432 338	-2 571 638	139 300
Tukipalvelut						
Tulot	400 616	379 015	1 500	380 515	411 735	-31 220
Menot	-409 960	-411 353	-18 140	-429 493	-383 175	-46 318
Netto	-9 344	-32 338	-16 640	-48 978	28 560	-77 538

ml.sisäiset erät, €	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama €
SIVISTYSPALVELUT						
Sivistyshallinto						
Tulot					150	-150
Menot	-24 212	-25 970	200	-25 770	-17 133	-8 637
Netto	-24 212	-25 970	200	-25 770	-16 983	-8 787
Perusopetus				0		
Tulot	20 323	32 310		32 310	33 363	-1 053
Menot	-1 053 803	-1 020 774	4 931	-1 015 843	-1 070 296	54 453
Netto	-1 033 480	-988 464	4 931	-983 533	-1 036 933	53 400
Nuoriso-, kulttuuri ja liikuntapalvelut				0		
Tulot	14 009	10 786		10 786	9 488	1 298
Menot	-280 734	-308 856	908	-307 948	-241 373	-66 575
Netto	-266 725	-298 070	908	-297 162	-231 885	-65 277
Varhaiskasvatus						
Tulot	43 270	40 500		40 500	51 937	-11 437
Menot	-411 359	-415 507	2 196	-413 311	-436 324	23 013
Netto	-368 089	-375 007	2 196	-372 811	-384 387	11 576
TEKNISET PALVELUT						
Teknisten palveluiden hallinto						
Tulot		1 540		1 540	2 575	-1 035
Menot	-119 415	-159 636	47 828	-111 808	-103 167	-8 641
Netto	-119 415	-158 096	47 828	-110 268	-100 592	-9 676
Yhdyskuntapalvelut						
Tulot	4 664	7 500		7 500	5 657	1 843
Menot	-87 264	-145 850	1 000	-144 850	-164 437	19 587
Netto	-82 600	-138 350	1 000	-137 350	-158 780	21 430
Rakennusvalvontapalvelut						
Tulot	10 485	15 000	-3 000	12 000	10 669	1 331
Menot	-36 686	-11 100	-3 000	-14 100	-12 676	-1 424
Netto	-26 201	3 900	-6 000	-2 100	-2 008	-92
Tilapalvelut						
Tulot	1 652 979	1 561 889		1 561 889	1 585 838	-23 949
Menot	-1 438 024	-1 432 348	43 752	-1 388 596	-1 394 068	5 472
Netto	214 955	129 541	43 752	173 293	191 770	-18 477
Lämmöntuotantopalvelut						
Tulot	107 589	100 047		100 047	110 026	-9 979
Menot	-155 132	-77 932	-53 653	-131 585	-175 198	43 613
Netto	-47 543	22 115	-53 653	-31 538	-65 172	33 634
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ						
Tulot	4 229 325	3 845 164	238 821	4 083 985	4 364 442	-280 457
Menot	-10 578 062	-10 835 085	157 549	-10 677 536	-10 737 084	59 548
Netto	-6 348 737	-6 989 921	396 370	-6 593 551	-6 372 643	-220 908

Sisäiset erät

Käyttötalousosaan sisältyy sisäisiä sisäisinä erinä laskutettavia hallintokuntien välisiä palvelu- ja tilakustannuksia. Sisäiset erät on käsitelty erillisillä sisäisillä tulo- ja kululajeilla. Kaikkien sisäisten erien yhteenlaskettu summa on nolla, joten erillä ei ole tulosvaikutusta koko kunnan tuloslaskelmassa. Sisäiset erät ovat merkittävä osa tulosalueiden, tulosyksiköiden ja kustannuspaikkojen kuluista tai tuloista ja niillä osoitetaan palveluprosessin todellista kustannusta. Kirjanpitoon ei sisälly vyörytyseriä, joita voitaisiin tehdä mm. keskitetysti järjestetyistä hallintopalveluiden tehtävistä.

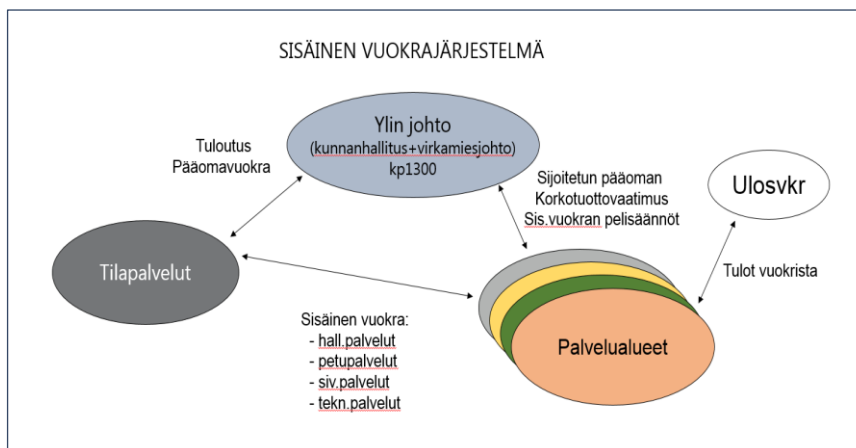
Sisäiset palvelut

Siivous- ja ruokahuollon palvelut tuotetaan keskitetysti tukipalveluina perusturvapalveluissa. Palvelutuotannon kustannukset on laskutettu suoriteperusteiseen laskentaan perustuen vuonna 2017, koska vertailuaineistoa tuotehinnan määrittämiseksi ei ole ollut käytettävissä. Ruokahuollon kustannuksiin sisältyy myös sisäinen vuokra tuotantotiloista.

Sivistyspalvelut hankkii sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita mm. oppilashuollon tarpeisiin perusturvapalveluilta, mitkä kustannukset käsitellään sisäisenä eränä.

Sisäiset aineet tarvikkeet ja tavarat

Lämpölaitostoinnin osalta kunnan omistamille kiinteistöille tuotettu lämpö käsitellään sisäisenä eränä. Myös lämpölaitoksen käyttämä hakepuu, joka on hankittu kunnan omistamista metsistä, käsitellään sisäisenä eränä.

Sisäiset vuokrat

Hailuodon kunnan omistamille ja käyttämille rakennuksille on määritelty sisäiset vuokrat Trelum Consulting Oy:n toimesta. Sisäisten vuokrien perimmäisenä ajatuksena on taata palvelutoiminnan tilojen tarvitsijoille asianmukaiset ja toimivat tilaresurssit varsinaiseen ydintoimintaan sekä kannustaa palvelutoimintaa tehokkaaseen ja taloudelliseen tilankäyttöön. Aidot tilakustannukset edesauttavat palvelutuotantokustannusten yhdenmukaista vertailua, käsittelyä ja johtopäätösten tekoa kuntaorganisaatiossa. Kun tilalla on selkeä hinta eli vuokra samoin kuin muillakin palvelutuotannon tuotantotehtävillä (esimerkiksi työvoimalla palkkakustannukset), voidaan tämän resurssin vaikutus palvelutoiminnan kokonaiskustannuksiin arvioida.

Sisäinen vuokra muodostuu pääomavuokrasta ja ylläpitovuokrasta. Pääomavuokra koostuu korkotuottovaatimuksesta 3 % tekniselle arvolla ja korjausvastikkeesta 2 % jälleenhankinta-arvolle. Ylläpitovuokra muodostuu hallinnosta ja palkkakuluista, kunnossapidosta, kiinteistönhoidosta sekä käyttökuluista (sähkö-, vesi-, jätevesi-, jätehuolto-, lämpö-, vakuutus- ym. kustannuksista). Ylläpitovuokrat on muodostettu rakennusten vuoden 2014 toteutuneiden ylläpitokustannusten pohjalta huomioiden arvioitu kustannusmuutos vuodelle 2017.

Sisäiset vuokrat palvelualueittain	TP2016	TP 2017
Hallintopalvelut	573 259	-570 149
Perusturvapalvelut	316 605	-313 841
Sivistyspalvelut	479 701	-469 140
Tekniset palvelut	19 149	20 340
Yhteensä	1 388 714	-1 332 790
Pääomavuokra (kiint.palv -> khall)	964 530	939 486

11 Käyttötalouden toteutuminen tulosalueittain

11.1 Hallintopalvelut

Yleiskuvaus palvelualueen palveluista ja tarkoituksesta

Hallintopalvelut vastaa hallinnon palveluprosesseista. Hallintopalvelut tuottaa johtamis-, hallinto-, talous-, henkilöstö-, tietoverkko-, työllisyys-, elinkeino- ja kaavoituspalveluita. Hallintopalvelut vastaa myös kuntien yhteistoiminnan hallinnasta ja kunnan maa- ja metsätiloista sekä vastaa päätösten mukaisesti kuntakonsernin toimintaa ja koordinoi kunnan sidosryhmiä. Kaavoituspalvelut huolehtii strategisen päämäärän saaristolaisen asumisen ja ainutlaatuisen ympäristön mukaisesti asuntotuotantoa ja tavoitellun asukasluvun kasvua tukevan kaavallisen valmiuden. Elinkeinopalvelut vastaa kuntamarkkinoinnin tuottamisesta ja elinkeinopalveluiden tuottamisesta ja kehittämisestä kunnassa.

Hallintopalveluiden tarkoituksena on tuottaa laadukkaita ja ajanmukaisia keskitettyjä palveluita palvelualueille sekä huolehtia kuntien yhteistoiminnassa tuotettujen palveluiden riittävydestä kunnassa. Kaavoituksen tarkoituksena on luoda konkreettiset edellytykset yhdyskuntarakenteen tarkoituksenmukaiselle kehittämiselle eritasoisten kaavojen avulla. Kaavoitus on tärkeä ja tehokas kunnan tavoitteiden toteuttamisen konkreettinen työkalu oleellisena osana muuta kunnan strategian, toiminnan ja talouden suunnittelua. Elinkeinopalveluiden tarkoituksena on tuottaa tavoitettavaa ja kiinnostavaa markkinointiaineistoa kunnasta sekä huolehtia ja kehittää elinkeinojen vaatimien palveluiden saavutettavuudesta kunnassa.

Talouden toteutuminen

Hallintopalveluiden (LT10-LT40) toimintatuottojen toteuma on 1.797.104 € eli 114,2 %. Hallintopalveluiden paremmat tuotot johtuvat pääosin budjetoitua suuremmasta polttoaineiden myynnistä, sijoituksen kotiutuksesta ja Halakon kuntarahoitusosuuden ylimääräisen osan alaskirjauksesta.

Toimintakulujen toteuma on -2.118.593 € eli 101,6 %. Toimintakulut pysyivät budjetoidulla tasolla. Palveluiden ostoihin oli kustannuksia budjetoitua vähemmän. Palveluiden ostojen kuluihin vaikutti eniten se, ettei kaavoitus toteutunut budjetoidun mukaisesti. Aine- ja tarvikekustannuksia oli vastaavasti budjetoitua enemmän. Aine- ja tarvikekustannusten nousu johtuu lisääntyneestä polttoaineen ostosta. Sama kulu, joka näkyy tuotoissa lisääntyneinä tuottoina.

Henkilöstön kulujen osalta talousarviomuutoksia tehtiin alaspäin, kun kaikki suunnitellut resurssilisäykset eivät toteutuneet.

Toimintakatteen toteuma on -321.489 € eli 62,8 %.

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	1 341 074	232 540	1 573 614	1 797 104	-223 490	114,2
Myyntituotot	165 700	84 850	250 550	366 720	-116 170	146,4
Maksutuotot			0	0	0	
Tuet ja avustukset	40 990	-6 160	34 830	48 949	-14 119	140,5
Vuokratuotot	1 134 134	43 750	1 177 884	1 174 675	3 209	99,7
Muut toimintatuotot	250	110 100	110 350	206 759	-96 409	187,4
Toimintakulut	-2 116 688	31 348	-2 085 340	-2 118 593	33 253	101,6
Henkilöstökulut yht.	-532 944	115 043	-417 901	-479 577	61 676	114,8
Palvelujen ostot	-735 091	35 190	-699 901	-622 674	-77 227	89,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-148 166	-111 820	-259 986	-333 907	73 921	128,4
Avustukset	-70 475	18 875	-51 600	-46 355	-5 245	89,8
Vuokrat	-598 377	-9 000	-607 377	-592 753	-14 624	97,6
Muut toimintakulut	-31 635	-16 940	-48 575	-43 327	-5 248	89,2
Toimintakate	-775 614	263 888	-511 726	-321 489	-190 237	62,8
Suunn. mukaiset poistot	-3 675	0	-3675	-13 852	10 177	376,9
Tilikauden tulos	-779 289	263 888	-515 401	-335 341	-180 060	65,1

Kunnanvaltuusto

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-29 629	-11 791	-41 420	-28 526	-12 894	68,9
Toimintakate	-29 629	-11 791	-41 420	-28 526	-12 894	68,9
Suunn. mukaiset poistot						
Tilikauden tulos	-29 629	-11 791	-41 420	-28 526	-12 894	68,9

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Hailuoto ei ole kriisikunta		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Tuloperustan ja palvelumaksujen tarkistaminen vuosittain kuntakonsernissa	Vuosikate 0 €/asukas Veroprosentti on maakunnan keskitasoa	Vuosikate 902 euroa/asukas Veroprosentti Hailuodossa oli 20 %. Pohjois-Pohjanmaan kunnissa keskimääräinen veroprosentti oli 20,44 %
Konsernin positiivinen vuosikate ja vahva tase	Yhtiöittämisselvitys on käynnistetty	Ei toteutunut
Hailuoto -konsernin velkaantuminen on hallittua	Talousarvion 2018 tavoitteet on asetettu huomioiden tavoitteiden toteuttamisen vaikutus toimintakatteeseen	Toteutunut
Investoinneille riittävä oman pääoman rahoitusosuus	Talousarvio 2018 laaditaan siten, että vuosikatteella pystytään kattamaan poistot sataprosenttisesti	Toteutunut
Omistajapolitiikka toteutuu kuntakonsernissa	Kunnan edustajat osallistuvat konserniyhtiöiden kokouksiin 100 %:sti Uusi hallintosääntö on hyväksytty ja konserniohjeen valmistelu on käynnistetty	Kunnan edustajat ovat aktiivisesti osallistuneet konserniyhtiön kokouksiin. Hallintosääntö on hyväksytty. Konserniohjeen valmistelua ei ole aloitettu.

Sosiaali- ja terveystoimen netto kustannukset lähestyvät maakunnan keskiarvoa	Määritellään vertailukelpoisesti sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset	Sote nettomenot 4 342,1 €/asukas (koko maa 3 256,6) Käytettävissä vuoden 2016 tilastot.
---	---	---

Asukasmäärä kasvaa hallitusti		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Väkiluku 1150	Väkiluku pysyy vuoden 2016 tasossa	Asukkaita 31.12.2017 967 henkilöä. 31.12.2016 994 henkilöä

Toiminta-ajatus

Valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa, ja sillä on kokonaisvastuu kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä

Kunnanvaltuusto kokoontui kertomusvuonna yhdeksän kertaa ja vuoden aikana kokouksissa valtuusto käsitteli yhteensä 106 pykälää.

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Valtuusto on päättänyt valtuutettujen lukumääräksi 17 jäsentä 1.6.2017 alkaen (15.11.2016 § 65). Toimielinorganisaation valmistelua jatkettiin edellisenä vuonna toimineen remonttiryhmän työn pojalta. Valtuusto hyväksyi uuden hallintosäännön joulukuussa 2017, jossa päätettiin ottaa käyttöön toimielinorganisaationa yhden valiokunnan toimintamalli. Kunnanvaltuusto on myös asettanut tavoitteita tytäryhteisölleen talousarviossaan 2017. Tähän tavoitteeseen on lähes päästy.

Taloudellisten tavoitteiden osalta onnistuttiin hyvin vuonna 2017. Henkilöstön osalta sairaspöissaolot ovat hiukan vähentyneet, ollen edelleen kuitenkin korkealla tasolla. Henkilöstön kanssa työskentelyä työhyvinvoinnin edistämiseksi on jatkettava, osa tätä työtä on johtamisen ja käytännön työn sujumisen kehittäminen. Vuoden 2017 aikana on aloitettu useita asioita noiden asioiden edistämiseksi mm. otettu palaverikäytännöt käyttöön yksiköissä, joissa ne eivät säännöllisesti toimineet.

Kuntalaisten hyvinvoinnin parantamiseksi kunta on tehnyt Arjen turvaa hankkeen kanssa elinvoimasopimuksesta. Tähän liittyen on jo järjestetty järjestötapaaminen ja hyvän elämän työpaja. Järjestöavustusmallin kehittäminen on ollut myös jo valiokunnan käsittelyssä ja sen työstäminen jatkuu yhdessä järjestöjen kanssa. Päihde- ja mielenterveyshuollon edistämiseksi kunnassa oli syksyn ajan päihde- ja mielenterveyshoitaja palkattuna ja vuodelle 2018 tähän tehtävään on varattu määräraha vakinaiselle henkilölle. Työllisyys vuoden 2017 aikana on edennyt hyvään suuntaan.

Matkailun ja elinvoimaisuuden edistäminen on keskeinen asia tulevaisuuden kannalta ja noiden asioiden edistämiseksi on kaavoituksen eteenpäin saamiseksi tehty töitä ja ne ovatkin nyt edistymässä hyvää vauhtia.

Osallisuuden lisääminen on varsinkin loppuvuonna ollut keskiössä, kuntalaisia on tavattu monissa eri tilaisuuksissa ja tulevien asioiden suunnittelemisessa ja toteuttamisessa kuntalaiset kutsutaan aktiivisesti mukaan työhön.

Tarkastustoimi

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio-muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-10 999		-10 999	-8 550	-2 449	77,7
Toimintakate	-10 999	0	-10 999	-8 550	-2 449	77,7
Suunn. mukaiset poistot						
Tilikauden tulos	-10 999	0	-10 999	-8 550	-2 449	77,7

Toiminta-ajatus

Kunnan hallinnon ja talouden ulkoisesta tarkastuksesta vastaa tarkastuslautakunta ja tilintarkastusyhteisö. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Lautakunta valvoo, että talouden

tarkastus suoritetaan tehokkaasti ja luotettavasti sekä varmistetaan, että kunnan hallinto ja taloudenpito on laillista ja tuloksellista. Valtuuston valitsema tilintarkastusyhteisö on KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

Vaalit

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-4 682	-5 043	-9 725	-11 618	1 893	119,5
Toimintakate	-4 682	-5 043	-9 725	-11 618	1 893	119,5
Suunn. mukaiset poistot						
Tilikauden tulos	-4 682	-5 043	-9 725	-11 618	1 893	119,5

Toiminta-ajatus

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on huolehtia vaalien järjestämisestä.

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Kertomusvuonna järjestettiin kunnallisvaalit.

Kunnanhallitus

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	1 008 163	86 600	1 094 763	1 165 898	-71 135	106,5
Toimintakulut	-602 826	84 648	-518 178	-548 123	29 945	105,8
Toimintakate	405 337	171 248	576 585	617 775	-41 190	107,1
Suunn. mukaiset poistot						
Tilikauden tulos	405 337	171 248	576 585	617 775	-41 190	107,1

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Laaja hyvinvointikertomus laaditaan valtuustokausittain.	Vastuuhenkilöt hyvinvointikertomuksen laatimiseen on nimetty ja hyvinvointiyhdyskunnan koulutukset sähköisen hyvinvointikertomuksen käytön osalta ovat toteutuneet	Vastuuhenkilö on nimetty. Koulutus ei ole toteutunut.

Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Tietoverkkopohjainen haku ja ilmoittautuminen palveluihin toteutuu	KaPA-hanke toteutetaan säädettyyn ajankohtaan mennessä	Toteutunut
Valokuitukaapeli	Otetaan käyttöön Halako Osk:n valokuituyhteyksiä kunnan kiinteistöissä	Kaapelit vedetty, ei otettu käyttöön
Ajanmukaiset tietojärjestelmät	Asianhallintaohjelmiston päivitys toteutetaan ja ohjelma otetaan kokonaisuudessaan käyttöön kunnassa	Toteutunut osittain. Päivitetty kokonaan.

Organisaation jatkuva kehittäminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Kunnassa toteutuu nopea reagointi ja laadukas päätöksenteko sekä yhteistyö naapurikuntien kanssa	Tehdään luottamushenkilöarviointi Kokouksiin osallistumisen osallistumisprosentti osittain paranee, sekä luottamushenkilöiden että viranhaltijoiden osalta Toimeenpantavien päätösten määrä suhteessa tehtyihin päätöksiin kasvaa Järjestetään yksi luottamushenkilökoulutus	Luottamushenkilöarviointi tehty keväällä 2017/Redocap Valtuusto 92 %, TP 2016 94 % (Palvelualuejohtajat 78%, TP2016 70 %) Tarkastuslautakunta 96 %, TP2016 93 % Kunnanhallitus 97 %, TP2016 97 % (Puheenjohtajisto 87 %, TP2016 69 %) Perusturvaltk 95 %, TP2016 91 % Sivistysltk 81 %, TP 92 % Tekninen ltk 95 %, TP 2016 83 % 2017 80 %, 2016 50 % Luottamushenkilökoulutus on järjestetty 3 kertaa
Kunnan palveluissa, johdossa ja luottamushenkilöjohdossa on käytössä hallinnon rajoja ylittävä tehokas toimintatapa	Johtoryhmä kokoontuu vähintään joka toinen viikko vuoden loppuun mennessä Uusi hallintosääntö on hyväksytty Osallistutaan Sote- ja alueuudistuksen työryhmiin	Kokoontunut syksyn ajan 1 krt /vk Toteutunut Toteutunut

Panostetaan kunnan vetovoimaisuuden		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Ajantasainen markkinointiaineisto	Kotisivut ovat ajan tasalla Kunnasta on laadittu kuntamarkkinoinnin tueksi monipuoliset ja monikäyttöiset ajattomat esitteet. Lehtimainoksissa on huomioitu koko kunnan näkyvyys.	Toteutunut Kunnan yleisesite laadittiin Siikamarkkinoille. Yhtenäinen ilme markkinoinnissa on toteutunut.

Yritysten toimintaedellytysten mahdollistaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Päätöksenteossa käytetään ennakkovaikutusten arviointia	Kunnanhallitus määrittää talousarviossa 2018 millaisessa elinkeinotoimintaa koskevassa päätöksenteon valmistelussa käytetään ennakkovaikutusten arviointia.	ei toteutunut.

Ympäristö säilytetään ainutlaatuisena ja vetovoimaisena		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Kansallismaisema statuksen ja vanhan rakennuskannan säilyminen	Strategisessa yleiskaavassa on huomioitu kansallismaisemaa koskevia erityispiirteitä.	Ei määritelty, kaava tekeillä.

Toiminta-ajatus

Kunnanhallituksen tulosalue vastaa kunnan ylimmän johdon palveluista, joihin sisältyy kunnanhallituksen toiminta. Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja talouden hoidosta. Kunnanhallitus vastaa myös valtuuston päätösten valmistelusta, laillisuus valvonnasta ja täytäntöönpanosta sekä valvoo kunnan etua ja edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa.

Kunnanhallitus kokoontui kertomusvuonna 19 kertaa ja käsitteli 247 pykälän asiat.

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Toiminnallisesti Hallitukselle laadittuihin tavoitteisiin on päästy hyvin. Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä on edennyt suunnitelman suuntaisesti. Laajakaistan käyttöönnotossa ei ole onnistuttu tavoitteen

mukaisesti. Vuoden lopulla on tehty päätös päätelaitteiden hankinnasta valtuutetuille ja paperittoman kokouskäytännön käyttöönottoa pyritään edistämään taloudellisten voimavarojen rajoissa.

Organisaation jatkuvan kehittämisen suhteen tavoitteissa on edetty tavoitteen suuntaisesti. Osallistumisprosentit toimielinten kokouksiin osallistumisessa ovat parantuneet edellisestä vuodesta. Myös toimeenpantujen päätösten määrä on kasvanut kiitettävästi. Johtoryhmä on kokoontunut joka viikko syksystä alkaen, siten ylittäen tavoitellun joka toinen reilusti. Johtoryhmätyöskentely on myös sisällöllisesti edennyt hyvän suuntaan.

Hallintosäännön hyväksyntä viivästyi tavoitellusta ja uusi toimielinorganisaatio on aloittanut toimintansa vasta 1.1.2018. Hallintosäännön työstöä jatketaan vielä hallintosääntötyöryhmän työnä vuoden 2018 loppuun ja jo hyväksyttyä hallintosääntöä parannetaan arjen työn ja kriittisen arvioinnin avulla.

Markkinointia on vuoden aikana tehty aktiivisesti ja vuodelle asetettuihin tavoitteisiin on päästy. Nyt työstössä on viestintäsuunnitelman laadinta, jolla linjataan tulevaisuuteen suuntaavaa viestintää. Myös tehty päätös markkinointi- ja viestintäsuunnittelijan työsuhteen vakinaistamisesta vahvistaa markkinoinnin ja viestinnän edistymistä ja pitkäjänteisyyttä.

Yritysten toimintaedellytysten parantamiseksi ajateltu päätöksenteon ennakoarviointi ei toteutunut vuoden aikana. Yritysten kanssa on kuitenkin syksyn aikana aloitettu yhteistyötä, jota on tarkoitus vuoden 2018 aikana entisestään tiivistää.

Kunnanhallituksen toimintatuotot ovat 1.165.898 €, toteuma budjetoidusta 106,5 %. Toimintakulut ovat -548.123 €, toteuma budjetoidusta 105,8 %. Tilikauden tulos kunnanhallituksen osalta oli 617.775, toteuma budjetoidusta 107,1 %. Kokonaisuudessaan talouden toteuma oli suunniteltua mukaileva.

Hallintopalvelut

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	43 040	-5 760	37 280	53 997	-16 717	144,84
Toimintakulut	-775 381	76 675	-698 706	-715 061	16 355	102,3
Toimintakate	-732 341	70 915	-661 426	-661 064	-362	99,9
Suunn. mukaiset poistot		-3 675	-3 675	-13 852	10 177	376,9
Tilikauden tulos	-732 341	67 240	-665 101	-674 916	9 815	101,5

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Lammashaka –projektin toteuttaminen osana Vanhusten virkistyspolku – hankesuunnitelmaa Kuntalaisten osallisuutta ja vaikuttamista mahdollistavan teeman toteuttaminen Siikamarkkinoilla	Vanhusten virkistyspolkuhanke ei toteutunut. Sen sijaan lammashaka toteutui kunnan oman työnä. Toteutti yhteisyyttä ja hyvinvointinäkökulmaa hienosti. Siikamarkkinoilla tehtiin kysely: Mikä Hailuodossa lisää hyvinvointia. Materiaalia käytetään hyvinvointityön jatkotyöstössä.

Työllisyyden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Työllisyys on parantunut, työttömyysprosentti alle 8 %	Työmarkkinatuen määrä ei kasva Työllistämissetelin käyttämiseen on laadittu selkeät ohjeet kunnan kotisivuilla Huomioidaan paikallisen työvoiman ja työttömien työllistäminen kunnanviraston rakentamisessa	Työttömyysaste 9,7 % (12/2017) Pitkäaikaistyöttömät 26,3 % työttömistä (12/2017) Nuorisotyöttömät 0 % Työmarkkinatuen määrä (€/vuosi) 28 987 €

Kunta kannustaa asukkaiden kouluttamista ja työllistymistä	Myönnetään toisen asteen matka-avustuksia Hailuodossa asuville nuorille. Työllistetään nuoria kahden viikon kesätyöhön kuntaan, tai vaihtoehtoisesti tarjotaan kesätyöseteli hailuotolaiseen (kotipaikka) yritykseen työllistymiseen	Aktivointisuunnitelmia vuoden 2017 aikana tehty 6 kpl Työllistämistoimet olleet nuorten osalta aktiivisessa käytössä.
--	---	--

Hailuodon kunta on arvostettu ja vetovoimainen työnantaja		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Ketterä, uudistumiskykyinen ja uusia työmuotoja mahdollistava työyhteisö, jossa työntekijöillä on mahdollisuus kehittyä ja osallistua	Kehityskeskustelut käydään 100 %:sti. Varhaisen tuen mallia käytetään kunnassa Henkilöstö osallistuu koulutuksiin koulutussuunnitelman mukaisesti. Prosessikuvausten ja tehtävien kuvaaminen käynnistyy systemaattisesti Henkilöstön työskentelyolosuhteet ovat terveelliset ja turvalliset	Kehityskeskustelut toteutuneet osittain. Hallinnon osalta 90 % Varhaisen tuen malli on käytössä. Sairauspoissaolot 2017 keskimäärin 25,4 kalenteripäivää / työntekijä, keskiarvo on laskettu koko henkilöstön lukumäärästä. Vuonna 2016 sairauspoissaoloja oli 33,5 kalenteripäivää/työntekijä. Täydennyskoulutuksien määrä/työntekijä 3 päivää Suunnitelma prosessityön toteuttamiseen tehty ja budjetoitu resurssi Työskentelyolosuhteiden korjaamiseksi suunnitelma, toteutunut 2018 alussa.

Löydetään keinot asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikutus mahdollisuuksien lisäämiseksi		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Asukastilaisuudet ovat vakiintuneet	Pidetään kuntalaisille ja vapaa-ajan asukkaille asukastilaisuus	Asukastilaisuuksien määrä 2
Sähköinen palautejärjestelmä käytössä	Toteutetaan palautejärjestelmä asiakaspalautteille paperisena jokaiseen palveluun tarjoavaan kunnan toimipisteeseen.	Ei toteutunut
Kuntalaisaloitteet voidaan jättää sähköisesti ja niiden etenemistä voidaan seurata	Kuntalaisaloite.fi -palvelu on otettu käyttöön ja linkki palveluun on helposti löydettävissä kunnan verkkosivuilta	Toteutunut

Riittävä tonttitarjonta (asuminen, yritykset)		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Raakamaan hankinta on suunniteltua	Maaomaisuuden hallinnan tehtävät ja vastuut on määritetty vastuuhenkilölle	Ei ole toteutunut

Yritysten toimintaedellytysten mahdollistaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Vapaita yritystontteja/toimitiloja on tarjolla vähintään viisi	Sisäiset vuokrasopimukset ovat hyväksytyjä.	Ei toteutunut.

Toiminta-ajatus

Hallintopalveluiden tehtävänä on vastata kunnan johtamispalveluista sekä järjestää tukipalveluita koko kuntaorganisaatiolle mm. asiahallinnan, henkilöstöhallinnon, taloushallinnon ja tietoverkkopalveluiden osalta. Hallintopalvelut vastaa työllisyyspalveluista ja kuntien yhteistoiminnasta.

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Hallintopalveluissa osalta tavoitteiden edistämiseksi on varsinkin syksyn aikana järjestetty useita tilaisuuksia, joiden tarkoituksena on ollut kuntalaisten ja järjestöjen aktiivisuuden lisääminen omaehtoisessa toiminnassa ja aktiiviseen elämäntapaan kannustamisessa. Tätä työtä tullaan jatkamaan vuoden 2018 aikana ja miettimään keinoja ja toimintatapoja, jolla saamme kaikkien aktiivisuuden kasvuun. Hyvinvointiin liittyviä kyselyitä, työpajoja ja keskusteluja on käyty useissa eri tilaisuuksissa eri kuntalaisryhmien kanssa.

Työllisyys eteni hyvään suuntaan vuoden 2017 aikana, ollen syksyllä koko Pohjois-Pohjanmaan alhaisin. Myös pitkäaikaistyöttömien aktivoiminen on ollut hyvällä tasolla koko vuoden ajan.

Työyhteisön kehittäminen on aloitettu palaverikäytäntöjen kehittämisestä ja palavereiden käyttöön otosta. Myös monia uusia foorumeita on otettu vuoden aikana käyttöön mm. koko henkilöstön henkilöstöinfot ja hallinnon palaverikäytännöt. Palavereiden avulla voidaan myös kehittää työkäytäntöjä ja korjata toimimattomia asioita yhdessä sopimalla. Johtamisen käytäntöjen ja vuorovaikutuksen lisäämisen kehittäminen on aloitettu ja sitä tullaan jatkamaan. Päämääränä tehtävässä työssä on kunkin työntekijän ja työyhteisön innostuminen omasta työstään ja oman työn kehittäminen. Osa tätä kehittämistyötä on työnvaativuuden arviointiprosessi, joka on parhaillaan meneillään. Lisäksi on tärkeää selkeyttää töitä ja tehtäviä sekä luoda ohjeistuksia ja aikatauluja. Näillä toimenpiteillä luodaan selkeyttä, joka helpottaa töistä suoriutumista. Jokainen tietää mitä tehdään, milloin ja miten.

Tonttitarjonnan ja yritysten toimintaedellytysten parantamisessa ei ole edetty toivotulla tavalla. Yritysten ja järjestöjen kanssa on aloitettu yhteistyö ja tämän yhteistyön kehittämisen kautta tavoitteena on tulevaisuudessa, että kunta, yritykset ja järjestöt tekevät yhteistyössä asioita, jotka vievät kaikkien yhteisiä tavoitteita eteenpäin.

Hallintopalveluiden toimintatuotot ovat 53.997 € ja toteuma 144,84 %. Toimintakulut ovat -717.061 €, toteuma 102,3 %. Tulos hallintopalveluiden osalta oli -674.916, toteuma 101,5 %. Kokonaisuudessaan talous on toteutunut suunnitelman mukaisesti.

Kaavoituspalvelut

Kaavoituspalveluiden tulosalueen menoista toteutui 15,9 %. Syynä menoalitukseen oli strategisen yleiskaavan ja Nokan asemakaavan kaavatöiden viivästyminen.

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-70 000	23 000	-47 000	-7 454	-39 546	15,9
Toimintakate	-70 000	23 000	-47 000	-7 454	-39 546	15,9
Suunn. mukaiset poistot						
Tilikauden tulos	-70 000	23 000	-47 000	-7 454	-39 546	15,9

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Asukkaiden hyvinvointi ja palvelujen saatavuus huomioidaan kaavoituksessa mm. palvelujen, asutuksen ja virkistysalueiden sijainnin määrittämisessä. Palvelut ovat lähellä uusia asuinalueita.	Huomioitu yleiskaavaluonnoksessa.

Riittävä tonttitarjonta (asuminen, yritykset)		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Kunnan maareservin tehokas hyödyntäminen tonteiksi	Kaavoituksen valmistelu tonttien ja rakennuspaikkojen toteuttamiseksi ja keskustaajaman tiivistämiseksi on käynnistetty kunnan omistamien keskustaajaman maa-alueiden osalta	Toteutunut osittain. Myyntissä olevat rakennuspaikat tonttipörssissä ja esitteessä. Vuonna 2017 myytiin kaksi vakituisen asumisen rakennuspaikkaa ja yksi loma-asumisen rakennuspaikka.

Ympäristö säilytetään ainutlaatuisena ja vetovoimaisena		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Maankäyttö on määritelty kaavoituksella yksityiskohtaisesti	Strateginen yleiskaava on edennyt kaavoittajan aikataulun mukaan Marjaniemen alueella kaavoitus on käynnistynyt Kaavoitussopimusten tekemiselle on hyväksytty periaatteet	Yleiskaava luonnosvaiheessa. Marjaniemen alueen kaavoitus on käynnistynyt kh:n päätöksellä 21.3.2017 § 44. Elinvoimatoimikunta on käsitellyt kaava-asiaa 7.12.2017 § 9. Kaavoitussopimusmalli valmistellaan Nokan asemakaavan laajennuksen ja muutoksen yhteydessä.
Kansallismaisema statuksen ja vanhan rakennuskannan säilyminen	Kaavoituksen valmistelun ohjaukseen Marjaniemessä laaditaan kuntalaisille kyselytutkimus	Ei toteutunut.

Keskustaajama kehittyy		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Taajamarakennetta on tiivistetty keskustaajaman osalta.	Strategisessa yleiskaavassa ratkaistaan kunnan keskustaajaman laajuus.	Yleiskaava luonnosvaiheessa.
Keskustaajama on selkeä kunnan keskus "kuntalaisten olohuone"	Strategisessa yleiskaavassa ratkaistaan kunnan keskustaajaman laajuus.	Yleiskaava luonnosvaiheessa.

Toiminta-ajatus

Kaavoituspalveluiden strategisena päämääränä on tavoitella saaristolaisen asumisen ja ainutlaatuisen ympäristön mukaisen asuntotuotannon ja tavoitellun asukasluvun kasvun tukevaa kaavallista valmiutta. Kaavoituksen tarkoituksena on luoda konkreettiset edellytykset maankäytölle ja yhdyskuntarakenteen tarkoituksenmukaiselle kehittämiselle eritasoisten kaavojen avulla. Oikeusvaikutteisilla yleis- ja osayleiskaavoilla mahdollistetaan Hailuodon kunnan suunnitelmallinen ja kaukonäköinen kehittäminen ja luodaan laillinen pysyvä oikeus päättää rakentamisen sijoittumisesta kunnan alueella.

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Maankäytön strategisesti tärkein suunnitteluprojekti on koko Hailuodon kunnan kattava yleiskaava, jonka laatimisesta kunnanhallitus on tehnyt päätöksen 19.5.2014 § 100. Kaavaluonnos on tulossa nähtäville keväällä 2018.

Kunnanhallitus on päätöksellään keskeyttänyt Lahdenperän ja Pöllän osayleiskaavojen laatimisen.

Yhdyskuntarakentamisen kannalta merkittävää on myös Hailuoto – Oulunsalo merialueen osayleiskaava, joka on laadittu samanaikaisesti Oulun kaupungin kanssa. Kaava on hyväksytty Hailuodon kunnan Hailuodon kunnanvaltuustossa ja Oulun kaupungin valtuustossa joulukuussa 2014. Kaavoista tehtiin valitus Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen 2.3.2017 antamallaan päätöksellä. Hallinto-oikeuden päätöksestä valitettiin korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Elinkeinopalvelut

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	289 871	151 700	441 571	577 209	-135 638	130,7
Toimintakulut	-623 171	-136 141	-759 312	-799 259	39 947	105,3
Toimintakate	-333 300	15 559	-317 741	-222 050	-95 691	69,9
Suunn. mukaiset poistot						
Tilikauden tulos	-333 300	15 559	-317 741	-222 050	-95 691	69,9

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Huomioidaan viestinnässä mielikuva-markkinointi, joka kannustaa aktiiviseen toimintaan ja luonnossa liikkumiseen	Terveiden ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus THL:n viisarin lukema Hailuodossa 48 (koko maa 71) Taloudellinen huoltosuhde 2016 Hailuodossa 195 (koko maa 141,8) Koulutustasoindeksi 2016 Hailuodossa 335 (koko maa 361) Loppuvuoden aikana kunnassa järjestetty useita kuntalaisten aktiivisuuden ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyviä tilaisuuksia. Kunta on vuoden aikana ollut aktiivisesti mahdollistamassa eri kulttuuritapahtumien järjestämisen Hailuodossa ja tukenut paikallisia kulttuurintekijöitä heidän työssään. Kuntalaisia pyritty aktivoimaan liikkumisessa ja omaan elinympäristöön tutustumisessa pyöräilykampanja kautta kesällä ja kuvahaasteen kautta talvella.

Keskustaajama kehittyy		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Keskustaajama on selkeä kunnan keskus "kuntalaisten olohuone"	Yrittäjätapaamisille löydetään mielekäs ja helposti lähestyttävä tapa Yrittäjien aktivointi (yrittäjien kuuleminen merkittävissä valmistelun asioissa) Tehdään kuntalaiskysely keskustaajan kehittämistarpeista	Toteutunut osittain. Yrittäjät ovat aktivoituneet oman yhdistyksen perustamisen kautta. Kunta ollut aktiivisesti mukana uuden yhdistyksen suunnittelupalavereissa ja toiminnan suunnittelussa.

Elinkeinorakenne on monipuolinen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Työpaikkojen määrän kasvu on lisääntynyt nettolisäys 20	+ 1	Vuoden 2017 aikana on perustettu 7 uutta yritystä ja lopetettu 8 yritystä (mukana ns. laatikkopoistot)

Panostetaan kunnan vetovoimaisuuden		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Työpaikkaomavaraisuus 80 %	68 %	Mittaritieto saatavilla vuodelta 2015 (55 %)
Ajantasainen markkinointiaineisto	Kunnan verkkosivut ovat ajan tasalla Facebookissa (FB) ja verkkosivuilla ajan-kohtaista sisältöä ja oikein kohdennettuja mainoksia Twitter ja Instagram aktiivisesti käytössä Ajankohtaisia julkaisuja FB:ssä tai kotisivulla viikoittain.	Kunnan verkkosivujen sisältö on pidetty oikeana ja ajantasaisena. Sosiaalisen median kanaviin (Facebook, Instagram, Twitter, LinkedIn) on tuotettu aktiivisesti ajankohtaista sisältöä ja oikein kohdennettuja mainoksia. Facebookiin on tuotettu ajankohtaisia julkaisuja vähintään kolme kertaa viikossa.

Ennakkoluulon toiminta uusien elinkeinojen ja (elinkeinoelämän) verkostojen syntymiseksi		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Elinkeinopalveluiden, hanketoiminnan ja markkinoinnin vakiintunut resursointi on toteutunut	Merkittävimpien prosessien kuvaaminen on käynnistetty Tehtävään on valittu henkilö vähintään 2 vuoden määräaikaisella työsopimuksella tehtävän kehittämiseksi	Markkinointisuunnittelijan vakinainen työsuhde perustettu vuoden 2018 alussa.

Toiminta-ajatus

Elinkeinopalvelut vastaa kuntamarkkinoinnista sekä Hailuodon matkailupalveluiden neuvonnasta ja elinkeinopalveluiden kehittämisestä, tuottaa Hailuodon Siikamarkkinat –tapahtuman ja vastaa kunnan kiinteistöomaisuudesta (maa- ja metsätilat). Elinkeinopalveluiden tarkoituksena on tuottaa tavoitettavaa ja kiinnostavaa markkinointiaineistoa kunnasta sekä huolehtia ja kehittää elinkeinojen vaatimien palveluiden saavutettavuutta kunnassa.

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Oulun alueen paikallislehtiä on hyödynnetty laajasti kesäkauden tapahtumien markkinoinnissa. Kunnan sosiaalisen median kanaviin on tuotettu aktiivisesti mielenkiintoista ja ajankohtaista sisältöä sekä oikein kohdennettuja mainoksia. Kuntamarkkinoinnin tueksi on laadittu Hailuodon kunnan yleisesite, jota voidaan käyttää myös matkailumarkkinoinnissa. Kunnan verkkosivut on pidetty ajan tasalla. Henkilöstöviestinnän tueksi otettiin käyttöön kunnan Intranet. Siikamarkkinat järjestettiin 14.-15.10.2017 Hailuodon Marjaniemessä. Kaikessa kunnan markkinointiviestinnässä on noudatettu yhtenäistä graafista ilmettä.

Maatalouspalveluiden järjestäminen on toteutettu siten, että maaseutuasiamies on tavattavissa Hailuodossa maanantaisin. Elinkeinopalveluiden henkilöstötarve on selvitetty hallinnontukipalveluiden määrittämisen yhteydessä. Metsänhoitotoita on suunniteltu vuosille 2017-2019 yhdessä Metsänhoitoyhdistyksen kanssa. Hoitosuunnitelma käyty läpi vuoden 2018 alussa.

Kuntalaisten, järjestöjen ja yritysyhteistyön edistämiseksi on järjestetty useita tilaisuuksia ja kunta on kumppanina ollut mukana miettimässä yhteistyön mahdollisuuksia eri yhteyksissä. Tätä työtä jatketaan ja tiivistetään konkreettisin toimenpitein vuoden 2018 aikana.

Hailuotoon on perustettu 7 uutta yritystä vuoden 2017 aikana, jotka ovat työllistäneet vähintään yrittäjänä aloittaneen. Perustetuista yrityksistä löytyy myös yrityksiä, jotka ovat palkanneet useita henkilöitä työhön. Työllisyyden kasvu on ollut vuoden aikana hyvää.

Kunnan markkinointia on tehty koko vuosi systemaattisesti ja näkyvyys on ollut hyvää. Tätä työtä vahvistaaksemme vuodelle 2018 on vahvistettu vakinainen työsuhde tehtävää varten.

Elinkeinopalveluiden toimintatuotot olivat 577.209 € ja toteuma 130,7 %. Toimintatuottojen ylitys johtuu polttoaineen ennakoitua paremmasta myynnistä. Toimintakulut ovat -799.259 € toteuma 105,3 %. Tulos hallintopalveluissa oli 222.050 ja toteuma 69,9 % budjetoidusta.

11.2 Perusturvapalvelut

Yleiskuvaus palvelualueen palveluista ja tarkoituksesta

Väestön perusoikeuksiin kuuluvien sosiaali- ja terveyspalvelujen lakisääteinen järjestämisvastuu kuuluu kunnalle. Lähtökohtaisesti kunta vastaa asukkaidensa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisestä. Perusterveydenhuolto on järjestetty omassa terveyskeskuksessa ja erikoissairaanhoidon järjestämiseksi Hailuoto kuuluu Pohjois-Pohjaanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymään. Näiden lisäksi kiireellinen sairaanhoito on annettava kaikille asuinpaikasta riippumatta. Kehitysvammaisten erityishuollosta annettu laki velvoittaa kaikki kunnat kuulumaan kuntayhtymään, joka osaltaan vastaa kehitysvammapalvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta.

Sosiaali- ja terveydenhuolto on kunnan suurin toimiala ja keskeinen osa suomalaista hyvinvointipalvelujärjestelmää. Tätä vahvasti kuntavetoista järjestelmää ollaan parhaillaan muuttamassa ja palvelujen järjestämisvastuu on suunnitelmien mukaan siirtymässä vuoden 2020 alusta perustettaville 18 maakunnalle. Uusien lakien valmistelu etenee sosiaali- ja terveysministeriössä ja valtionvarainministeriössä. Maakunnat tulevat vastaamaan muiden tehtäviensä ohella sosiaali- ja terveyspalveluista. Vuoden 2017 aikana tähän muutokseen on alettu valmistautua liittymällä mukaan maakunnalliseen asioiden valmisteluun.

Useampien perusturvapalveluiden viranhaltijoiden ja työntekijöiden vaihduttua, on tämän toimintakertomuksen kirjalliseen osuuteen käytetty lähteenä erityisesti keskusteltuja työntekijöiden kanssa, kahden perusturvalautakunnan puheenjohtajan kanssa ja lääkärin kanssa. Lisäksi on käytetty saatavilla ollutta kirjallista materiaalia.

Palvelualueen yleistavoite

Perusturvapalvelujen tavoitteena on terve ja hyvinvoiva kuntalainen.

Talouden toteutuminen

Perusturvapalveluiden toimintatuotot toteutuivat 101,9% ja toimintakulut 99,3%. Perusturvapalveluiden tilikauden tulos oli talousarviomuutosten jälkeen hyvin lähellä ennakoitua. Tuotot toteutuivat suunnitellusti ja menojen kasvu oli ennakoitua hieman pienempää. Suurin osa tästä kulujen alituksesta selittyy henkilöstökuluista, jotka eivät toteutuneet suunnitellusti – osa-aikaisia työsuhteisia oli ennakoitua enemmän ja kaikkia näitä toimia ei sijaistettu täysimääräisesti koko vuoden aikana. Toimintatuottojen ja toimintakulujen hyvää tasapainoa kuvaa se, että tilikauden tulos poikkeaa alle 40 000 € ennakoidusta.

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	734 518	9 281	743 799	757 635	-13 836	101,9
Myyntituotot	200 435		200 435	207 526	-7 091	103,5
Maksutuotot	418 825	1 000	419 825	440 490	-20 665	104,9
Tuet ja avustukset	18 900	6 781	25 681	18 966	6 715	
Vuokratuotot	84 108		84 108	75 075	9 033	89,3
Muut toimintatuotot	12 250	1 500	13 750	15 579	-1 829	
Toimintakulut	-5 120 424	82 039	-5 038 385	-5 003 820	-34 565	99,3
Henkilöstökulut yht.	-2 155 181	119 752	-2 035 429	-1 914 146	-121 283	94,0
Palvelujen ostot	-2 289 960	-19 101	-2 309 061	-2 423 026	113 965	104,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-228 670	-3 000	-231 670	-215 185	-16 485	92,9
Avustukset	-123 630	-5 867	-129 497	-126 511	-2 986	
Vuokrat	-319 633	-6 035	-325 668	-319 673	-5 995	98,2
Muut toimintakulut	-3 350	-3 710	-7 060	-5 280	-1 780	74,8
Toimintakate	-4 385 906	91 320	-4 294 586	-4 246 184	-48 402	98,9
Muut rahoituskulut				-27	27	
Suunn. mukaiset poistot	-12 278		-12 278	-23 162	10 884	188,6
Tilikauden tulos	-4 398 184	91 320	-4 306 864	-4 269 373	-37 491	99,1

Perusturvahallinto

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-86 479	-19 001	-105 480	-91 105	-14 375	86,4
Toimintakate	-86 479	-19 001	-105 480	-91 105	-14 375	86,4
Suunn. mukaiset poistot						
Tilikauden tulos	-86 479	-19 001	-105 480	-91 105	-14 375	86,4

Perusturvahallinnon kulut koostuvat perusturvalautakunnan ja perusturvajohtajan kuluista. Perusturvajohtajan työhön kuului perusturvapalveluiden johtamisen ja vanhustyönjohtajan tehtävien lisäksi kunnan vanhusneuvoston valmistelijan ja sihteerin tehtävät. Vanhusneuvoston kausi kunnanhallituksen alaisena vaikuttamistoimielimenä päättyi vuoden 2017 loppuun. Perusturvajohtajalle kuuluvat lisäksi kunnan hyvinvointikoordinaattorin tehtävät. Perusturvahallinnon talousarviomuutokset veivät poikkeaman talousarvioluvuista kauemmas kuin mitä alkuperäinen talousarvio olisi ollut.

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Organisaation jatkuva kehittäminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Kunnassa toteutuu nopea reagointi ja laadukas päätöksenteko sekä yhteistyö naapurikuntien kanssa	Luottamushenkilöarvioinnin tulos on hyvä ja sisältää kehittämis ehdotuksia. Päätöksenteko on säädösten mukaista. Luottamushenkilöille järjestetään sisäistä/ulkoista koulutusta uudistuneesta lainsäädännöstä.	Luottamushenkilöarviointi ei tiedossa Toteutunut
Kunnan palveluissa, johdossa ja luottamushenkilöjohdossa on käytössä hallinnon rajoja ylittävä tehokas toimintatapa	Johdon ja esimiesten yhteisiä verkostoitumis- ja koulutustilaisuuksia 4 vuodessa. Ruoka- ja puhdistuspalvelut toimivat kunnan tukipalveluna	Toteutunut Toteutuu

Perusturvalautakunta

Vuoden 2017 loppuun saakka perusturvalautakunnalla oli vastuu sosiaali- ja terveystalouden järjestämisestä ja tuottamisesta. Lautakunnan kokoontui yhteensä 8 kertaa. Viimeisen kokouksensa lautakunta piti 13.12.2017, jolloin sen toiminta sellaisenaan päättyi kunnan organisaation muuttuessa vuoden vaihteessa. Keskeisiä asioita olivat lautakunnan puheenjohtajan ja pöytäkirjojen mukaan vanhustyön suunnitelman 2016-2025 Aktiivinen ja toimintakykyinen ikääntynyt hyväksyminen, sosiaalipalveluiden omavalvontasuunnitelman päivitys, lääkäripalveluiden ostaminen ja hammaslääkärin eläkkeelle jääminen ja uuden hammaslääkärin valitseminen.

SAS – työryhmä (=selvitä, arvioi, sijoita) jatkoi vanhuspalveluissa säännöllistä toimintaa, kokouksia oli 10. SAS-työryhmän muodostavat perusturvajohtaja, vastaava sairaanhoitaja, sosiaalityöntekijä, vastaava lääkäri ja kotihoidon sairaanhoitaja. Työryhmä on selvittänyt ja arvioinut hakemusten perusteella asiakkaiden sijoittumista palvelukotiin pysyville ja väliaikaisille paikoille. Työryhmän toimesta arvioitiin myös omaishoidon kriteerien tarvitsevan päivitystä. Työstä kuitenkin luovuttiin, koska alueellisesti ollaan valmistelemassa kriteerejä omaishoidolle.

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Toiminnallisten tavoitteiden asettaminen perusturvalautakunnan alaisuudessa keskittyi organisaation jatkuvan kehittämisen teemaan. Toiminnan arviointia asetetuilla mittareilla voidaan tehdä jälkikäteen vain, jos arviointiin liittyviä dokumentteja on tarkasteltavana. Näin ei kaikilta osin ole ollut. Henkilöstön toiminta on keskittynyt perustehtävän hoitamiseen ja varsinaiseen oman työn kehittämiseen ei ole ollut riittävästi mahdollisuuksia tai voimavaroja.

Perusturvalautakunta on seurannut oikaisuvaatimusten, muistutusten, kantelujen ja valitusten määriä. Vuoden 2017 sosiaali- ja potilasasiamiehen raportin mukaan sosiaaliasiamiehen oltiin Hailuodosta yhteydessä yhden kerran ja potilasasiamiehen 2 kertaa. Raportissa todetaan, että asiakirjojen arkistointiin tulee kiinnittää huomioita ja muistut-

tukset tulee arkistoida erikseen. Perusturvalautakunnan päätöksistä on saatettu tehdä oikaisuvaatimuksia, mutta niitä ei kirjallisista lähteistä ole saatu tähän toimintakertomukseen koottua.

Muutos leimaa perusturvapalveluita erityisesti henkilöstön osalta. Pitkäaikaisia perusterveydenhuollossa työskennelleitä työntekijöitä jäi eläkkeelle loppuvuonna, koko sosiaalityön henkilöstö eli sosiaalityöntekijä ja perhetyöntekijä vaihtuivat ja virkaa tehnyt perusturvajohtaja jäi pois työstään loppuvuonna ja vuoden viimeiset kuukaudet perusturvan hallintoa hoidettiin sijaisjärjestelyin. Hoitajaresurssia perusterveydenhuollossa on ollut rajallisesti, osittain työntekijöiden osa-aikaisuuden ja osittain sairauslomien vuoksi, lisäksi terveydenhoitajan panosta ei ollut käytössä koko vuotta täysimääräisesti. Osan vuotta asiakkaat joutuivatkin käyttämään äitiys- ja lastenneuvolapalveluja Tupoksen neuvolassa, josta palvelut oli ostettu. Lääkäripalvelut hoidettiin noin 8 kuukauden ajan ostopalveluin. Lain mukaan kunnassa tulee olla tiettyjen tehtävien hoitamista varten virkalääkäri. Lääkärin pitkän poissaolon vuoksi tehtiin ratkaisu, jossa virkalääkärin panosta ostettiin ulkopuoliselta palveluntuottajalta ja vuoden 2017 loppuun saakka asia hoidettiin tämän järjestelyn turvin. Vaativa tilanne on pitkittynyt ja työntekijöiden resursseista on kulunut paljon aikaa erilaiseen tehtävien järjestelmiseen, jonojen purkuun ja akuuteimpien tilanteiden hoitamiseen.

Sosiaalipalvelut

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	13 620		13 620	11 028	2 592	81,0
Toimintakulut	-453 509	-6 335	-459 844	-438 752	-21 092	95,4
Toimintakate	-439 889	-6 335	-446 224	-427 725	-18 499	95,9
Suunn. mukaiset poistot						
Tilikauden tulos	-439 889	-6 335	-446 224	-427 725	-18 499	95,9

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Työllisyyttä edistävä monialainen palvelutoiminta tukee työllistymis- ja koulutusmahdollisuuksia sekä työkykyarviointia Kuntouttavan työtoiminta on vakiintunut toimintamalli ja sitä kehitetään	Toteutui Toteutui
Perheitä ja kotona asumista tuetaan ennaltaehkäisevästi, varhaisesta vuorovaikutuksesta huolehtien	Lapsiperheiden tilapäinen kotipalvelu toteutuu Kotipalvelun esite toteutetaan	Toteutui perhetyöntekijän toimesta, muuten ei Ei toteutunut
Lastensuojelutoimien tarve vähenee	Kunnan lapsiperhetyöryhmän rakenne ja työmuodot uudistetaan. Lapset puheeksi työmenetelmää käytetään	Toteutui suunnitelman tasolla Menetelmäkoulutus ko työtapaan puuttuu, ajattelutapana toteutui

Työllisyyden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Työllisyys on parantunut, työttömyysprosentti alle 8 %	Uusien palvelumuotojen kehittäminen toteutuu osana seudullista työllisyyspalvelujen kehittämishanketta, johon Hailuoto kuuluu	Toteutui
Kunta kannustaa asukkaiden kouluttamista ja työllistymistä	TYP toiminta vakiintuu. Aktivointisuunnitelmat tehdään moniammatillisessa yhteistyössä	Toteutui

Lasten ja nuorten palveluissa toteutuu monialainen yhteistyö		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Lapset puheeksi -toimintamalli on va- kiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehi- tysympäristöjä	Lapsiperhetyöryhmän rakenne ja työ- muodot ja vastuut uudistetaan, jotta lapsityöryhmä toimii suunnitelmallisesti Lapset puheeksi toiminnan seuranta toteutuu Perhetyö on suunnitelmallista. Kuvataan sosiaaliohjaajan tehtävät ja työaika talousarvion 2018 valmistelua varten ja lisätään sosiaalipalvelujen henkilöstöresursssia.	Suunniteltu, ei toteutunut Toteutui Toteutui Suunniteltu, ei toteutunut

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

"Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen, työllisyyden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy sekä lasten ja nuorten palveluissa toteutuu monialainen yhteistyö" oli valittu sitoviksi tavoitteiksi sosiaalipalveluissa. Näiden tavoitteiden toteutuminen on haastavaa ja työntekijöiden vaihdokset vaikuttavat sosiaalityössä aina jollakin tavoin. Toiminnan ylläpitäminen ja perehdyttäminen ovat keskeisiä tekijöitä toiminnan jatkuvuuden kannalta.

Sosiaalipalveluissa toimintatuotot jäivät oletettua pienemmiksi, toteuma 81 %. Toimintakulut alittuivat, toteuma 95,4%. Huomioitavana seikkana on pidettävä muutamien toimintakulujen siirtoa kustannuspaikalta toiselle siitä syys-
tä, että valtakunnallinen tilastointi on vaatinut tämän kaltaisia muutoksia. Toimintakuluja ei verrata aiempiin vuosiin, koska vuoden 2017 alussa perustoimeentulotuen myöntäminen ja maksaminen siirtyivät Kelalle. Asiakas hakee toi-
meentulotukea pääasiassa Kelasta. Kunnan tehtäväksi jää lainmuutoksen jälkeenkin myöntää harkintaan perustuvaa
täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea.

Lapsiperheiden tilapäinen kotipalvelu ei ole toteutunut kotipalvelun toimesta työntekijäresurssin vuoksi. Kotihoi-
don resurssi menee kokonaan sekä säännöllisiin että tilapäisiin ikäihmisten palveluihin. Perhetyöntekijä on ammatilli-
sen arvioinnin perusteella käyttänyt omaa resurssiaan lapsiperheisiin.

Kasvatus- ja perheneuvolapalvelut ostetaan Oulun kaupungilta ja psykologipalvelut Tmi Jonna Brunnsteiner.
Päihdehuollon ostopalveluja ostettiin yksityiseltä palveluntuottajalta yhteensä 53 vrk.

Lastensuojelun avohuollon asiakkuuksia oli 21. Avohuollon asiakkuuksien määrä on ainakin 3 viimeistä vuotta ol-
lut kasvusuunnassa (2015 asiakkuuksia oli 15, 2016 asiakkuuksia 20). Asiakassuunnitelmat laadittiin kaikille asiak-
kaille.

Henkilökohtaisen avun saajien määrä väheni vuoden aikana neljästä kahteen. Vaikeavammaisten kuljetuspalve-
lua myönnettiin 15 asiakkaalle.

Hailuodon kunta osallistui Rantalakeuden nuorten työpajaselvityshankkeeseen, joka toimi 1.3-31.12.2017, pääto-
teuttajana Limingan kunta.

Vanhuspalvelut

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	241 998	1 000	242 998	241 622	1 376	99,4
Toimintakulut	-1 600 057	95 493	-1 504 564	-1 425 899	-78 666	94,8
Toimintakate	-1 358 059	96 493	-1 261 566	-1 184 277	-77 289	93,9
Muut rahoituskulut				-19	19	
Suunn. mukaiset poistot	-1 993		-1 993	-5 447	3 454	273,3
Tilikauden tulos	-1 360 052	96 493	-1 263 559	-1 189 742	-73 817	94,2

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Vanhuspalvelut tukevat kotona asumista. Kuvataan kotihoidon hoitajatarpeen lisäys ilta- ja viikonloppuvuoroihin, jotta turvataan kotona asuminen riittävä tuki ikäihmisille. Kotikuntoutus otetaan kehittämiskohteeksi. Vastaavan sairaanhoitajan virka valmistellaan muutettavaksi vanhustyönjohtajaksi ja kotihoidon sairaanhoitajan virka muutetaan vastaavaksi kotihoidon sairaanhoitajaksi vuoden 2018 alusta alkaen. Tuetaan hyvän ravitsemuksen ja erilaisien liikuntamuotojen toteutumista.	Toteutunut Työvuorosuunnittelun kautta toteutunut Ei toteutunut Ei toteutunut Ei dokumenttia
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Edistetään valinnanvapautta ottamalla käyttöön asteittain palveluseteli	Seurataan kansallista sote -uudistusta ja valmistaudutaan ottamaan palveluseteli käyttöön vuonna 2019	Toteutunut

Ikäihmisten palvelurakenteen uudistaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Kotihoito toteutuu ympärivuorokautisesti kotona asumisen tukemiseksi. Omaishoidon, kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen kriteerit tarkistetaan joka toinen vuosi. Kotona asumista tukeva päivä- ja virke-toiminta on säännöllistä ja monipuolista.	Kotihoitoa tarjotaan tarpeen ja resurssien mukaisesti. Omaishoidon tuen kriteerit tarkistetaan v. 2017 Päivä- ja virketoiminta toteutuu kaksi kertaa viikossa.	Resurssien mukaan toteutunut, tarpeiden mukaan ei ole arvioitu Siirretty odottamaan alueellisen työryhmän tuloksia Toteutui
Yhteistyö on sujuvaa seurakunnan ja järjestöjen kanssa.	Palaute on positiivinen	Toteutunut

Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Ikäihmisille on erilaisia mobiiliratkaisuja ja tunnistimia	Turvapuhelin- ja hälytintjärjestelmät	Toteutunut

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2017 ovat olleet hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen, ikäihmisten palvelurakenteen uudistaminen ja palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä. Arviointitaitareita tulee selkeyttää jatkossa. Turvapuhelinpalvelu oli käytössä, Saarenkartanon puolella ongelmaksi muodostui laitteiden ikä ja siitä johtuvat toiminnalliset hankaluudet.

Vanhuspalveluiden toimintatuotto verrattuna sekä talousarvioon (99,4 %) että edelliseen vuoteen +33 000€ toteutui hyvin. Vanhuspalveluiden toimintakulut alittuivat verrattuna talousarvioon (95,2 %) että verrattuna edelliseen toimintakauteen -49 000€. Selittävää yksittäistä tekijää on vaikeaa löytää, mutta suurimpana yksittäisenä eränä palkkakustannusten ja niihin liittyvien sivukulujen alittuminen laadittuun talousarvioon verrattuna.

Omaishoidon tuen saajien määrä vaihtelee vuoden aikana, yhteensä heitä oli 10 kpl. Omaishoidon tukea maksettiin yhteensä 41 700 €. Omaishoidon kriteerejä oli suunniteltu tarkasteltavaksi. Päällekkäisyyksien välttämiseksi sitä

päätettiin toteuttaa samanaikaisesti maakunnallisen selvitystyön kanssa. Omaishoitajien kanssa käytiin keskusteltua palvelukodin tilapäispaikkojen käyttämisestä vapaapäivien aikoina ja järjestelyä käytettiin yhteensä 21 päivän aikana.

Päivä- ja viriketoimintaa järjestettiin ikäihmisille kerhotilassa, jossa kaksi eri ryhmää kokoontuu säännöllisesti viikoittain. Kerhoissa käytiin vuoden aikana yhteensä 440 kertaa. Kerhon tiloja saatiin kohennettua ja tilaa muutettiin toimivammaksi remontissa, jolla poistettiin keittiön ja oleskelutilan välinen seinä. Kerhojen ohjelmia on kehitetty saadun palautteen mukaan aktiivisesti. Lisäksi kerhotoimintana on järjestetty mielenterveys- ja päihdekerhoa, joka koontui vuoden aikana 28 kertaa, mukana keskimäärin noin 6 osallistujaa ja monipuolista ohjelmaa retkineen ja vierailijoineen. Ohjaajina lähihoitaja-diakonissa työpari.

Ikäihmisten terveystarkastuksia toteutettiin 70- ja 75-vuotta täyttäneille henkilöille, jotka kaikki on pyritty kutsu- maan vapaaehtoiseen tapaamiseen. Tilanne oli sikäli hyvä, sillä kaikki halukkaat ovat päässeet palvelun piiriin. 80- vuotta täyttäneille lähetettiin kutsu kotona asumisen tukemista ja hyvinvointia edistävään tapaamiseen terveydenhoi- tajan/sairaanhoitajan kanssa. Osalla näihin ikäluokkiin kuuluvilla henkilöillä on jo olemassa oleva tiivis suhde tervey- denhuollon palveluihin, ja näin erillistä kutsua ei ole lähetetty.

Kotihoito teki 12 754 käyntiä vuoden aikana ja kotiapua sai 27 eri taloutta, joista 23 oli ikäihmisten kotitalouksia.

Painopiste on kotona asumisen tukeminen, joka pystytään toteuttamaan nykyisellä resurssilla. Yhä useampi asiakas on voinut kotiutua sairaalasta tai vuodeosastolta suoraan kotiin tai lyhytaikaisen palvelukotiasumisen jälkeen Saarenkartanosta kotiin. Yöpartion toimintaa ei kotioidossa ole ollut tarjolla.

Palvelukoti Saarenkartano on tarjonnut tehostetun palveluasumisen paikan 15 asukkaalle, jotka täyttävät perus- turvalautakunnan asettamat kriteerit. Palvelukodilla oli vuoden aikana 19 eri vakituista asukasta, heillä yhteensä 5036 asumisvuorokautta ja 20 eri tilapäisellä paikalla ollutta henkilöä, heillä yhteensä 505 asumisvuorokautta. Jonotusaika tehostetun palveluasumisen paikalle vaihteli.

Vastaava sairaanhoitajan tehtävä hoidettiin lähes koko vuosi sijaisjärjestelyin. Erilaisia sijaisjärjestelyitä on käy- tetty myös kotihoidon ja palvelukodin henkilöstön välillä sairauslomien sijaistuksessa. Vuoden viimeisten kuukausien aikana palvelukodin sijaisten rekrytoinnissa alettiin käyttää Kuntarekryltä ostettua palvelua. Ensimmäiset kokemukset ovat hyviä, vaikka kaikkiin tarpeisiin ei sitä kautta voitukaan sitä kautta vastata. Tavoitteena on saada kaikkien sosi- aali- ja terveydenhuollon koulutuksen saaneiden henkilöstön jäsenten työpanos käytettyä mahdollisimman tehok- kaasti perustehtävän tekemiseen.

Terveyspalvelut

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	99 885	6 781	106 666	93 251	13 415	87,4
Toimintakulut	-2 569 026	30 022	-2 539 004	-2 664 889	125 885	105,0
Toimintakate	-2 469 141	36 803	-2 432 338	-2 571 638	139 300	105,7
Muut rahoituskulut				-8	8	
Suunn. mukaiset poistot	-8 285		-8 285	-17 715	9 430	213,8
Tilikauden tulos	-2 477 426	36 803	-2 440 623	-2 589 361	148 738	106,1

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Palvelut edistävät asukkaiden omaeh- toista toimintaa ja kannustavat aktiivi- seen elämäntapaan	Perusterveydenhuollon TEA-viisarin pistemäärä nousee valtakunnan keskiar- voon. Terveystietoja toteutuu neljä kuntatiedot- teessa. Ravinto- ja liikuntapainotteisiin hyvin- vointitapahtumiin osallistuminen.	Ei saatavilla v. 2017 lukemia (2016 Hai- luoto 57 koko maa 66) Toteutui kolme. Ei toteutunut.

Kansansairaudet vähenevät	Hoitotakuu toteutuu vastaanotolla ja suun terveydenhuollossa. Laajojen terveystarkastusten toteutuminen neuvola- ja kouluterveydenhuollossa. Työttömien terveystarkastukset toteutuvat. Kuntoutus tarjoaa kuntoneuvontaa.	Toteutuu Toteutuu Toteutuu osittain Toteutuu
Päihde- ja mielenterveysongelmat vähenevät	Psykiatrisen sairaanhoitajan palvelut toteutuvat. Käytetään varhaisen puuttumisen menetelmiä.	Toteutuu osittain Toteutuu

Lasten ja nuorten palveluissa toteutuu monialainen yhteistyö		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Tuotetaan lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelut lapsen ja nuoren edun ja perheiden hyvinvoinnin näkökulmasta (elämäntapa- ja elämäntilanteen, ehkäisevä työ)	Kunnan lapsiperhetyöryhmän rakenne ja työmuodot uudistetaan.	Raportointia ei löytynyt
Lapset Puheeksi toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä	Lapset puheeksi työmenetelmää käytetään Varmistetaan henkilöstöresurssin riittävyys neuvola-, kouluterveydenhuolto- ja sosiaalipalveluissa vuodelle 2018. Yhteistyömuodot sovitaan sivistyspalvelujen toimijoiden kanssa,	Raportointi puuttuu Toteutui terveydenhoitajan viran täytön kautta

Toiminta-ajatus

Terveyspalvelujen tarkoituksena on tuottaa ja tarjota kuntalaisten terveyttä sekä hyvinvointia edistäviä terveyden- ja sairaanhoidon peruspalveluita omassa kunnassa (lääkärin vastaanotto, hammaslääkärin ja suuhygienistin vastaanotto, sairaanhoitajan/terveydenhoitajan vastaanotto, neuvola- ja kouluterveydenhuollon palvelut, laboratorionäytteidenotto, mielenterveystyö sekä muu ennalta ehkäisevä työ ja kuntoutus) täydennettynä tarvittavilla ostopalveluilla.

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Terveyspalvelujen menot toteutuivat 105% ja tuotot toteutuivat 92,4%. Selittävänä tekijänä menoihin on palvelujen ostojen määrän (noin 548 000€) kasvua, joka johtuu asiantuntijapalveluiden (lääkäripalveluiden) ostosta kahdeksan (8) kuukauden ajalle vuoden mittaan. Lääkärin saaminen Hailuotoon onnistui ensin Attendo Oy:n kautta ja myöhemmin lääkäripalvelut ostettiin Oma Partners Oy:ltä. Järjestelyllä saatiin useiden (5) eri lääkärin sijaan yksi kolmena päivänä viikossa oleva lääkäri. Terveydenhuoltohenkilöstö on kokenut järjestelyn toimineen ja vaatineen paljon energiaa erityisesti alkuvuonna, kun lääkärit vaihtuivat. Hoitotakuu toteutui sekä terveyskeskuksen vastaanoton että hammashuollon puolella. Lääkärikäyntejä yhteensä vuoden 2017 aikana 909. Hoitohenkilökunnan kirjattuja käyntejä yhteensä sairaanhoitajat ja terveydenhoitajat 2899 käyntiä.

Hammashuolto on tarjonnut suun ja hampaiston ennalta ehkäisevää hoitoa sekä perushoitoa. Alle 18-vuotiaille toteutettiin oikomishoitoa. Oikomishoidon erikoishammaslääkäri suunnitteli hoidot ostopalveluna ja sen toteutettiin omana työnä. Kiireellinen hammashoito ja suukirurgiset toimenpiteet (Hailuodon hammaslääkäri osa-aikainen) toteutettiin ostopalveluna Oral Oulunsalon hammashoidosta. Edellisenä vuonna (v.2016) aloitettu hampaan/suun ilta- ja yöpäivystys Oys:n yhteispäivystyksen tiloissa seutukunnallisena toimintana ja näin ollen Hailuodon oma hammaslääkäri kävi vuorollaan siellä päivystämässä. Hammaslääkäri jäi vuoden lopussa eläkkeelle ja Hailuodossa aloitti uusi hammaslääkäri joulukuussa 2017. Hammaslääkäriillä käyntejä 729 ja suuhygienistillä 379 käyntiä, yhteensä 1108 käyntiä.

Fysioterapiaa on toteutettu lääkärin läheteellä lääkinnällisenä kuntoutuksena sekä ilman lähetettä suoravastaanotona ja kuntoneuvolatoimintana. Fysioterapiaa on toteutettu myös kotikäynteinä/koulukäynteinä sisältäen kuntoutusta ja apuvälinetoimintaa. Palvelukoti Saarenkartanon asukkaita on kuntoutettu tarpeen mukaan. Rintamavete-

raanien avokuntoutus on hoidettu terveyskeskuksen fysioterapeutin toimesta. Käyntejä fysioterapeutilla yhteensä 1200.

Perusterveydenhuollon ostopalveluina hankittiin vuodeosastopalveluita Kempeleen ja Limingan vuodeosastoilta, vähäisissä määrin Utajärveltä ja Vaalasta.

Ostopalveluna hankittiin terveydenhuollon täydentäviä palveluita useammalta eri taholta. Terveystalo Oy:ltä ostettiin päivystävän lääkärin vastaanottoaikoja niissä hoidon tarpeen arviointiin perustuvissa tilanteissa, joissa Hailuodossa ei ollut saatavilla omaa lääkäriä. Suomen Terveystalo Oy tuotti gastroenterologiset, ENMG-, spirometria-, sikiöseulonta- ja mammografiatutkimukset. NordLab Oy tuotti laboratoriopalvelut, ja tutkimusten tilaaminen ja näytteenotto keskimäärin kerran viikossa terveyskeskuksessa tapahtuu oman henkilökunnan toimesta. Kardiologiset tutkimukset tuotti Oulun Sydänkeskus Oy.

Psykologin palvelut ostettiin Tmi Jonna Brunnstein ja puheterapian tuottamisesta vastaa Coronaria Oy.

Tukipalvelut

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	379 015	1 500	380 515	411 735	-31 220	108,2
Toimintakulut	-411 353	-18 140	-429 493	-383 175	-46 318	89,2
Toimintakate	-32 338	-16 640	-48 978	28 560	-77 538	-58,3
Suunn. mukaiset poistot	-2 000		-2 000		-2 000	
Tilikauden tulos	-34 338	-16 640	-50 978	28 560	-79 538	-56,0

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Kansansairaudet vähenevät	Ruokahuollossa ateriapalvelut toteutetaan ravitsemussuositusten mukaisesti	Toteutunut

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Ruokapalvelut: Saarenkartanon keittiöllä valmistettu aterioita palvelukotiin, kotona asuville vanhuksille, henkilökunnalle sekä kesäkuusta 2017 alkaen kaikki päiväkodin ateriat. Koulun keittiöllä valmistettu ateriat koululaisille, henkilöstölle sekä päiväkodin ateriat toukokuun loppuun saakka.

Kotiin kuljetettavissa aterioissa ikäihmisille lisäystä 1403 aterialla, palvelukodin tiloissa ruokailijoiden määrä vähentyi ja aterioita valmistettiin 434 vähemmän kuin edellisellä vuonna. Ruokapalveluissa työskentelee vakihenkilöstöä 4. Työnkierto on keittiöiden välillä käytössä.

Paikallisten raaka-aineiden käyttöä lisättiin vuoden 2017 aikana. Paikallisilta toimittajilta hankittu lihaa, kuorittua perunaa, marjoja sekä sieniä.

Saarenkartanon keittiö	TP 2016	TP 2017
Ateriat yhteensä	33 311	36 566
Kotiin kuljetettavat ateriat	10 513	11 930
Päivähoidon ateriat	916	3 188
Palvelukodin ateriat: (asukkaat, eläkeläiset, henkilöstö)	21 882	21 448
Koulun keittiö	20 667	19 572

Puhdistuspalvelut: Puhdistuspalveluissa siivoustyö suoritettu 2015 tehdyn mitoituksen mukaan.

Palo ja pelastustoimen kanssa sopimus siivoustyöstä, jonka he hankkivat kunnalta.

Siivoustyössä vakihenkilöstöä 2,7.

11.3 Sivistyspalvelut

Yleiskuvaus palvelualueen palveluista ja tarkoituksesta

Hailuodon kunnan kuntastrategian 2025 mukaan Hailuoto tarjoaa laadukkaat julkiset ja yksityiset palvelut. Sivistyspalveluihin kuuluvat varhaiskasvatus ja esiopetus, perusopetus, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, kansalais- ja musiikkiopisto, kirjasto, museo sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut. Palvelujen tarkoituksena on edistää kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointia, elämänhallintaa sekä tietojen ja taitojen karttumista. Varhaiskasvatuspalvelut ja perusopetus järjestetään voimassaolevan lainsäädännön perusteella ja huomioiden uudet opetussuunnitelmat. Oppilashuollossa tehtävää yhteistyötä kehitetään edelleen perusturvapalvelujen kanssa. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut järjestetään pääosin kunnan omana palveluna.

Talouden toteutuminen

Sivistyspalvelujen talous toteutui erittäin hyvin. Arvioitu toimintakate alittui 9 088 euroa, mikä tarkoittaa 99,5 %:n toteumaa 2017 talousarviosta.

Tulosalueista sivistyshallinto, nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut alittivat talousarvion, kun taas perusopetus ja varhaiskasvatus ylittivät talousarvion.

Kokonaisuutena tarkastellen sisäisten vuokrien määrittämisen muutokset vaikuttivat talouden toteutumiseen tuloissa sekä merkittävässä määrin menoissa. Talouteen vaikuttivat myös useat henkilöstömuutokset johtuen sijaistaroista sekä varhaiskasvatuksen lisääntyneestä päivä- ja vuorohoitotarpeesta. Samasta syystä myös toimintatuotot kasvoivat ennakoitua enemmän.

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	83 596	0	83 596	94 938	-11 342	113,6
Myyntituotot	3 500		3 500	4 049	-549	115,7
Maksutuotot	44 900		44 900	59 618	-14 718	132,8
Tuet ja avustukset	8 000		8 000	4 438	3 562	55,5
Vuokratuotot	27 196		27 196	25 530	1 666	93,9
Muut toimintatuotot	0		0	1 302	-1 302	0,0
Toimintakulut	-1 771 107	8 235	-1 762 872	-1 765 126	2 254	100,1
Henkilöstökulut yht.	-955 416	8 235	-947 181	-933 943	-13 238	98,6
Palvelujen ostot	-277 918		-277 918	-265 527	-12 391	95,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-50 740		-50 740	-50 004	-736	98,5
Avustukset	-46 500		-46 500	-37 236	-9 264	80,1
Vuokrat	-437 133		-437 133	-476 027	38 894	108,9
Muut toimintakulut	-3 400		-3 400	-2 391	-1 009	70,3
Toimintakate	-1 687 511	8 235	-1 679 276	-1 670 188	-9 088	99,5
Muut rahoituskulut				-17	17	0,0
Suunn. mukaiset poistot	-4 634	0	-4 634	-4 633	-1	100,0
Tilikauden tulos	-1 692 145	8 235	-1 683 910	-1 674 838	-9 072	99,5

Sivistyshallinto

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot				150	-150	0,0
Toimintakulut	-25 970	200	-25 770	-17 133	-8 637	66,5
Toimintakate	-25 970	200	-25 770	-16 983	-8 787	65,9
Muut rahoituskulut				-17	17	0
Suunn. mukaiset poistot						
Tilikauden tulos	-25 970	200	-25 770	-17 000	-8 770	66,0

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Organisaation jatkuva kehittäminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Kunnassa toteutuu nopea reagointi ja laadukas päätöksenteko sekä yhteistyö naapurikuntien kanssa	Verkostoidutaan ympäristökuntien sivistysjohtajien kanssa ja hyödynnetään ympäristökuntien tietotaitoa sekä jaetaan omaa.	Toteutui
Kunnan palveluissa, johdossa ja luottamushenkilöjohdossa on käytössä hallinnon rajoja ylittävä tehokas toimintapa	Yhteistyötä yli hallintokuntarajojen kehitetään.	Toteutui

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta kokoontui kertomusvuonna kuusi kertaa ja teki päätökset kaikkiaan 56 asiassa.

Toiminta-ajatus

Sivistyshallinto vastaa palvelualueensa hallintoasioiden hoitamisesta sekä johto-, suunnittelu- ja kehittämistehtävistä. Tavoitteena on opetus- ja kasvatuspalvelujen kehittäminen sekä nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelujen toimintaedellytysten turvaaminen oikein kohdennetulla resursoinnilla, yhteistyöllä eri toimijoiden kanssa sekä tilojen ylläpidolla yhteistyössä teknisten palvelujen kanssa. Sivistyshallinnon palkattuun henkilöstöön kuuluu rehtori/sivistysjohtaja ja osa-aikainen koulusihteeri, jotka tekevät sivistyshallinnon operatiivisen tason työt. Sivistyshallinto on osa sivistyspalveluita, joiden päättävä elin oli sivistyslautakunta, joka vastasi kunnan opetus-, kasvatus-, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluista luottamushenkilötasolla. Lautakunnassa oli seitsemän jäsentä.

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Sivistyspalveluille oli asetettu toiminnalliseksi tavoitteeksi säilyttää peruspalvelut omassa kunnassa ja tuottaa palveluja pääosin omana tuotantona, sekä lisäksi kehittää kasvatus- ja opetuspalveluja ja nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalveluja. Taloudellisina tavoitteina olivat kohdistaa käytettävissä olevat resurssit oikein, tehdä yhteistyötä eri toimijoiden välillä sekä ylläpitää tiloja. Tavoitteet saavutettiin.

Perusopetus

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	32 310		32 310	33 363	-1 053	103,3
Toimintakulut	-1 020 774	4 931	-1 015 843	-1 070 296	54 453	105,4
Toimintakate	-988 464	4 931	-983 533	-1 036 933	53 400	105,4
Suunn. mukaiset poistot	-1 935		-1 935	-1 935	0	100,0
Tilikauden tulos	-990 399	4 931	-985 468	-1 038 867	53 399	105,4

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Järjestetään koulun arjessa liikunta- ja virkistytymismahdollisuuksia (liikunnalliset välitunnit, erilaiset juhlat ja tilaisuudet)	Toteutui

Lasten ja nuorten palveluissa toteutuu monialainen yhteistyö		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Tuotetaan lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelut lapsen ja nuoren edun ja perheiden hyvinvoinnin näkökulmasta (elämäntapa- ja ajattelutapa, ehkäisevä työ)	Tiivistetään yhteistyötä perusturvapalvelujen kanssa (kuraattori- ja koulupsykologipalvelujen jakaminen) Jatketaan opetussuunnitelman uudistustyötä. Ajantasaistetaan peruskoulun IT-laitteisto ja ohjelmisto vastaamaan uuden opetussuunnitelman edellyttämää oppimisen digitalisaatiota	Toteutui
Lapset Puheeksi (LP) -toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä	Käytetään tarpeen mukaan LP-keskusteluja kotien ja koulun sekä päiväkodin välillä. Tiivistetään yhteistyötä kotien ja koulun välillä myös vanhempainseurueiden toiminnalla.	Toteutui

Toiminta-ajatus

Hailuodon peruskoulu toimii yhtenäisperuskouluna, jossa on vuosiluokat 1-9. Esiopetus järjestetään varhaiskasvatuksen osana päiväkodissa. Peruskoulu tukee oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja vastuulliseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille tarpeellisia tietoja ja taitoja. Opetus edistää tasa-arvoisuutta, oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja valmiuksia itsenäiseen elämään nuorten siirtyessä jatko-opintoihin mantereelle.

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Toiminnallisena tavoitteena oli laadukas perusopetus ja oppilashuolto, joilla tarjotaan oppilaille mahdollisuus monipuoliseen kasvuun, oppimiseen ja terveen itsetunnon kehittymiseen. Lisäksi oli pyrkimys antaa nuorille monipuolisia valmiuksia ja mahdollistaa jokaiselle peruskoulunsa päättävälle päättötodistus ja turvallinen siirtyminen jatko-opintoihin mantereelle puolelle. Tavoitteet saavutettiin ja koulun antama opetus ja kasvatustoimet toteutuivat suunnitellusti.

Oppituntien lisäksi koulussa toteutettiin erilaisia yhteistapahtumia, kuten päiväkodin ja koulun yhteinen liikunnallinen Fiilispäivä syyskuussa, uuden opetussuunnitelman mukainen monialainen oppimiskokonaisuus (teemana Suomi100) marraskuussa, koko koulun lukulauantai (samaan aikaan osa oppilasta oli Siikamarkkinoilla vanhempainseurueiden kanssa retkitoiminnan varainhankintatyössä) ja sivistystoimen yhteinen Suomi100-kyläjuhla (osa kyläjoulukalenteria) joulukuussa. Syksyllä järjestettiin kerran kuukaudessa 'Laulamme yhdessä Suomi100'-yhteislaulutilaisuus, johon kutsuttiin kaikki hailuotolaiset mukaan laulamaan ja säestämään.

Oppituntien ulkopuolella järjestettiin monipuolista kerhotoimintaa eri ikäisille mm. liikunta-, elokuva- ja draama-kerhoja. Kerhojen ohjasivat opettajat ja koulunkäynninohjaajat. Elokuvakerholaiset palkittiin Lahden runo- ja videokilpailussa sekä Lasten elokuvafestivaaleilla.

Oppilasmaailman sekä uudistuvan opetussuunnitelman edellyttämään resursointiin panostettiin oppimateriaali- ja IT-laitteistoinnilla ja jatkamalla osa-aikaisen koulunkäynnin ohjaajan työsopimusta lukuvuodeksi 2017-2018. Peruskoulusta valmistui kymmenen yhdeksäsluokkalaista.

Taloudellisten tavoitteiden osalta perusopetuksen toimintakate ylittyi 53 400 euroa ja toteumaksi tuli 105,4 %.

Menopuolella suurin yksittäinen ylitys oli arvioitua suuremmat sisäiset vuokrat, joissa toteuma oli 130,3% ja lisäys talousarvioon 74 737 euroa.

Henkilöstökulut alittuivat 13 397 euroa toteuman ollessa 97%. Osa sivistyshallinnon henkilöstökuluista oli loppuvuodesta 1.8.2017 alkaen tiliöity perusopetuksen kuluihin, mikä aiheutti kuluihin noin 9 231 euron lisäyksen. Siitä huolimatta perusopetuksen henkilöstökulut kokonaisuutena sisältäen sairasvakuutuskorvaukset, lomarahat ja muut

Perusopetus	TP 2016	TP2017
Oppilaita kevätlukukaudella	72	76
Oppilaita syyslukukaudella (20.9. tilastointipäivä)	76	74
Kuljetusoppilaita	19	17
Päättötodistuksen saaneet/päättöluokkalaiset	8/8	10/10
Viikkotunnit kevätlukukaudella	209	199
Viikkotunnit syyslukukaudella	199	190
Kerhotunnit	115,5	124

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	10 786		10 786	9 488	1 298	88,0
Toimintakulut	-308 856	908	-307 948	-241 373	-66 575	78,4
Toimintakate	-298 070	908	-297 162	-231 885	-65 277	78,0
Suunn. mukaiset poistot	-2 699		-2 699	-2 699	0	100,0
Tilikauden tulos	-300 769	908	-299 861	-234 583	-65 278	78,2

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Kehitetään olemassa olevia liikuntapaikkoja monipuolistamalla niiden käyttömahdollisuuksia. Otetaan käyttöön kuntataajamaan uusi frisbeegolfrata (hanke aloitettu 2016). Luodaan edellytykset Hyypän hiihtoladun kehittämiselle reittitoimituksella.	Toteutui osittain: frisbeegolfradan rakentaminen ja uuden jääkiekkokaukalon hankinta Reittitoimitus siirtyi.
Tuotetaan kuntalaisia innostavia liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluja.	Luodaan mahdollisuuksia kulttuurin harrastamiselle sen eri muodoissa. Laajennetaan lainauspalveluja Koha-kirjastojärjestelmällä.	Toteutui
Kansansairaudet vähenevät	Kannustetaan kuntalaisia liikkumaan ja osallistumaan monipuolisesti	Toteutui
Päihde- ja mielenterveysongelmat vähenevät	Hailuodon kulttuuritarjonta (museo, kirjasto, kansalaisopisto, tapahtumat) jatkuu.	Toteutui

Lasten ja nuorten palveluissa toteutuu monialainen yhteistyö		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Tuotetaan lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelut lapsen ja nuoren edun ja perheiden hyvinvoinnin näkökulmasta (elämäntapa- ja ajattelutapa, ehkäisevä työ)	Tehdään yhteistyötä hyväksytyt LNPO-ohjelman mukaisesti	Toteutui

Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Lapset Puheeksi toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä	Tehdään yhteistyötä hyväksytyn LNPO-ohjelman mukaisesti.	Toteutui
Yhteistyö on sujuvaa seurakunnan ja järjestöjen kanssa.	Tehdään yhteistyötä hyväksytyn LNPO-ohjelman mukaisesti.	Toteutui

Vetovoimainen luonto- ja kulttuurimatkojen kehittäminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Monipuoliset luontoreitit ja kulttuuritahtumat	Hoidetaan ja kehitetään virkistysalueita ja selvitetään mahdollisuuksia uusiin kulttuuritapahtumiin.	Toteutui

Toiminta-ajatus

Nuorisopalvelut järjestää nuorille toimintamahdollisuuksia ja mielekkäitä vapaa-ajanviettotapoja. Nuorisotoimi luo edellytyksiä nuorisotoiminnan kehittymiselle ja tukee nuorisoyhdistyksiä ja nuorten itsensä järjestämää toimintaa. Se antaa oman vastuualueensa neuvontaa, asiantuntija- ja muuta apua, etsivä nuorisotyö mukaan lukien. Nuorisotoimi tekee myös kunnassa ehkäisevää päihdetyötä.

Kulttuuripalvelut luovat mahdollisuuksia kulttuurin harrastamiselle tarjoamalla kirjastopalveluja, järjestämällä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa tapahtumia, näyttelyjä ja muita kulttuuritilaisuuksia sekä osallistumalla museotoimintaan. Monipuolinen kulttuuritarjonta lisää kunnan elinvoimaisuutta ja edistää kuntalaisten hyvinvointia.

Kirjasto tyydyttää yleistä sivistyksen, tiedon ja virkistykseen tarvetta ja tukee opiskelua, omatoimista tiedon hankintaa sekä kirjallisuus- että muita harrastuksia.

Osana kulttuuripalveluja järjestetään myös kansalaisopiston toimintaa, jonka käytännön toteutuksesta vastaa oululainen Vuolle-opisto. Musiikkia on mahdollista opiskella Oulun konservatoriossa, jossa alle 16-vuotiaiden haittoilaiden lukukausimaksuista vastaa kunta.

Liikuntapalvelut tarjoaa perusliikuntamahdollisuuksia kuntalaisille, huolehtii liikuntatoiminnan kehittämisestä ja toteuttamisesta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa sekä kunnossapitää liikuntapaikkoja ja -alueita.

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Keskeisiä toimintamuotoja olivat nuorisotila Luukun avoimet ovet kahtena-kolmena iltana tai iltpäivänä viikoittain. Lokakuun alusta Hailuodon 4H-yhdistys otti vastuun nuorisotilatoiminnan pyörittämisestä. Myös erilaiset retki-, leiri- ja toiminnalliset tapahtumat kuuluivat toiminnan piiriin, mm. perinteiset kesä- ja talvileirit. Nuorisopalvelut vastasi myös nuorten kesätyöllistyksestä ja kesätyöllistämisestä kunnan omiin kesätoihin.

Kunnan kulttuuritoimen järjestämistä tai osittain rahoittamista vuoden 2017 kulttuuritapahtumista huomattavimpia olivat tänäkin vuonna Kesäkauden avajaiset (n. 250 hlö) ja koululaisille ja kuntalaisille keväällä järjestetyt teatteriesitykset (3 esitystä, 220 hlö). Muista kuntalaisille järjestettävistä tapahtumista suurimmat olivat kotiseutupäivä, jossa oli satakunta osallistujaa ja koko kunnan yhteinen Suomi 100 -itsenäisyysjuhla yhteistyönä kaikkien sivistystoimijoiden kanssa. Osallistujia Suomi100-juhlassa oli noin 250. Museotoimintaa järjestettiin pitämällä juhannuksesta elokuun puoliväliin avoinna Kniivilän kotiseutumuseota, jossa työskenteli oppaana museoalan ammattilainen. Kirjastotyöntekijä-lammaspaimen teki koko vuoden töitä kirjaston ja kulttuuritoimen tehtävissä.

Kirjastonhoitaja oli 9 päivää koulutuksessa. Kirjastossa oli 4 lisätyöntekijää (yksi työkokeilija, joka oli myöhemmin palkkatukityöllistettynä ja kolme koululaista viikon mittaisella TET-jaksolla). Kirjaston uuden kirjastojärjestelmän avulla tuli mahdolliseksi kuntalaisille käyttää maakunnan useiden kuntien kirjastojen aineistoja Pyhäjoelta Kuusamoon ulottuvalla alueella. Palveluita on käytetty uudistuksen jälkeen enenevästi. Päiväkotia ja koululaiset ovat vierailleet kirjastossa säännöllisesti. Vanhuksille suunnattu kotipalvelutoiminta aloitettiin 2017. Kirjasto hankki Marjatta Hanhijoen grafiikkaa taidekokoelmiinsa.

Kirjaston kehityssuunnitelmaan kuuluu eKirjaston laitehankinnat, tiedottaminen, seutulainauksen lisääminen, esteettömyyden lisääminen, tilojen kehittäminen ja omatoimikirjastotoiminnan valmistelemisen uuden kirjastolain mukaisten kirjastopalveluiden tasavertaisuuden ja saavutettavuuden painotuksiin vastaten. Se edellyttää remonttia, kalustohankintoja ja joitakin kuntokartoituksia.

Vuolle-opiston järjestämä kansalaisopistotoiminta toteutui monipuolisena, sisältäen tarjontaa erilaisista kädentaitokursseista ja liikunnallisista kursseista musisointi- ja kielikursseihin. Osastonjohtaja, Leila Ronkainen on ollut tavattavissa kirjastolla maanantaisin klo 16-18 sekä puhelimitse klo 21 saakka. Opiston toteutuneilla kursseilla on vuoden aikana ollut 13 eri opettajaa. Kirjoittajapiirissä on ollut erikoisluennoitsijana kirjailija ja sanataideohjaaja Minna Mikko-nen sekä kirjailija Timo Harju, molemmat yhden kurssikerran verran (4 oppituntia). Opettajista 6 on ollut paikallisia.

Liikuntapalveluissa merkittävimmät toimintamuodot olivat erilaiset ohjatut liikuntatuokiot eri ikäisille kuntalaisille, kunnan kuntosalin avoinna pitäminen sekä yleiset liikuntasalivuorot. Liikuntatoimi järjesti myös kehonkoostumusmitauksia sekä joukkoliikuntatapahtumia, kuten Kunnossa Kaiken Ikää –pyöräilytempauksen sekä Hailuodon pyöräsuunnistuksen, diskon yhdessä 4H –yhdistyksen kanssa, kyläjoulukalenterin ja loma-aikoina perheliikuntaa. Kirkonmäen yhteyteen rakennettiin pääasiassa talkootyönä frisbeegolfrata, joka otettiin käyttöön kesäkuussa. Lisäksi kuntaan hankittiin uusi jääkiekkokaukalo joulukuussa.

Toiminnalliset tunnusluvut

Nuoriso	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Nuorisotilan aukiolokerrat	103	78	79
Nuorisotilan aukiolotunnit	368	294	277
Nuorisotilan kävijämäärä	1 446	824	581
Nuorisotilan keskimääräinen kävijämäärä/aukiolokerta	13	14	7

Kulttuuri: kirjaston käyttö ja kulttuuritapahtumat	TP 2015	TP 2016 *)	TP 2017 *)
Kirjaston lainojen lukumäärä	10 887	8 207	8 958
Kirjaston aukiolotunnit	936	972	960
Kirjaston kävijämäärä	12 718	11 700	12 081
Kirjaston lainaajamäärä	505	395	389
Kirjaston näyttelyt	6	6	8
Kirjaston tapahtumat	6	19	12
Kulttuuritapahtumiin osallistuneiden määrä	830	877	591

*) Kirjaston uusi tilastointiohjelma 2016-17.

Liikunta	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Liikuntahallin kävijämäärä	5 196	5 219	4189
Kuntosalin kävijämäärä	2 239	2 412	1983
Liikuntasalin viikoittaiset yleiset vuorot	9	9	11
Liikuntasalivuoroja viikossa	30	30	20 + koulu

Muu opetus: kansalaisopiston (Vuolle-opisto) toiminta	TP 2015	TP 2016	TP2017
Toteutuneiden kurssien määrä	25	27	25
Tunteja yhteensä	558	608	578
Opiskelijoiden määrä	208	222	197

Varhaiskasvatus

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	40 500		40 500	51 937	-11 437	128,2
Toimintakulut	-415 507	2 196	-413 311	-436 324	23 013	105,6
Toimintakate	-375 007	2 196	-372 811	-384 387	11 576	103,1
Suunn. mukaiset poistot						
Tilikauden tulos	-375 007	2 196	-372 811	-384 387	11 576	103,1

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Huolehditaan kattavista varhaiskasvatuspalvelujen tarjonnasta uuteen päivähoitorakennuskokonaisuuteen tukeutuen.	Toteutui. Palvelua lisättiin 1.7.2017 vuorohoidon osalta.
Edistetään valinnanvapautta ottamalla käyttöön asteittain palveluseteli	Tehdään monialaista yhteistyötä sosiaalipalvelujen ja peruskoulun kanssa perheiden tukemiseksi.	Toteutui
Perheitä ja kotona asumista tuetaan ennaltaehkäisevästi, varhaisesta vuorovaikutuksesta huolehtien	Tehdään monialaista yhteistyötä sosiaalipalvelujen ja peruskoulun kanssa perheiden tukemiseksi.	Kuntouttavaa työpajatoimintaa järjestettiin koulun tiloissa yhteistyössä perusturvan kanssa. Lisäksi kirjastossa oli henkilöstöä työllistettynä.

Lasten ja nuorten palveluissa toteutuu monialainen yhteistyö		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Lapset Puheeksi toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä	LP-keskusteluja käytetään tarpeen mukaan päivähoidossa ja perusopetuksessa.	Toteutui. Tarjontaa lisättiin kattamaan kaikki ikäluokat varhaiskasvatuksessa.

Toiminta-ajatus 2017

Varhaiskasvatus tukee päivähoidossa olevien lasten koteja näiden kasvatustehtävässä ja yhdessä kotien kanssa edistää lapsen tasapainoista kasvua ja kehitystä. Tavoitteena on tuottaa laadukasta varhaiskasvatustoimintaa ja esiopetusta Hailuodon kunnassa. Päiväkotitoimintaa OnnenSaaressa hoidetaan pääosin yli kolmevuotiaat päivähoitolapset sekä erityistä hoitoa ja kasvatuspalveluita tarvitsevat lapset. Päiväkotitoiminta vastaa myös esiopetuksesta. Ryhmäperhepäiväkotitoiminta Tuomikassa on hoidossa pääosin alle kolmevuotiaat päivähoitolapset. Tuomikassa toimii myös ympärivuorokautinen vuorohoito.

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta vuonna 2017

Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin: varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toimintaa kehitettiin voimakkaasti toimintavuoden aikana ja yhteistyötä ja uusia toimintatapoja otettiin käyttöön varhaiskasvatusyksiköiden ja esiopetuksen välillä. Esiopetusryhmä siirtyi toimimaan elokuussa 2017 peruskoulun yhteyteen ja luonnollista yhteistyötä lisättiin siirtymävaiheeseen esiopetuksesta kouluun. Kunnan uusi varhaiskasvatussuunnitelma (VASU) otettiin käyttöön 1.8.2017.

Keväällä 2017 ympärivuorokautinen vuorohoidon kysyntä lisääntyi voimakkaasti. Tarpeeseen pystyttiin osittain vastaamaan tilapäistä päivähoitoa lisäämällä ja 1.7.2017 ryhmäperhepäiväkodin puolelle lisättiin resurssityöntekijä (perhepäivähoitaja), jolloin pystyttiin vastamaan täysin lasten ja perheiden ympärivuorokautiseen päivähoitoon tarpeeseen. 1.8.2017 siirryttiin tuntiperusteiseen varhaiskasvatukseen. Esikouluryhmän siirryttyä toimimaan elokuussa koulun puolelle, lisättiin päiväkodin puolelle resurssityöntekijä (päivähoitaja). Hailuodon varhaiskasvatuksen resurssiselvitys valmistui syksyllä 2017.

Taloudellisia haasteita asetti lisääntynyt päivähoitoon ja vuorohoidon tarve. Sijaistarve lisääntyi voimakkaasti keväällä 2017 ja henkilöstömäärää jouduttiin lisäämään kahdella henkilöllä heinäkuun ja elokuun alusta. Vuorohoidon tarve lisäsi myös ruokahuollon kuluja. 1.8. alkaen ruoka tilattiin Saarenkartanosta. Tämä lisäsi kuljetuskustannuksia. Lisätalousarviota harkittiin, mutta laskelmat osoittivat budjetin silti riittävän. Tarkistuslaskutuksessa ennakkolaskutuksen osalta tammikuussa 2018 ruokahuollon osalta kustannuksissa oli kuitenkin yllättävää ylitystä koko vuoden 2017 ajalta. Talousarvio ja toteutuma 2017 sisäisten vuokrien osalta on kokonaisuudessaan päiväkotitoiminnan OnnenSaaren kuluissa.

Toiminnalliset tunnusluvut

Varhaiskasvatus	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Lapsimäärä kokopäivähoidossa ryhmäperhepäiväkotit Tuomikka (keskimäärin/kk)	5	4,3	9,42
läsnäolopäivät	898	790	1593
Lapsimäärä osapäivähoidossa ryhmäperhepäiväkotit Tuomikka (keskimäärin/kk)	7	7,8	4,4
läsnäolopäivät (osaviikkohoito+osapäivähoito)	758 (700+58)	942	2168
Aukiolopäiviä ryhmäperhepäiväkotit Tuomikka (Tuomikan lukuihin sisältyvät viikonloppuhoito ja tilapäishoito)	257	254	278
Lapsimäärä kokopäivähoidossa päiväkotit OnnenSaari (keskimäärin/kk)	6	7,8	13,7
läsnäolopäivät	998	1335	2145
Lapsimäärä osapäivähoidossa päiväkotit OnnenSaari (keskimäärin/kk)	9	10,9	10,6
läsnäolopäivät	1 036	1180	1280
Aukiolopäiviä päiväkotit OnnenSaari (OnnenSaaren lukuihin sisältyvät tilapäishoito)	252	254	251
Esikoululaisten määrä (kevään ja syksyn toimintakausien keskiarvo)	9	9	10

11.4 Tekniset palvelut

Yleiskuvaus palvelualueen palveluista ja tarkoituksesta

Vastuualueen tehtävinä on huolehtia teknisten palveluiden hallinnon, yhdyskuntapalveluiden, rakennusvalvontapalveluiden, tilapalveluiden sekä lämmöntuotantopalveluiden tulosalueiden sisältämistä tehtäväkokonaisuuksista. Teknisten palveluiden tärkeimpinä yleistavoitteina on käytettävissä olevien resurssien puitteissa huolehtia mahdollisimman huolellisesti ja kustannustehokkaasti mm. kaavoituksen valmistelusta, rakennusvalvonnan ja sen eri palveluiden joustavasta toiminnasta, kunnan omistamien kiinteistöjen ja eri vastuualueiden taloudellisesti järkevästä ja määrätietoisesta hoidosta ja huollosta, tilojen vuokrauksesta sekä lämmöntuotannosta.

Mm. Hailuodon sijainnista ja liikenneyhteyksistä johtuen ostopalveluiden tilaaminen mantereelta on kallista ja palvelujen saatavuus usein hidasta. Tämän vuoksi teknisten palveluiden yleistavoitteena on vahvistaa itsenäisen Hailuodon kunnan teknisiä palveluita ja kehittää niiden toimintaa ja prosesseja siten, että eri tulosalueiden alaisia tehtäviä ja toimenpiteitä voidaan hoitaa pääosin omana työnä tai paikallisin ostopalveluin mahdollisimman laaja-alaisesti, laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Tekniset palvelut pyrkii osaltaan turvaamaan kunnallisen toimivallan sekä kaavoituksessa että rakennusvalvonnassa. Tavoitteeseen pääseminen edellyttää sekä taloudellisten että henkilöresurssien riittävyyden ja jatkuvuuden turvaamista myös pidemmällä aikajänteellä.

Talouden toteutuminen

Teknisten palveluiden koko palvelualueen ulkoiset ja sisäiset tuotot ylittyivät 1,9 % -yksikköä. Tuloja lisäsi eniten ulkoisten ja sisäisten vuokrien päivitykset. Teknisten palveluiden koko palvelualueen ulkoiset ja sisäiset menot ylittyivät 3,27 % -yksikköä. Menoja lisäsi eniten aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot. Toimintakate heikkeni arvioidusta 24,8 % -yksikköä, poistot alittuivat 2,7 % -yksikköä ja tilikauden tulos heikkeni arvioidusta 3,4 % -yksikköä.

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	1 685 976	-3 000	1 682 976	1 714 764	-31 788	101,9
Myyntituotot	110 797	-3 000	107 797	117 807	-10 010	109,3
Maksutuotot	15 000		15 000	10 507	4 493	70,0
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot	1 559 879		1 559 879	1 584 904	-25 025	101,6
Muut toimintatuotot	300		300	1 547	-1 247	
Toimintakulut	-1 826 866	35 927	-1 790 939	-1 849 546	58 607	103,3
Henkilöstökulut yht.	-262 196	39 427	-222 769	-212 180	-10 589	95,2
Palvelujen ostot	-335 840	35 300	-300 540	-308 194	7 654	102,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-263 303	-43 700	-307 003	-357 762	50 759	116,5
Avustukset						
Vuokrat	-964 127	5 000	-959 127	-965 574	6 447	100,7
Muut toimintakulut	-1 400	-100	-1 500	-5 836	4 336	389,1
Toimintakate	-140 890	32 927	-107 963	-134 781	26 818	124,8
Muut rahoituskulut						
Suunn. mukaiset poistot	-377 643		-377 643	-367 411	-10 232	97,3
Tilikauden tulos	-518 533	32 927	-485 606	-502 192	16 586	103,4

Teknisten palveluiden hallinto

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	1 540		1 540	2 575	-1 035	167,2
Toimintakulut	-159 636	47 828	-111 808	-103 167	-8 641	92,3
Toimintakate	-158 096	47 828	-110 268	-100 592	-9 676	91,2
Suunn. mukaiset poistot	-4 863		-4 863	-4 863	0	100,0
Tilikauden tulos	-162 959	47 828	-115 131	-105 455	-9 676	91,6

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Organisaation jatkuva kehittäminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Kunnassa toteutuu nopea reagointi ja laadukas päätöksenteko sekä yhteistyö naapurikuntien kanssa	Vahvistetaan ja kehitetään teknisiä palveluita itsenäiseen toimintaan myös jatkossa. Osallistutaan seutuyhteistyöhön resurssien mukaan.	Tekninen johtaja on osallistunut aktiivisesti mm. Oulun seudun liikenteen johtoryhmän, seudun teknisten johtajien sekä seuturakennetiimin toimintaan. Teknisten palveluiden toimintaa ja organisaatioita on vertailtu seudun teknisten johtajien tapaamisissa. Resurssien vähäisyyden vuoksi vastuuta ja toimivaltaa on delegoitu koko henkilöstölle. Tilapalveluihin on työllistetty henkilö oppisopimuskoulutukseen.
Kunnan palveluissa, johdossa ja luottamushenkilöjohdossa on käytössä hallinnon rajoja ylittävä tehokas toimintatapa	Korostetaan kaikkien palvelusektoreiden työntekijöille oma-aloitteisuuden ja taloudellisuuden tärkeyttä mm. kiinteistöjen käytössä.	Teknisten henkilöstöllä on ollut jo vuosia laajat toimivaltuudet omilla tehtäväalueilla. Muun henkilöstön opastus on toteutettu tilanteen mukaan isännöitsijän ja/tai kiinteistöhoitajien ohjauksessa.

Tekninen lautakunta

Tekninen lautakunta kokoontui vuoden 2017 aikana 3 kertaa. Päätöksiä tehtiin yhteensä 26:ssa eri asiakokonaisuudesta. Valtuusto lakkautti lautakunnat vuoden 2018 alussa.

Toiminta-ajatus

Teknisten palveluiden hallinnon tulosalue sisältää kaiken sen johtamisen, joka liittyy muiden kuin rakennusvalvontapalveluiden tulosalueen tehtäväkokonaisuuksiin. Lisäksi tulosalue sisältää teknisen lautakunnan kustannuspaikan. Tekninen lautakunta toimii kunnan rakennusvalvontaviranomaisena. Lautakunta on delegoinut rakentamiseen liittyvien eri lupamuotojen toimivaltaa tekniselle johtajalle.

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Tekniset palvelut käynnisti syksyllä 2015 koko teknistä henkilökuntaa koskevan työmitoituksen. Mitoituksen teki konsultti ja se valmistui keväällä 2016. Mitoitustulosten mukaan teknisten palveluiden hallinnossa on resurssivajaus. Resurssipulasta johtuen aikaa on ollut ainoastaan operatiiviseen johtamiseen ja toimistotöiden tekemiseen. Varsinaiselle johtamiselle (mm. maapoliittisen ohjelman, rakennusjärjestyksen ja palvelutietovarannon päivityshankkeitten käynnistäminen), toimintojen kehittämiselle (mm. kotisivujen päivitys, sisäinen valvonta, riskienhallinta, sisäisten vuokrien vuokrasopimukset, rakennuspaikkojen päivitys) ja uusien toimintamallien tutkimiselle (mm. hallintosääntö) ei tilinpäätösvuonna 2017 löytynyt resurssia.

Teknisten palveluiden hallintoon palkattiin 1.6.2017 – 31.12.2017 väliseksi ajaksi määräaikainen projektisuunnittelija, jonka päätehtävänä oli reitistöjen, liikunta-alueiden, virkistysalueiden ja muiden yleisten alueiden nykytilan arviointi ja niiden kehittämisprojektin suunnittelu.

Teknisten palveluiden hallinnon ulkoiset ja sisäiset tuotot ylittyivät 67,2 % -yksikköä (muiden rakennusten vuokrat). Teknisten palveluiden hallinnon ulkoiset ja sisäiset menot alittuivat 7,7 % -yksikköä. Säästöä syntyi eniten palkkame-

noista. Toimintakate parani arvioidusta 8,8 % -yksikköä, poistot toteutuivat suunnitellusti ja tilikauden tulos parani arvioidusta 8,4 % -yksikköä.

Yhdyskuntapalvelut

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	7 500		7 500	5 657	1 843	75,4
Toimintakulut	-145 850	1 000	-144 850	-164 437	19 587	113,5
Toimintakate	-138 350	1 000	-137 350	-158 780	21 430	115,6
Suunn. mukaiset poistot	-40 716		-40 716	-41 536	820	102,0
Tilikauden tulos	-179 066	1 000	-178 066	-200 316	22 250	112,5

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan.	Yksityisteiden kunnossapidon tason parantaminen tiekuntia ja -osakkaita aktivoimalla.	Aktivointia on suoritettu tiedottamalla läpi vuoden. Tieyksiköintityön ensimmäinen osa on valmistunut syksyllä 2017. Toinen vaihe on käynnistetty loppuvuodesta 2017. Tekniset palvelut vastasi vuonna 2017 yksityisteiden talvikunnossapidosta niiden kiinteistöjen osalta, joissa asutaan vakituisesti. Palvelun organisointi saatiin toimimaan neuvottelumenettelyn kautta ja alueita uudelleen jakamalla. Talvikautena on ylläpidetty myös suosittua ulkoilun yhdysreittiä välillä Pölläntie-Koivukyläntie. Reitistöjen, liikunta-alueiden ja virkistysalueiden suunnittelu- ja kehittämisprojekti aloitettiin kesällä 2017. Käytiin kehittämisseskustelut POPELYn kanssa.
Edistetään turvallisuutta ja esteettömyyttä palvelutuotannossa ja infrastruktuurissa.	Osallistutaan yhtenä palvelualueena hyvinvointia edistäviin tapahtumiin.	Tekninen johtaja on osallistunut liikenneturvallisuusohjausryhmän ja -työryhmän työskentelyyn. Järjestettiin tilainfoja Saarenkartanon ja uuden kunnanviraston suunnittelun pohjaksi. Satamien käyttöturvallisuutta on parannettu.

Lasten ja nuorten palveluissa toteutuu monialainen yhteistyö		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Lapset Puheeksi toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä	Lisätään yhteistyötä sivistyspalveluiden kanssa lasten kehitysympäristöjen säilyttämisessä ja uusien luomisessa.	Osallistuttu LAPE-työryhmän kokouksiin. Uutta nuorisotilaa on suunniteltu uuden kunnanviraston yhteyteen.

Vetovoimainen luonto- ja kulttuurimatkailukohde		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Monipuoliset luontoreitit ja kulttuuripahtumat	Säilytetään olemassa olevien reitistöjen ja taukotupien hoitotaso nykyisellä tasolla.	Hoitosopimukset nykytason ylläpitämiseksi on tehty vuosille 2017-2018. Petsamon uusi taukotupa on valmistunut ja aluetta on raivattu. Reitistöjen, liikunta-alueiden ja virkistysalueiden suunnittelu- ja kehittämisprojekti on aloitettu kesällä 2017.

Ympäristö säilytetään ainutlaatuisena ja vetovoimaisena		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Liikenneturvallisuus on parantunut	Aktivoidaan tienpitäjää kevyen liikenteen väylien suunnitelmien laatimiseksi ja päivittämiseksi. Osallistutaan yhtenä palvelualueena liikenneturvallisuussuunnitelman päivitykseen resurssien mukaan.	Kevyen liikenteen väylä Keskikylältä Ailastolle hyväksyttiin Oulun seudun liikenteen johtoryhmässä MALPE-hankelitalle, toteutus vuosina 2018-2019. Osallistuttiin liikenneturvallisuustyöryhmän ja ohjausryhmän kokouksiin sekä liikenneturvallisuusseminariin. Järjestettiin yleisötapahtumia kiinteän yhteyden ja kevyen liikenteen väylän tiimoilta.

Keskustaajama kehittyy		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Viihtyvyys ja siisteys ovat parantuneet	Maisematöiden toteutus rakennuskaava-alueella maisemalupahakemuksen pohjalta.	Ei toteutunut.
Keskustaajama on selkeä kunnan keskus "kuntalaisten olohuone"	Osallistutaan yhtenä palvelualueena kunnan keskustaajaman kehittämisen suunnitteluun.	Toteutunut osittain uuden kunnanviraston suunnittelun myötä.

Toiminta-ajatus

Tulosalue huolehtii teknisen lautakunnan viranomaistehtävistä, kaavoituksen valmistelusta, liikenneväylistä (kunnan toimialaan kuuluvat asiat), satamista, lentopaikasta, retkeilyreiteistä sekä muista yleisistä alueista.

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Koko saaren kattavan strategisen yleiskaavan laadintaa jatkettiin, valmistumisen aikataulua jouduttiin loppuvuodesta venyttämään. Kaavanlaatija arvioi kaavaluonnoksen tulevan nähtäville keväällä 2018. Rantasumpun alueen asemakaavan muutos laadittiin ja hyväksyttiin vuoden 2017 aikana. Liikenneturvallisuustyöryhmä kokoontui kerran Hailuodossa. Ryhmän toiminta jatkuu vuoden 2018 aikana.

Tekninen johtaja osallistui kunnan edustajana seudun liikennejärjestelmätyöhön, seudun liikenteen johtoryhmän työskentelyyn ja seuturakennetiimin kokouksiin. Hailuodon kannalta tärkeitä hankkeita (liikenneyhteyden kehittäminen, kevyen liikenteen väylät) kirjattiin toteutettaviin MALPE-hankkeisiin, Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaan sekä Oulun seudun rakennemalliin. Lisäksi tekninen johtaja osallistui tilaajana ja kunnan edustajana yksityisten tieyksiköinnin tietoinnituksiin.

Yhdyskuntapalveluiden tulosalueen tuotot alittuivat 24,6 % -yksikköä (muiden rakennusten vuokrat). Yhdyskuntapalveluiden tulosalueen menot ylittivät 13,5 % -yksikköä (palvelujen ostot). Toimintakate heikkeni arvioidusta 15,6 % -yksikköä, poistot ylittivät 2,0 % -yksikköä ja tilikauden tulos heikkeni arvioidusta 12,5 % -yksikköä.

Rakennusvalvontapalvelut

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	15 000	-3000	12 000	10 669	1 331	88,9
Toimintakulut	-11 100	-3 000	-14 100	-12 676	-1 424	89,9
Toimintakate	3 900	-6 000	-2 100	-2 008	-92	95,6
Suunn. mukaiset poistot						
Tilikauden tulos	3 900	-6 000	-2 100	-2 008	-92	95,6

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Ympäristö säilytetään ainutlaatuisena ja vetovoimaisena		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Maankäyttö on määritelty kaavoituksella yksityiskohtaisesti	Valmistellaan käynnissä olevat kaava-hankkeet (strateginen yleiskaava, oyk:t) kunnanhallituksen ja -valtuuston päätettäväksi.	Ei toteutunut. Rantasumpun alueen asemakaavan muutos hyväksytty 28.12.2017.
Kansallismaisema statuksen ja vanhan rakennuskannan säilyminen	Huomioidaan edelleen kaavoitus- ja lupaprosesseissa. Rakennustietojen, lupaprosessien ja-ohjauksen kehittäminen sähköisten rajapintapalveluiden avulla.	Huomioitu lupaprosesseissa. Luotu kiinteistöille pysyviä rakennustunnuksia rakennusvalvontaohjelman ja vtj-palvelun avulla.

Toiminta-ajatus

Tulosalue huolehtii rakennustoiminnan valvonnasta ja ohjauksesta, rakennuslupien myöntämisestä, viranomaiskatselmusten suorittamisesta sekä kiinteistörekisterin ylläpidosta. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisena toimi v. 2017 tekninen lautakunta. Lautakunta on delegoinut päätösvaltaa lupa-asioissa tekniselle johtajalle.

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Rakentamisen volyymi pysyi alhaisena edellisvuosien tapaan. Lupatuottoja jäi toteutumatta jonkin verran mutta lupahakemusten ja katselmusten määrä kasvoi edellisvuodesta. Kaikki suorat rakennusluvat käsiteltiin 4 viikon sisällä lupahakemusasiakirjojen jättämisen jälkeen. Tehdyistä rakennuslupapäätöksistä jätettiin yksi oikaisuvaatimus tekniselle lautakunnalle. Rakentajia ja rakentamista suunnittelevia neuvottiin ja ohjattiin kaavakonsultoinnin, asiakasta-paamisten sekä viranomaiskatselmusten avulla.

Rakennusvalvontapalveluiden tulosalueen tuotot alittuivat 11,1 % -yksikköä (maksutuotot). Rakennusvalvontapalveluiden tulosalueen menot alittuivat 10,1 % -yksikköä (palvelujen ostot). Toimintakate ja tilikauden tulos paranivat arvioidusta 4,4 % yksikköä.

Toiminnalliset tunnusluvut

Rakennusvalvonta	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Rakennus- ja toimenpideluvat	37	21	21
- joista rivi + omakotitaloja	0+0	0+0	0+2
Suunnittelutarveratkaisut	2	1	2
Poikkeamispäätökset (sis. lausunnot)	2	3	-
Maisematyöluvut	-	-	2
Katselmukset	50	48	72
Toimenpideilmoitukset ja muut	17	7	12
Kaikki luvat yhteensä	58	32	37

Tilapalvelut

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	1 561 889		1 561 889	1 585 838	-23 949	101,5
Toimintakulut	-1 432 348	43 752	-1 388 596	-1 394 068	5 472	100,4
Toimintakate	129 541	43 752	173 293	191 770	-18 477	110,7
Suunn. mukaiset poistot	-311 638		-311 638	-300 585	-11 053	96,5
Tilikauden tulos	-182 097	43 752	-138 345	-108 815	-29 530	78,7

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Osallistutaan yhtenä palvelualueena hyvinvointia edistäviin tapahtumiin. Tuetaan resurssien mukaan ikäihmisten kotona asumista.	Osallistuttu Siikamarkkinat –työryhmän kokouksiin. Valmistettu aineistoa kesän kuntalaistapaamiseen. Rivitalo Ojavilikkiin saneerattu inva-asunto. Kalahallin julkisivut saneerattu ja vesikat-to uusittu. Käynnistetty tiedotusta jätehuollosta yhdessä Oulun kaupungin kanssa.
Edistetään turvallisuutta ja esteettömyyttä palvelutuotannossa ja infrastruktuurissa.	Osallistutaan yhtenä palvelualueena mahdollisiin esteettömyyshankkeisiin.	Järjestettiin tilainfoja Saarenkartanon ja uuden kunnanviraston suunnittelun pohjaksi.

Lasten ja nuorten palveluissa toteutuu monialainen yhteistyö		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Lapset Puheeksi toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä	Lisätään yhteistyötä sivistyspalveluiden kanssa lasten kehitysympäristöjen säilyttämisessä ja uusien luomisessa.	Osallistuttu LAPE-työryhmän kokouksiin.

Panostetaan kunnan vetovoimaisuuden lisääntymiseen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Eduellinen vuokra-asuminen	Huolehditaan vuokra-asuntojen kunnosta kustannustehokkaasti kasvattamatta korjausvelkaa.	Vuokra-asuntoja huollettu ja saneerattu asukasvaihtojen välissä. Toteutettu jatkuva kiinteistöhoitoa sekä tehty ylläpitokorjauksia.

Yritysten toimintaedellytysten mahdollistaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Vapaita yritystontteja/toimitiloja on tarjolla vähintään viisi	Huomioidaan tavoitteet käynnissä olevissa kaavahankkeissa. Investoidaan tarvittaessa erillispäätöksillä toimitilarakentamiseen.	Huomioitu yleiskaavaluonnoksessa.

Toiminta-ajatus

Tulosalue huolehtii kunnan kiinteistöjen isännöinnistä ja kunnossapidosta, asuntojen ja huoneistojen vuokrauksesta ja vuokrasopimusten laatimisesta, markkinointiasioista (asuminen, rakennuspaikat), käyttäjäpalveluista, jätehuollosta, osoiterekisterin ylläpidosta, avainrekisterin ylläpidosta, kunnan omien rakennusprojektien rakennuttajatehtävistä (jos toteutus omana työnä) sekä rakentamiseen ja alueiden hoitoon liittyvien hankintojen valmistelusta ja kilpailutuksesta.

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Kunnalla on Perämeren tutkimusaseman kiinteistöt ja taukotuvat mukaan lukien yhteensä 61 rakennusta, joissa 69 asuinkäyttöön vuokrattua huoneistoa. Rakennusten kerrosala on yhteensä 14 590 k-m², huoneistoala yhteensä 12 867 ht-m² ja tilavuus 53 548 m³. Vuokrattavien asuinhuoneistojen pinta-ala on yhteensä 3 094 ht-m².

Vuokra-asuntojen käyttöaste pysyi korkeana (92,3 % 14.11.2017). Huoneistoja on luovutettu ja vastaanotettu vuoden 2017 aikana 22 kertaa. Rakennuksiin tehtiin jatkuvaa kiinteistönhuoltoa ja ylläpitokorjauksia. Kiinteistönhoitoa ja huoltoa on merkittävästi haitannut resurssipula pitkien sairauslomien johdosta. Resurssipulaa on paikattu oppisopimus-koulutettavalla sijaisella.

Tilapalveluiden tulosalueen tuotot ylittyivät 1,5 % -yksikköä (vuokratuotot). Tilapalveluiden tulosalueen menot ylittyivät 0,4 % -yksikköä (aineet, tarvikkeet, tavarat). Menoja kasvatti myös Ojavilikin inva-asunnon ja kirjaston julkisivujen saneeraus kustannusten siirto käyttötalouteen. Toimintakate parani arvioidusta 10,7 % -yksikköä, poistot alittuivat 3,5 % -yksikköä ja tilikauden tulos parani arvioidusta 21,3 % -yksikköä.

Toiminnalliset tunnusluvut

Kiinteistöpalvelut, keskitetysti hoidetut	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Kiinteistökustannukset €/ht-m ² /kk yleinen netto	4,73	4,07	4,08
Vuokrahuoneistojen määrä	74	73	69
Vuokrahuoneistojen käyttöaste prosentti	90,2	95,0	92,3
Vakinaisen henkilöstön lukumäärä	4,6	4,6	4,6
Vuokrahuoneistojen pinta-alat ht-m ²	3 439	3 243	3 094
Rakennusten yhteenlaskettu huoneistoala ht-m ²	12 162	12 867	12 867
Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala k-m ²	13 804	14 590	14 590
Rakennusten yhteenlaskettu tilavuus m ³	48 860	53 548	53 548

Käyttöaste prosentti on määritetty 14.11.2017 lasketun tilanteen mukaan. Kiinteistökustannus on laskettu TA750 Tilapalveluiden ja TA 770 Lämmöntuotantopalveluiden menojen mukaan ilman pääomavuokraa. Vuokrattavista asuinhuoneistoista on poistettu yrityskäyttöön vuokratut tilat (Marjaniemen asunnot, Halli2:n asunto, Kuntapankin asunto).

Lämmöntuotantopalvelut

ml.sisäiset erät, €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	100 047		100 047	110 026	-9 979	110,0
Toimintakulut	-77 932	-53 653	-131 585	-175 198	43 613	133,1
Toimintakate	22 115	-53 653	-31 538	-65 172	33 634	206,6
Suunn. mukaiset poistot	-20 426		-20 426	-20 426	0	100,0
Tilikauden tulos	1 689	-53 653	-51 964	-85 598	33 634	164,7

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen

Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Edistetään turvallisuutta ja esteettömyyttä palvelutuotannossa ja infrastruktuurissa.	Lämpölaitosta kehitetään edelleen toimivammaksi ja turvallisiksi yksiköiksi.	On toteutunut.

Panostetaan kunnan vetovoimaisuuden lisääntymiseen

Tavoite 2025	Tavoite 2017	Toteuma 2017
Edullinen vuokra-asuminen	Lämpöenergian hinta pidetään seudullisesti edullisella tasolla.	Lämpöenergian hintaa ei ole korotettu.

Toiminta-ajatus

Kunta on 29.11.2013 hankkinut omistukseensa lämpölaitoksen ja –verkon. Lämpöenergian toimittamisesta vastaa toistaiseksi Hailuodon kunnan tekniset palvelut. Lämpöä toimitetaan kunnan omien kiinteistöjen lisäksi seurakunnalle, kuivuriosuuskunnalle ja yhdelle yksityiselle kotitaloudelle. Lämmöntoimituksista on tehty lämmöntoimitussopimukset. Lämpölaitoksen hoito ostettiin lokakuun 2016 loppuun saakka alihankintana yksityiseltä yrittäjältä. Yrittäjän irtisanotua hoitosopimuksen on marraskuun 2016 alusta lämpölaitosta hoitanut teknisiin palveluihin palkattu laitosmies (50 %).

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Vuoden 2017 aikana on haketta tehty pääosin rankavarastoista. Hakkeen laatu on vaihdellut suuresti ja heikkolaatuinen hake on aiheuttanut ongelmia lämpölaitoksella. Lämpölaitoksen hoitotaso on ollut hyvä ja korjaus- sekä parannustöitä on laitokselle tehty resurssien puitteissa. Lämpöenergian tuotannossa ei ollut sellaisia katkoksia, jotka olisivat kohtuuttomasti haitanneet verkoston piirissä olevien kiinteistöjen lämmitysenergian saantia. Sateisen kesän ja syksyn vuoksi etenkin kuivaamon lämpöenergian tarve on ylittänyt normaalikulutuksen selvästi.

Vuoden 2018 keväällä siirrytään toimintamalliin, jossa kunta ostaa valmista haketta lämpölaitokselle. Hakkeen toimittaa MHY Oulun seutu ja hakkeesta maksetaan sen lämpöarvon mukainen hinta. Hake tullaan varastoimaan siten, ettei sen laatu varastoinnin aikana olennaisesti heikkene.

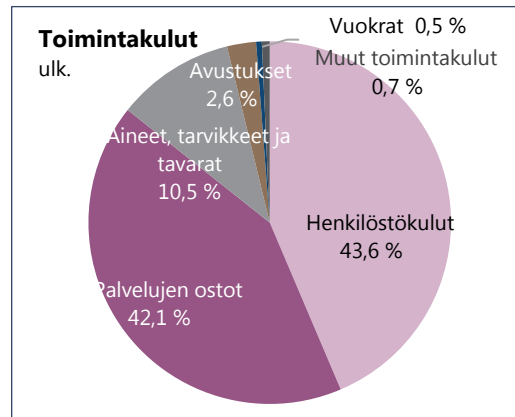
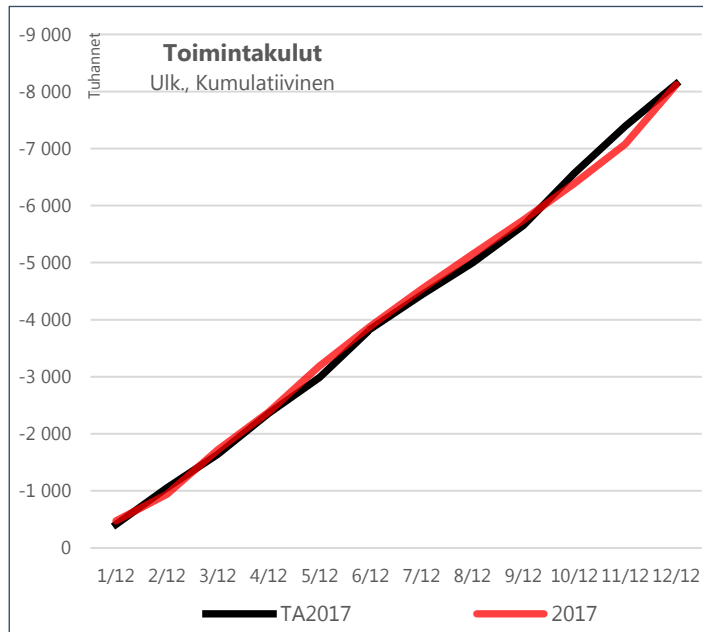
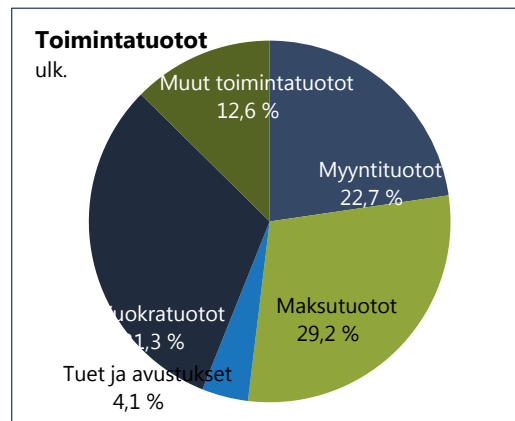
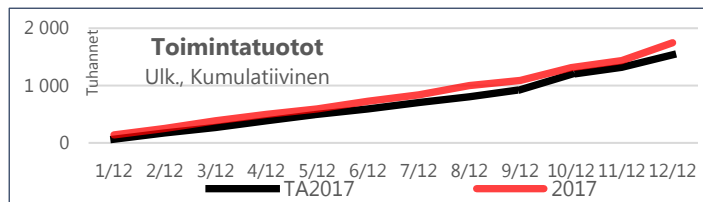
Lämmöntuotantopalveluiden tulosalueen tuotot ylittyivät 10,0 % -yksikköä (myyntituotot). Lämmöntuotantopalveluiden tulosalueen menot ylittyivät 33,1 % -yksikköä (aineet, tarvikkeet, tavarat). Toimintakate heikkeni arvioidusta 106,6 % -yksikköä, poistot toteutuivat suunnitellusti ja tilikauden tulos heikkeni arvioidusta 64,7 % yksikköä.

12 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TULOSLASKELMA Ulkoinen	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	1 297 742	238 821	1 536 563	1 746 810	-210 247	113,7
Myyntituotot	207 910	84 850	292 760	396 340	-103 580	135,4
Maksutuotot	478 725	-2 000	476 725	510 615	-33 890	107,1
Tuet ja avustukset	67 890	621	68 511	72 353	-3 842	105,6
Vuokratuotot	531 917	43 750	575 667	547 228	28 439	95,1
Muut toimintatuotot	11 300	111 600	122 900	220 273	-97 373	179,2
Toimintakulut	-8 287 663	157 549	-8 130 114	-8 119 452	-10 662	99,9
Henkilöstökulut	-3 905 737	282 457	-3 623 280	-3 539 845	-83 435	97,7
Palvelujen ostot	-3 448 834	51 389	-3 397 445	-3 415 993	18 548	100,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-606 832	-158 520	-765 352	-855 609	90 257	111,8
Avustukset	-240 605	13 008	-227 597	-210 102	-17 495	92,3
Vuokrat	-45 870	-10 035	-55 905	-41 070	-14 835	73,5
Muut toimintakulut	-39 785	-20 750	-60 535	-56 834	-3 701	93,9
TOIMINTAKATE	-6 989 921	396 370	-6 593 551	-6 372 643	-220 908	96,6
Verotulot	3 383 000	72 200	3 455 200	3 690 562	-235 362	106,8
Valtionosuudet	3 491 178	-15 309	3 475 869	3 475 939	-70	100
Rahoitustuotot ja -kulut	-14 050	86 900	72 850	78 112	-5 262	107
Korkotuotot				9 597	-9 597	0
Muut rahoitustuotot	950	89 400	90 350	90 023	327	99,6
Korkokulut	-15 000	-1 500	-16 500	-20 557	4 057	124,6
Muut rahoituskulut		-1 000	-1 000	-951	-49	95,1
VUOSIKATE	-129 793	540 161	410 368	871 971	-461 603	212,5
Poistot ja arvonalentumiset	-398 230	0	-398 230	-409 058	10 828	102,7
Suunnitelman mukaiset poistot	-398 230	0	-398 230	-409 058	10 828	102,7
Arvonalentumiset						
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
TILIKAUDEN TULOS	-528 023	540 161	12 138	462 913	-450 775	3 813,7
Poistoeron muutos	135 558		135 558	132 817	2 741	98,0
Vapaaehtoisten var. muutos						
Rahastojen muutos						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-392 465	540 161	147 696	595 729	-448 033	403,3

Tuloslaskelma on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulorahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin vuosittaisiin kustannuksiin, lainojen korko- ja rahoituskuluihin sekä suunnitelmanmukaisiin poistoihin. Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

- **Toimintakate** osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakatteella osoitetaan, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelutuotteiden myynti- ja maksutuloilla.
- **Vuosikate** osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate kuvaa rahoituksen riittävyyttä.
- **Tilikauden tulos** on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa (edellistenkausien yli-/alijäämä)

Toimintatulot

Hailuodon kunnan ulkoiset toimintatuotot 2017 ovat 1.746.810 € ja toteuma 113,7 %. Toimintatuotot ylittivät 210.247 € talousarviossa arvioidun. Merkittävimmät toimintatuottojen lajit ovat vuokratuotot (31,3%) ja maksutuotot (29,2 %).

Toimintakulut

Hailuodon kunnan ulkoiset toimintakulut 2017 ovat -8.119.452 € ja toteuma 99,87 %. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna toimintakulut toteutuvat 98,0 %. Toimintakulut alittuivat 10.662 € ja alitus alkuperäiseen talousarvioon on 168.211 €. Toimintakulujen suurin menoerä on henkilöstökulut -3,54 milj. € (43,6 %) ja toiseksi suurin menoerä on palvelujen ostot 3,42 milj. € (42,1 %). Suurimmat poikkeamat talousarvioon ovat myös henkilöstökuluissa (-83.435 €) ja palvelujen ostoissa (90.257 €). Toimintakuluja leikattiin talousarviomuutoksessa 2017 1,9 %.

Henkilöstökulut

Hailuodon kunnan henkilöstökulut vuonna 2017 ovat -3,54 milj. €. Kunnan henkilöstömenot alittuivat 83.435 € toteutuen 97,7 %.

Henkilöstökulut kululajeittain €	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Palkat ja palkkiot	-3 110 145	239 854	-2 870 291	-2 835 721	-34 570	98,8
Vakinaisten palkat, kk-palkat	-2 264 112	312 824	-1 951 288	-1 952 509	1 221	100,1
Sijaisten palkat	-191 090	-97 640	-288 730	-370 157	81 427	128,2
Määräaikaisten palkat	-232 595	33 810	-198 785	-254 381	55 596	128,0
Työllistämistuella palkatut	-58 907	6 300	-52 607	-54 100	1 493	102,8
Erilliskorvaukset	-210 167	6 235	-203 932	-221 544	17 612	108,6
Lomaraha	-114 584	-2 575	-117 159	-99 368	-17 791	84,8
Luottamushlöiden palkkiot	-29 195	-14 200	-43 395	-37 949	-5 446	87,5
Kokouspalkkiot	-5 940	-3 500	-9 440	-5 450	-3 990	57,7
Työkorvaukset, tekijänoikeuspalk.	-2 155	-3 400	-5 555	-4 171	-1 384	75,1
Muut palkkiot ulkopuolisille	0	0	0	-93	93	0,0
Jaksotetut palkat	-1 400	-18 000	-19 400	61 630	-81 030	-317,7
Aktivoidut palkat	0	0	0	23 706	-23 706	0,0
Sairausvakuutuskorvaukset	0	20 000	20 000	73 235	-53 235	366,2
Tapaturmakorvaukset	0	0	0	7 483	-7 483	0,0
Muut Kela -korvaukset	0	0	0	406	-406	0,0
Muut hlöstömenojen korj.er	0	0	0	-2 459	2 459	0,0
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	-655 645	11 157	-644 488	-621 191	-23 297	96,4
KuEl-palkkaperust. maksu	-518 346	8 157	-510 189	-497 332	-12 857	97,5
KuEl-eläkemenoper. maksu	-98 381	3 000	-95 381	-100 386	5 005	105,2
KuEl-VARHE maksu	-26 686	0	-26 686	-26 997	311	101,2
VaEl-maksu	-12 232	0	-12 232	-11 192	-1 040	91,5
Jaksotetut eläkekulut	0	0	0	10 674	-10 674	0,0
Aktivoidut eläkekulut	0	0	0	4 042	-4 042	0,0
Muut henkilöstösivukulut	-139 947	31 446	-108 501	-82 933	-25 568	76,4
Työnantajan sos.turvamaksu	-36 340	-28	-36 368	-31 145	-5 223	85,6
Työttömyysvakuutusmaksut	-60 800	-1 005	-61 805	-48 593	-13 212	78,6
Tapaturmavakuutusmaksut	-41 545	32 101	-9 444	-12 217	2 773	129,4
Muut sosiaalivakuutusmaksut	-1 240	-2	-1 242	0	-1 242	0,0
Taloudellinen tuki	-22	380	358	-826	1 184	-230,8
Jaksotetut sos.vak.maksu	0	0	0	9 051	-9 051	0,0
Aktivoidut sos.vak.maksu	0	0	0	798	-798	0,0
Henkilöstökulut yhteensä	-3 905 737	282 457	-3 623 280	-3 539 845	-83 435	97,7
Hlöstökulut €/asukas	-4 039			-3 661		

Palvelujen ostot

Hailuodon kunnan palvelujen ostot vuonna 2017 ovat -3,42 milj. €. Palvelujen ostojen ulkoiset kustannukset toteutuivat 18.548 € talousarviota suurempina toteuman ollessa 100,5 %. Asiakaspalvelujen ostojen osalta asiakaspalvelujen ostot kunnilta ylittää talousarvion 11.621 € toteuman ollessa 106,4 %. Asiakaspalvelujen ostot kuntayhtymiltä ylittää talousarvion 125.607 € toteuman ollessa 107,8 %. Asiakaspalveluiden ostot muilta alittavat 106.274 € käytön ollessa 91,9 %.

Muiden palvelujen ostojen osalta asiantuntijapalvelut toteutuvat 57.922 € arvioitua pienempinä toteuman ollessa 88,0 %. Osa asiantuntijapalveluista on kirjattu työvoiman vuoraus -tilille (-35.500 €). Matkustus- ja kuljetuspalvelut toteutuivat 25.977 € talousarviota pienempinä toteuman ollessa 81,8 €.

Erikoissairaanhoito ulkoiset, €	Alkuperäinen TA2017	Talousarvio- muutokset	TA2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
As.palv. ostot kunnilta	-198 800	16 500	-182 300	-193 921	11 621	106,4
josta erikoissairaanh.		0	0	0	0	0,0
As.palv. ostot kuntayhty	-1 524 400	-79 140	-1 603 540	-1 729 147	125 607	107,8
josta erikoissairaanh.	-1 410 00	-1 381 500	-1 522 500	-1 603 959	81 459	105,4
As.palv. ostot muilta	-272 650	-22 641	-295 291	-282 885	-12 406	95,8
josta erikoissairaanh.	-14 000	0	-14 000	-3 956	-10 044	28,3
Muut palvelujen ostot	-1 452 984	136 670	-1 316 314	-1 210 040	-106 274	91,9
Palvelujen ostot yhteensä	-3 448 834	51 389	-3 397 445	-3 415 993	18 548	100,5

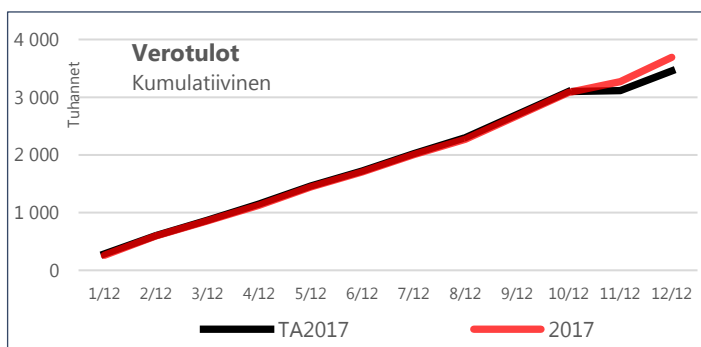
Muut toimintakuluerät

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kulut ylittivät talousarvion 90.257 € toteuman ollessa 111,8 %. Avustusten osalta kustannukset alittavat talousarvion 17.495 € toteuman ollessa 92,3 %, Tämä johtuu lähinnä arvioitua pienemmistä lasten kotihoidon tuen menoista (9.324 €), arvioitua pienemmästä muista avustuksista kotitalouksille (3.421 €) ja arvioitua pienemmästä muista avustuksista yhteisöille (2.616 €.). Vuokrat alittuvat -14.835 € toteuman ollessa 73,5 %. Muut toimintakulut ovat toteutuneet arvioitua 3.701 € pienempinä toteuman ollessa 93,9%. Muihin kuluihin arvioidaan talousarviossa kustannuksia, jotka toteutuvat tarkemmille tililajeille.

Verotulot

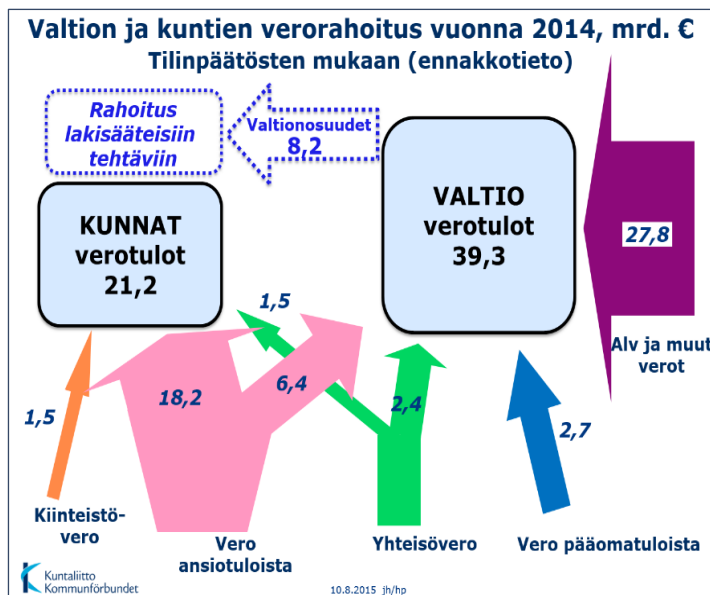
€	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Kunnallisvero	2 965 000	41 400	3 006 400	3 244 939	-238 539	107,9
Yhteisövero	95 000	15 300	110 300	113 528	-3 228	102,9
Kiinteistövero	323 000	15 500	338 500	332 094	6 406	98,1
Verotulot yhteensä	3 383 000	72 200	3 455 200	3 690 562	-235 362	106,8

Verotulojen kertymä vuonna 2017 on 3,69 milj. €. Verotulot ylittivät arvioidun 235.362 €. Kunnan verotulolähteet ovat kunnallinen ansiotulovero, osuus yhteisöveron tuotosta ja kiinteistövero. Kunnallisveron osuus koko verotulosta on 87,9 %, yhteisöveron osuus 3,1 % ja kiinteistöveron osuus 9,0 %. Verotulot asukasta kohti laskettuna on 3.817 € (2015: 3.457 €, 2016: 3.356). Kunnan tuloista 40,9 % muodostui verotuloista.

Kunnallisvero

Luonnolliset henkilöt ja kuolinpesät suorittavat kunnallisveroa kunnallisverotuksessa verotettavan ansiotulon perusteella kotikunnan tuloveroprosentin mukaan. Kotikunta on se kunta, jossa verovelvollinen on ollut henkikirjoitettuna verovuoden alussa. Pääomatuloista maksetaan vero ainoastaan valtiolle.

Kunnallisvero on suhteellinen vero. Kunnat päättävät vuosittain soveltamansa kunnallisveroprosentin, valtio päättää muista veron määräytymisperusteista ja verovähennyksistä. Tilitettävän kertymän jakaminen veronsaajille perustuu jako-osuuksiin. Jako-osuudet muodostuvat veronsaajaryhmän jako-osuudesta sekä yksittäisen veronsaajan jako-osuudesta. Jako-osuudet ovat verovuosiakohtaisia.

Yhteisövero

Kunnille jaetaan osa yhteisöveron tuotosta kuntakohtaisten jako-osuuksien perusteella. Yhteisöveron perusteet, myös veroprosentin, määrää valtio. Kuntasektorin osuutta yhteisöveron tuotosta voidaan säädellä.

Kiinteistövero

Kiinteistövero on yksinomaan paikallistason vero. Kiinteistövero määräytyy kiinteistön verotusarvon ja kunnan päättämän veroprosentin mukaan. Maapohja ja rakennukset verotetaan erikseen. Kunnat vahvistavat vuosittain soveltamansa veroprosentit laissa säädettyjen rajojen puitteissa. Suurin osa kiinteistöverosta kertyy yleisestä kiinteistöverosta ja vakituisten asuinrakennusten kiinteistöverosta.

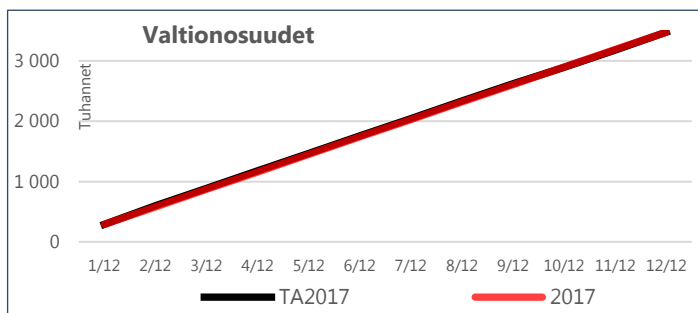
Veroprosentit Hailuoto, %	2015	2016	2017
Tulovero (kunnallisvero)	20	20	20
Kiinteistövero			
yleinen	0,95	0,95	0,95
vakituiset asunnot	0,51	0,51	0,51
muut asuinrakennukset	1,11	1,51	1,51
rakentamattomat rak.p	3	3	3
yleishyödylliset yhteisöt	ei määritelty	ei määritelty	ei määritelty
voimalaitokset	2,85	3,1	3,1

Valtionosuudet

€	Alkuperäinen TA 2017	Talousarvio- muutokset	TA 2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	3 657 737	-530 601	3 127 136	3 127 656	-520	100,0
Muu opetus ja kulttuuritoimen valtionosuus	-166 559	-17 110	-183 669	-184 121	452	100,2
Muut valtionosuudet		532 402	532 402	532 404	-2	100,0
Valtionosuudet yht.	3 491 178	-15 309	3 475 869	3 475 939	-70	100,0

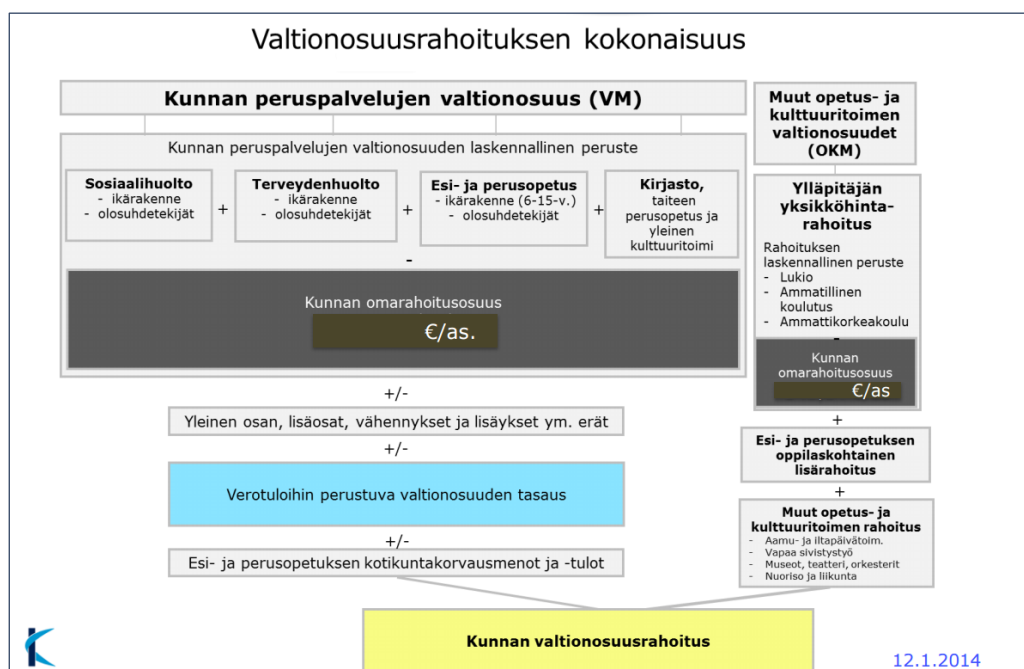
Valtionosuuksien toteuma vuonna 2017 on 3,48 milj. € ja talousarvion toteuma 100 %. Valtionosuus asukasta kohti laskettuna on 3.595 € (2015: 3.421 €, 2016:3.366). Kunnan tuloista 38,5 % muodostui valtionosuudesta.

2017	Peruspalvelujen valtionosuus (VM)
Valtionosuusprosentit, %	25,23
Kunnan omarahoitus- osuudet, €/asukas	3 627,38

Valtionosuusjärjestelmä

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kustannuserojen tasauksen laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Toisena valtionosuusjärjestelmän kiinteänä osana kuntien tulopohjaa tasataan kunnan verotulojen perusteella. Valtionosuusrahoitus on yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan rahoituksen saaja päättää itse valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä.

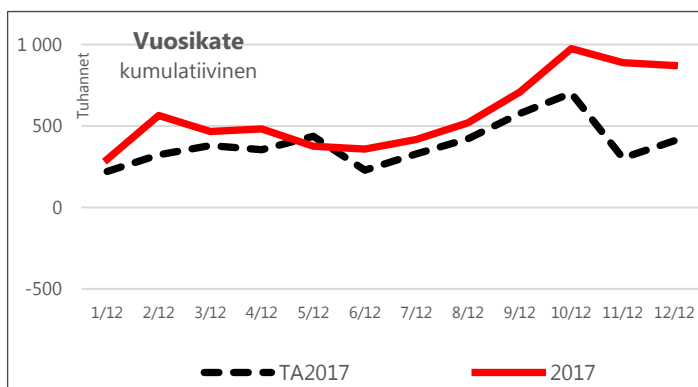

Rahoitustulot ja -kulut

Rahoitustuotot ja -kulut vuonna 2017 olivat 78.112 €, poikkeama talousarvioon -5.262 €.

Vuosikate

Vuosikate kuvaa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Toimintakatteen lisäksi siinä on huomioitu verotulot ja rahoitustuotot ja -kulut. Tilinpäätöksen vuosikate on 871.971 €. Vuosikate on 461.603 € talousarviossa arvioitua parempi. Vuosikate asukasta kohden on 902 €/asukas.

Poistot

Suunnitelman mukaisten poistojen määrä on –409.058 € ja toteuma 102,7 %. Investointikulut kirjataan kuluiksi poistoina investoinnin taloudellisena poistoaikana. Suunnitelmapoistot perustuvat Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston 15.11.2011 julkaisemaan yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista. Poistot on laskettu kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman (kvalt 23.2.2015 § 9) ja kunnanhallituksen hyväksymien hyödykekohtaisten poistoaikojen (khal 30.3.2015 § 51) mukaisesti. Tarkoituksena on saada vähennettyä pysyvien vastaavien hyödykkeiden hankintamenot sitä mukaan kuin ne kerryttävät tuloa tai vaikuttavat tuotannontekijänä.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on 462.913 € ja toteuma 3.813,7 %.

Investointivarauksista muodostettua poistoeroa esitetään poistettavaksi rakennusinvestoinneista yhteensä 132.817 €, mikä on -2.741 € arvioitua vähemmän. Tilikauden tuloksen käsittelyerien jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostuu 595.729 €.

13 Investointiosan toteutuminen

INVESTOINNIT €	Alku- peräinen TA2017	Talousarvio- muutokset	TA2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	%
INVESTOINTITULOT						
Maa- ja vesialueet	15 000	66 400	81 400	5 692	75 708	7,0
Maa-alueet	15 000	66 400	81 400	5 692	75 708	7,0
INVESTOINTIMENOT						
Aineettomat hyödykkeet	-17 000	-37 500	-54 500	-12 396	-42 104	22,7
Asianhallintaohjelman päivittäminen	-17 000	-17 000	-34 000	-12 396	-21 604	36,5
Terv.huoll. tietojärj. uudistaminen	0	-20 500	-20 500	0	-20 500	0,0
Maa- ja vesialueet	-55 000	2 000	-53 000	-32 625	-20 375	61,6
Maa-alueet	-50 000	30 000	-20 000	0	-20 000	0,0
Kiint. liittäminen valokuituverkkoon	-5 000	-28 000	-33 000	-32 625	-375	98,9
Rakennukset	-501 000	336 000	-165 000	-99 130	-65 870	60,1
Paloas. laaj. ja k-talon vesikaton korj	-2 000	2 000	0	0	0	
Liikuntahallin vesikaton korjaus	-60 000	60 000	0	0	0	
Ojavilikin asuntojen saneeraus inva-as.	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	0,0
Saarenkartanon muutos/saneeraus	-273 000	253 000	-20 000	-7 956	-12 044	39,8
Taukotuvan uudisrakentaminen	-1 000	1 000	0	0	0	
K-viraston perusparann./uudisrakenn.	-30 000	0	-30 000	-27 481	-2 519	91,6
Kalahallin saneeraus	-40 000	0	-40 000	-30 729	-9 271	76,8
Kirjaston julkisivujen saneeraus	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	0,0
Tukias. Juolukan huoneistojen saneer.	-30 000	10 000	-20 000	-19 120	-880	95,6
Halli 3, vesikaton uusiminen	-30 000	10 000	-20 000	-13 844	-6 156	69,2
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-65 500	35 500	-30 000	-24 190	-5810	80,6
Liikunta-alueiden saneeraus	-5 000	-25 000	-30 000	-24 190	-5 810	80,6
Marjanien sataman kunnostus	-60 000	60 000	0	0	0	
Sunikarin sataman kunnostus	-500	500	0	0	0	
Investointitulot	15 000	66 400	81 400	5 692	75 708	7,0
Investointimenot	-638 500	336 000	-302 500	-168 341	-134 159	55,7
Investointiosa yhteensä	-623 500	402 400	-221 100	-162 649	-58 451	73,6

Maa- ja vesialueet

Maanhankinta (maa-alueet)

€	Kustanus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen TA2017	Talous arvio- muutokset	TA2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama €	Kust.a:sta % käytetty 31.12.2017
Tulot			15 000	66 400	81 400	5 692	75 708	
Menot		-430 000	-50 000	30 000	-20 000	0	-20 000	
Netto		-430 000	-35 000	96 400	61 400	5 692	55 708	

Maa-alueiden hankinta tehdään yhtenäisiä rakennusalueita tavoitellen ja kaavoitusta tukien. Maanmyyntituottoja arvioidaan saatavan myytävistä rakennuspaikoista ja tonteista, joista kirjataan mahdollinen maan tasearvon ja myyntihinnan välinen erotus maa- ja metsätiloihin myyntivoitoksi. Maa-alueiden hankinnat ja myynnit päätetään erikseen kunnanhallituksessa.

Maanmyyntituotot on kirjattu investointiosaan, josta on kirjattu mahdollinen maan tasearvon ja myyntihinnan välinen erotus maa- ja metsätiloihin myyntivoitoksi käyttötalouteen. Toteumaluvuissa ilmenee maan tasearvon väheneminen vuodelle 2017.

Kiinteistöjen liittäminen valokuituverkkoon

€	Kustanus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen TA2017	Talous arvio- muutokset	TA2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama €	Kust.a:sta % käytetty 31.12.2017
Tulot		-6 750	-5 000	-28 000	-33 000	-32 625	-375	
Menot								
Netto		-6 750	-5 000	-28 000	-33 000	-32 625	-375	

Kunnan kaikille tonteille, rakennuspaikoille ja rakennetuille kiinteistöille on rakennettu valokuituliittymä tai -liittymävaraus. Rakentaminen on valmistunut ja liittymiä voidaan ottaa käyttöön kiinteistöillä.

Aineettomat hyödykkeet**Asianhallintaohjelman päivittäminen**

€	Kustanus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen TA2017	Talous arvio- muutokset	TA2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama €	Kust.a:sta % käytetty 31.12.2017
Tulot			-17 000	-17 000	-34 000	-12 396	-21 604	
Menot								
Netto			-17 000	-17 000	-34 000	-12 396	-21 604	

Hailuodon kunnan asiahallinnassa on käytössä asiahallintaohjelma Dynasty 6.1, version tuki on päättynyt. Uusin ohjelmaversio sisältää käytettävyyttä parantavia ominaisuuksia ja nopeuttaa ohjelman käyttöä. Versiovaihdoksen yhteydessä otetaan käyttöön Outlook/ Office –integraatio, testiympäristö sekä sopimushallinta ja kuulutukset – moduulit. Investoinnilla parannetaan asiahallinnan käyttöönottoa ja sen jalkauttamista organisaatiossa sekä kehittää sopimushallintaa. Kuulutukset julkaistaan asiahallintaohjelmaa hyödyntäen sähköisesti ja dokumentoidusti uuden kuntalain mukaisesti. Määrärahan käytöstä vastaa kunnansihteeri.

Toteuma sisältää alkuperäisen talousarvion mukaisen ohjelmistohankinnan. Testiympäristö on hankittu jo aikaisemmin eikä sisälly hankintaan. Talousarviomuutoksella on sisällytetty investointiin sähköinen kokous ympäristö, jonka hankinta ei toteutunut 2017. Investointi on valmistunut.

Terveydenhuollon tietojärjestelmien uudistaminen

€	Kustanus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen TA2017	Talous arvio- muutokset	TA2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama €	Kust.a:sta % käytetty 31.12.2017
Tulot		-32 540	0	-20 500	-20 500	0	-20 500	
Menot								
Netto		-32 540	0	-20 500	-20 500	0	-20 500	

Investointivaraus terveydenhuollon tietojärjestelmien uudistaminen -20 500 € ei ole toteutunut.

Rakennukset

Paloaseman laajentaminen ja kunnantalon vesikaton korjaus

€	Kustanus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen TA2017	Talous arvio- muutokset	TA2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama €	Kust.a:sta % käytetty 31.12.2017
Tulot	181 450	225 000						124,0
Menot	-1 112 000	-1 099 569	-2 000	2 000	0	0	0	98,9
Netto	930 550	-874 569	-2 000	2 000	0	0	0	94,0

Paloaseman laajennus ja kunnantalon paloaseman puoleisen vesikaton korjaustyöt ovat valmistuneet. Lopputarkastus on pidetty ja urakat on vastaanotettu 17.6.2016.

Liikuntahallin vesikaton korjaus

€	Kustanus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen TA2017	Talous arvio- muutokset	TA2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama €	Kust.a:sta % käytetty 31.12.2017
Tulot								
Menot		-38 547	-60 000	60 000	0	0	0	
Netto		-38 547	-60 000	60 000	0	0	0	

Investointia ei toteutettu. Vesikatteen pinnoitus on kustannuksiltaan kallis verrattuna katteen vaihtoon.

Ojavilikin asuntojen saneeraus inva-asunnoiksi

€	Kustanus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen TA2017	Talous arvio- muutokset	TA2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama €	Kust.a:sta % käytetty 31.12.2017
Tulot								
Menot			-15 000	0	-15 000	0	-15 000	
Netto			-15 000	0	-15 000	0	-15 000	

Asuntoa C17 saneerattu inva-asunnoksi, investointi valmistunut lokakuussa 2017. Saneerauskustannukset alittivat investointikynnyksen (10.000 €). Kustannukset on siirretty käyttötalouden kustannuksiin.

Saarenkartanon muutostyöt/ saneeraus

€	Kustanus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen TA2017	Talous arvio- muutokset	TA2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama €	Kust.a:sta % käytetty 31.12.2017
Tulot								
Menot	-1 156 000	-5 296	-273 000	253 000	-20 000	-7 956	-12 044	1,0
Netto	-1 156 000	-5 296	-273 000	253 000	-20 000	-7 956	-12 044	1,0

Saarenkartanon muutostöiden ja saneerauksen suunnittelu käynnistetty v. 2017.

Taukotuvan uudisrakentaminen

€	Kustanus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen TA2017	Talous arvio- muutokset	TA2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama €	Kust.a:sta % käytetty 31.12.2017
Tulot	18 000	20 903						116,1
Menot	-20 000	-23 458	-1 000	1 000	0	0	0	1,2
Netto	-2 000	-2 555	-1 000	1 000	0	0	0	1,3

Investointi valmistunut ja työt vastaanotettu 6.10.2016.

Kunnanviraston perusparannus/ uudisrakennus

€	Kustanus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen TA2017	Talous arvio- muutokset	TA2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama €	Kust.a:sta % käytetty 31.12.2017
Tulot								
Menot		-7 183	-30 000	0	-30 000	-27 481	-2 519	
Netto		-7 183	-30 000	0	-30 000	-27 481	-2 519	

Uuden kunnanviraston ja väistötilojen suunnittelu käynnistetty v. 2017.

Kalahallin saneeraus

€	Kustanus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen TA2017	Talous arvio- muutokset	TA2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama €	Kust.a:sta % käytetty 31.12.2017
Tulot								
Menot			-40 000	0	-40 000	-30 729	-9 271	
Netto			-40 000	0	-40 000	-30 729	-9 271	

Kalahallin vesikatto on uusittu, julkisivut saneerattu ja ovia uusittu vuoden 2017 aikana.

Kirjaston julkisivujen saneeraus

€	Kustanus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen TA2017	Talous arvio- muutokset	TA2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama €	Kust.a:sta % käytetty 31.12.2017
Tulot								
Menot			-20 000	0	-20 000	0	-20 000	
Netto			-20 000	0	-20 000	0	-20 000	

Saneerauskustannukset alittivat investointikynnyksen (10.000 €). Kustannukset on siirretty käyttötalouden kustannuksiin.

Tukiasunto Juolukan huoneistojen saneeraus

€	Kustanus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen TA2017	Talous arvio- muutokset	TA2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama €	Kust.a:sta % käytetty 31.12.2017
Tulot								
Menot			-30 000	10 000	-20 000	-19 120	-880	
Netto			-30 000	10 000	-20 000	-19 120	-880	

Juolukan kolmesta huoneistosta on saneerattu kaksi kesällä 2017.

Halli 3, vesikaton uusiminen

€	Kustanus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen TA2017	Talous arvio- muutokset	TA2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama €	Kust.a:sta % käytetty 31.12.2017
Tulot								
Menot			-30 000	10 000	-20 000	-13 844	-6 156	
Netto			-30 000	10 000	-20 000	-13 844	-6 156	

Halli 3:n peltikate on uusittu ja aluskate lisätty kesällä 2017.

Kiinteät rakenteet ja laitteet**Liikunta-alueiden saneeraus**

€	Kustanus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen TA2017	Talous arvio- muutokset	TA2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama €	Kust.a:sta % käytetty 31.12.2017
Tulot								
Menot			-5 000	-25 000	-30 000	-24 190	-5 810	
Netto			-5 000	-25 000	-30 000	-24 190	-5 810	

Marjaniemen sataman korjaus

€	Kustanus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen TA2017	Talous arvio- muutokset	TA2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama €	Kust.a:sta % käytetty 31.12.2017
Tulot								
Menot		-103 295	-60 000	60 000	0	0	0	
Netto		-103 295	-60 000	60 000	0	0	0	

Marjaniemen sataman kunnostukseen haettiin avustusta NORSULta. Avustusta ei myönnetty, joten investointia ei toteutettu.

Sunikarin sataman kunnostus

€	Kustanus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen TA2017	Talous arvio- muutokset	TA2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama €	Kust.a:sta % käytetty 31.12.2017
Tulot								
Menot		-25 118	-500	500	0	0	0	
Netto		-25 118	-500	500	0	0	0	

Investointi valmistunut ja työt vastaanotettu.

14 Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSLASKELMA €	Alkuperäinen TA2017	Talousarvio- muutokset	TA2017 +muutos	Toteuma 2017	Poikkeama	Tot. %
Toiminnan rahavirta	-129 793	469 811	340 018	795 651	-538 273	234,0
Vuosikate	-129 793	539 811	410 018	871 971	-461 953	212,7
Satunnaiset erät						
Tulorahoit. korjauserät		-70 000	-70 000	-76 320	-76 320	109,0
Investointien rahavirta	-623 500	391 000	-232 500	-85 429	-147 071	36,7
Investointimenot	-638 500	336 000	-302 500	-168 341	-134 159	55,6
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	15 000	55 000	70 000	82 912	-12 912	118,4
Toiminnan ja investointien rahavirta	-753 293	860 811	107 518	710 222	-685 344	660,6
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	15 000	0	-7 500	5 000	-12 500	-66,7
Antolainasaam. lisäykset		0	0	5 000	-5 000	
Antolainasaam. vähenn.	15 000		-7 500	0	-7 500	0,0
Lainakannan muutokset	738 293	-944 215	-205 922	-275 922	70 000	134,0
Pitkäaik. lainojen lisäys	1 008 453	-1 008 453	0	0	0	
Pitkäaik. lainojen vähenn.	-270 160	64 238	-205 922	-275 922	70 000	134,0
Lyhytaik. lainojen muutos						
Oman pääom. muutokset	0	0	0	0	0	0
Vaik. maksuvalmiuteen	0	-83 404	-105 904	439 300	-627 844	-414,8

Rahoituslaskelmaan kootaan tuloslaskelma- ja investointiosan tuottojen ja kulujen aiheuttama rahavirta. Lisäksi rahoituslaskelmaan merkitään lainakannan muutokset.

Rahoituslaskelman talousarviotiedot kirjanpitojärjestelmässä eivät vastaa talousarviota 2017 ja siihen tehtyjä muutoksia. Talousarvion ja rahoituslaskelmaan on tehty ylläolevassa taulukossa esitetyt muutokset valtuuston päätöksillä 18.10.2017 § 84 ja 27.12.2017 § 101.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan rahavirta osoittaa budjetoidun tulorahoituksen määrän, joka on tilivuotena käytettävissä investointien rahoittamiseen, pääomasijoituksiin ja pääoman palautuksiin sekä maksuvalmiuden vahvistamiseen. Toiminnan rahavirta on 795.651€. Talousarviossa toiminnan rahavirraksi eli vuosikatteen arvioitiin 410.368 €, joten poikkeama on -538.273 €. Tulorahoituksen korjauserissä on myytyjen rakennusten poistamattoman poiston osuus.

Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoittojen erotuksesta. Investointien rahavirta on -85.429 € ja toteuma 36,7 %. Investointien rahavirta toteutui 147.071 € arvioitua pienempänä. Investointimenosta toteutui -168.341 €. Lisäksi pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulota toteutui kiinteistöjen myynnistä 82.912 €.

Rahoituksen rahavirta

Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin -275.922 €.

Kunnan maksuvalmius parani tilivuonna 439.300 € (TP 2016: -84.096 €).

Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

Tilinpäätöslaskelmat

HAILUODON KUNTA

	1.1.-31.12.2017		1.1.-31.12.2016	
TUOSLASKELMA (ulkoinen)				
TOIMINTATUOTOT				
MYNTITUOTOT	396 340,18		390 730,36	
MAKSUTUOTOT	510 615,00		483 261,03	
TUET JA AVUSTUKSET	72 353,36		101 832,14	
VUOKRATUOTOT	547 228,49		501 235,16	
MUUT TOIMINTATUOTOT	220 272,73	+	1 746 809,76	+
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	-	0,00	-	0,00
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT				
PALKAT JA PALKKIOT	2 835 721,13		2 826 455,53	
HENKILÖSIVUKULUT				
ELÄKEKULUT	621 191,32		656 127,17	
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	82 932,89		90 457,91	
PALVELUJEN OSTOT	3 415 992,97		3 223 478,86	
AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	855 609,08		840 206,96	
AVUSTUKSET	210 101,52		251 349,75	
VUOKRAT	41 069,88		21 708,70	
MUUT TOIMINTAKULUT	56 833,63	-	8 119 452,42	-
			34 359,05	-
TOIMINTAKATE		-6 372 642,66		-6 348 738,72
VEROTULOT		3 690 561,88		3 335 613,24
VALTIONOSUUDET		3 475 939,00		3 345 568,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
KORKOTUOTOT	9 597,26		14 214,53	
MUUT RAHOITUSTUOTOT	90 022,73		1 504,70	
KORKOKULUT	-20 556,81		-19 047,39	
MUUT RAHOITUSKULUT	-950,81		78 112,37	-
			-890,09	-
VOOSIKATE		871 970,59		328 224,27
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-	409 058,09	-	403 118,12
TILIKAUDEN TULOS		462 912,50		-74 893,85
POISTOERON LISÄYS (-) TAI VÄHENNYS (+)		132 816,64		-470 810,82
VARAUSTEN LISÄYS (-) TAI VÄHENNYS (+)		0,00		1 005 235,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		595 729,14		459 530,33

TUOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2017	2016
Toimintatuotot/Toimintakulut %		
= 100*Toimintatuotot/(Toimintakulut-Valmistus omaan käyttöön)	21,5 %	20,1 %
Vuosikate/Poistot %	213,2 %	81,4 %
Vuosikate,€/asukas	902	330
Asukasmäärä vuoden lopussa	967	994

HAILUODON KUNTA**RAHOITUSLASKELMA****31.12.2017****31.12.2016****TOIMINNAN RAHAVIRTA**

VUOSIKATE	871 970,59		328 224,27	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-76 319,84	795 650,75	-30 082,89	298 141,38

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

INVESTOINTIMENOT (-)	-168 341,46		-1 234 270,14	
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN (+)	0,00		245 903,23	
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT (+)	82 912,00	-85 429,46	59 421,00	-928 945,91

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA**710 221,29****-630 804,53****RAHOITUKSEN RAHAVIRTA****ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET**

ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET (-)	0,00		0,00	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYKSET (+)	5 000,00	5 000,00	0,00	0,00

LAINAKANNAN MUUTOKSET

PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS (+)	0,00		700 000,00	
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS (-)	-275 922,00		-153 291,00	
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS (+)/(-)	0,00	-275 922,00	0,00	546 709,00

MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET

TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	14 088,62		-2 735,93	
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	56 700,47		39 288,11	
SAAMISTEN MUUTOS	342 698,90		-362 877,77	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-93 693,27	319 794,72	-421 304,23	-747 629,82

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA**48 872,72****-200 920,82****RAHAVAROJEN MUUTOS****759 094,01****-831 725,35****RAHAVAROJEN MUUTOS**

RAHAVARAT 31.12.	3 003 434,72		2 244 340,71	
RAHAVARAT 01.01.	2 244 340,71		3 076 066,06	
	759 094,01		-831 725,35	

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT**2017****2016****Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta euroa****-382 960****-808 847****Investointien tulorahoitus, %****518,0 %****33,2 %**

= 100 x Vuosikate/investointien omahankintameno

(Oma hankintameno = Investointimenot - Rahoitusosuudet)

Pääomamenojen tulorahoitus, %**198,5 %****28,7 %**

= 100 * Vuosikate / (Investointien omahankintameno + Antolainojen nettolisäys + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate**3,0****2,0**

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassavarat**3 003 435****2 244 341**

= Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

Kassastamaksut/vuosi**8 585 224****9 351 643**

= Toimintakulut - valmistus omaan käyttöön + korkokulut + muut rahoituskulut + kom.investoinnit + antolainojen lisäykset + pitkäaik.lainojen vähennykset

Kassan riittävyys, pv**128****88**

= 365 pv * Kassavarat / Kassasta maksut

Asukasmäärä vuoden lopussa**967****994**

HAILUODON KUNTA
VASTAAVAA

31.12.2017

31.12.2016

PYSYVÄT VASTAAVAT**AINEETTOMAT HYÖDYKKEET**

AINEETTOMAT OIKEUDET

66 808,83

75 468,21

MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT

0,00

9 469,00

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ**66 808,83****84 937,21****AINEELLISET HYÖDYKKEET**

MAA- JA VESIALUEET

987 026,61

954 243,77

RAKENNUKSET

7 132 536,93

7 382 742,09

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

411 771,72

457 709,40

KONEET JA KALUSTO

52 887,31

47 394,58

MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET

4 559,89

4 559,89

ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT

47 915,36

19 228,50

AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ**8 636 697,82****8 865 878,23****SJOITUKSET**

OSAKKEET JA OSUUDET

847 284,53

847 284,53

MUUT LAINASAAMISET

0,00

5 000,00

SJOITUKSET YHTEENSÄ**847 284,53****852 284,53****PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ****9 550 791,18****9 803 099,97****TOIMEKSIANTOJEN VARAT**

LAHJOITUSRAHASTOJEN ERITYISKATTEET

828 843,06

828 767,32

TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ**828 843,06****828 767,32****VAIHTUVAT VASTAAVAT****VAIHTO-OMAISSUUS**

AINEET JA TARVIKKEET

27 471,84

84 172,31

VAIHTO-OMAISSUUS YHTEENSÄ**27 471,84****84 172,31****SAAMISET****PITKÄAIKAISET SAAMISET**

LAINASAAMISET

270 000,00

290 000,00

PITKÄAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ**270 000,00****290 000,00****LYHYTAIKAISET SAAMISET**

MYNTISAAMISET

103 040,40

50 910,48

LAINASAAMISET

20 000,00

10 000,00

MUUT SAAMISET

47 266,75

47 668,25

SIIRTOSAAMISET

61 948,36

446 375,68

LYHYTAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ**232 255,51****554 954,41****RAHOITUSARVOPAPERIT**

MUUT ARVOPAPERIT

0,00

1 271 178,87

RAHOITUSARVOPAPERIT YHTEENSÄ**0,00****1 271 178,87****RAHAT JA PANKKISAAMISET****3 003 434,72****973 161,84****VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ****3 533 162,07****3 173 467,43****VASTAAVAA YHTEENSÄ****13 912 796,31****13 805 334,72**

VASTATTAVAA	31.12.2017	31.12.2016
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	3 287 806,05	3 287 806,05
EDELLISTEN TILIKAUSSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 851 535,11	2 392 004,78
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	595 729,14	459 530,33
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	6 735 070,30	6 139 341,16
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
POISTOERO	3 111 251,61	3 244 068,25
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET YHTEENSÄ	3 111 251,61	3 244 068,25
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
LAHOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	828 843,06	828 767,32
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	351,62	-13 737,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	829 194,68	815 030,32
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN		
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	1 956 105,00	2 348 155,00
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 956 105,00	2 348 155,00
LYHYTAIKAINEN		
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	275 922,00	159 794,00
SAADUT ENNAKOT	12 838,78	4 322,48
OSTOVELAT	499 930,57	293 791,60
LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	55 508,43	60 972,05
SIIRTOVELAT	436 974,94	739 859,86
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 281 174,72	1 258 739,99
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 237 279,72	3 606 894,99
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	13 912 796,31	13 805 334,72

TASEEN TUNNUSLUVUT	2017	2016
Omavaraisuus-% = (Oma pääoma + Poistoero + Vapaaehtoiset varaukset)/(Koko po.-Saad.enn.)	70,8 %	68,0 %
Rahoitusvarallisuus €/asukas = (Saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) - (Vieras pääoma - Saadut ennakot)/Asukasmäärä	291	-516
Suhteellinen velkaantuneisuus = (Vieras pääoma - Saadut ennakot)/Käyttötulot Käyttötulot = toimintatuotot + verotulot + käyttötulojen valtionosuudet	36,2 %	43,5 %
Velat ja vastuut % käyttötuloista = 100*(vieras po. - saadut ennakot + vuokravastuut)/käyttötulot	37,7	43,6
Lainakanta = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)	2 232 027	2 507 949
Lainat €/asukas	2 308	2 523
Lainasaamiset 31.12	0	5 000
Asukasmäärä vuoden lopussa	967	994

HAILUODON KONSERNI

TUOSLASKELMA	1.1.- 31.12.2017	1.1.- 31.12.2016
TOIMINTATUOTOT	5 175 622	4 977 402
TOIMINTAKULUT	-11 531 711	-11 338 371
OSUUS OSAKKUUSYHTEISÖJEN VOITOSTA (TAPPIOSTA)	695	224
TOIMINTAKATE	-6 355 394	-6 360 745
VEROTULOT	3 690 562	3 335 530
VALTIONOSUUKET	3 733 301	3 647 504
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
KORKOTUOTOT	9 630	14 314
MUUT RAHOITUSTUOTOT	91 890	2 551
KORKOKULUT	-23 533	-22 801
MUUT RAHOITUSKULUT	-1 421	-1 332
	76 566	-7 268
VUOSIKATE	1 145 035	615 020
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-674	-685
ARVONALENTUMISET	270	011
	0	0
	-674 270	-685 011
TILIKAUDEN TULOS	470 765	-69 991
TILINPÄÄTÖSSIIROT	4 071	-1 114
TILIKAUDEN VEROT	-525	-822
LASKENNALLISET VEROT	-1 192	-617
VÄHEMMISTÖOSUUKET	-455	-579
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	472 664	-73 123

HAILUOTO-KONSERNI

TUOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2017	2016
Toimintatuotot/Toimintakulut % = 100*Toimintatuotot/(Toimintakulut-Valmistus omaan käyt- töön)	44,9 %	43,9 %
Vuosikate/Poistot %	169,8 %	89,8 %
Vuosikate,€/asukas	1184	619
Asukasmäärä vuoden lopussa	967	994

HAILUODON KONSERNI**RAHOITUSLASKELMA****31.12.2017****31.12.2016****TOIMINNAN RAHAVIRTA**

VUOSIKATE	1 145 035		615 020	
SATUNNAISET ERÄT	0		0	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-84 266	1 060 769	8 677	623 696

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

INVESTOINTIMENOT (-)	-511 322		-1 436 826	
RAHOITUSOSUDET INVESTOINTIMENOIHIIN (+)	4 915		249 588	
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT (+)	137 027	-369 380	68 545	-1 118 692

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA**691 389****-494 996****RAHOITUKSEN RAHAVIRTA****ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET**

ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET (-)	0		-1 205	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYKSET (+)	0	0	0	-1 205

LAINAKANNAN MUUTOKSET

PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS (+)	146 217		816 049	
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS (-)	-391 848		-247 376	
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS (+)/(-)	52 631	-193 000	-3 943	564 730

OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET

0

0

MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET

TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	14 085		-2 757	
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	51 240		32 596	
SAAMISTEN MUUTOS	328 817		-370 176	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-17 667	376 475	-427 515	-767 852

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA**183 475****-204 327****RAHAVAROJEN MUUTOS****874 864****-699 323****RAHAVAROJEN MUUTOS**

RAHAVARAT 31.12.	3 535 737		2 660 873	
RAHAVARAT 01.01.	2 660 873		3 360 196	
	874 864		-699 323	

HAILUOTO-KONSERNI**RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT****2017****2016**

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

-294 831

-716 472

Investointien tulorahoitus, %

226 %

52 %

= 100 x Vuosikate/investointien omahankintameno

(Oma hankintameno = Investointimenot - Rahoitusosuudet)

Pääomamenojen tulorahoitus, %

127 %

43 %

= 100 * Vuosikate / (Investointien omahankintameno + Antolainojen nettolisäys + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate

2,8

2,6

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys, pv

104

74

= 365 pv * Kassavarat / Kassasta maksut

Kassavarat

3 535 736

2 660 873

= Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

Kassastamaksut/vuosi

12 459 835

13 047 911

= Toimintakulut - valmistus omaan käyttöön + korkokulut + muut rahoituskulut

+ kom.investoinnit + antolainojen lisäykset + pitkäaik.lainojen vähennykset

**HAILUODON KONSERNI
TASE**
VASTAAVAA
PYSYVÄT VASTAAVAT
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

AINETTOMAT OIKEUDET	88 816	100 658
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	6 259	17 751
ENNAKKOMAKSUT	12 419	7 953
AINETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	107 494	126 362

AINEELLISET HYÖDYKKEET

MAA- JA VESIALUEET	1 000 576	941 646
RAKENNUKSET	10 249 786	10 558 352
KIIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	429 153	477 112
KONEET JA KALUSTO	334 033	340 062
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	7 842	7 631
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	255 210	145 436
AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	12 276 600	12 470 240

SJOITUKSET

OSAKKUUSYHTISÖOSAKKEET JA OSUUDET	18 407	14 881
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	143 355	142 463
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET	0	4 469
MUUT LAINASAAMISET	1 098	1 098
MUUT SAAMISET	16 628	16 430
SJOITUKSET YHTEENSÄ	179 488	179 341

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ
12 563 582
12 775 943
TOIMEKSIANTOJEN VARAT

VALTION TOIMEKSIANNOT	17 570	14 776
LAHJOITUSRAHASTOJEN ERITYISKATTEET	829 438	829 341
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	18 077	5 452
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	865 085	849 569

VAIHTUVAT VASTAAVAT
VAIHTO-OMAISUUS

AINEET JA TARVIKKEET	57 363	113 430
KESKENERÄISET TUOTTEET	292	293
VALMIIT TUOTTEET	17 004	12 512
MUU VAIHTO-OMAISUUS	51 525	51 189
VAIHTO-OMAISUUS YHTEENSÄ	126 184	177 423

SAAMISET
PITKÄAIKAISET SAAMISET

LAINASAAMISET	270 000	290 000
MUUT SAAMISET	35	35
SIIRTOSAAMISET	289	276
PITKÄAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	270 324	290 311

LYHYTAIKAISET SAAMISET

MYyntISAAMISET	512 219	450 917
LAINASAAMISET	62 587	70 640
MUUT SAAMISET	110 338	89 007
SIIRTOSAAMISET	100 363	483 970
LYHYTAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	785 507	1 094 535

RAHOITUSARVOPAPERIT

OSAKKEET JA OSUUDET	49	49
SJOITUKSET RAHAMARKKINAINSTRUMENTTEIHIN	29 458	29 653
MUUT ARVOPAPERIT	0	1 271 179
RAHOITUSARVOPAPERIT YHTEENSÄ	29 507	1 300 882

RAHAT JA PANKKISAAMISET	3 506 229	1 359 991
--------------------------------	------------------	------------------

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	4 717 751	4 223 142
-------------------------------------	------------------	------------------

VASTAAVAA YHTEENSÄ	18 146 418	17 848 654
---------------------------	-------------------	-------------------

VASTATTAVAA**31.12.2017
HAILUODON KONSERNI****31.12.2016
HAILUODON KONSERNI****OMA PÄÄOMA**

PERUSPÄÄOMA	3 287 806	3 287 806
YHDISTYSTEN JA SÄÄTIÖIDEN PERUSPÄÄOMA	793	793
ARVONKOROTUSRAHASTO	0	0
MUU OMAT RAHASTOT	60 079	63 274
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	6 619 763	6 693 762
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	472 664	-73 123
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	10 441 105	9 972 513

VÄHEMMISTÖOSUUDET	7 580	7 125
--------------------------	--------------	--------------

KONSERNIRESERVI	0	0
------------------------	----------	----------

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

POISTOERO	0	0
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	0
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET YHTEENSÄ	0	0

PAKOLLISET VARAUKSET

ELÄKEVARAUKSET	0	0
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	167 237	158 646
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	167 237	158 646

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

VALTION TOIMEKSIANNOT	17 570	14 776
LAHOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	829 477	829 386
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	18 552	-8 165
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	865 599	835 997

VIERAS PÄÄOMA**PITKÄAIKAINEN**

PÄÄOMALAINAT	0	0
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	0	0
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	2 715 613	3 009 367
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	147 043	156 846
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	0	0
SAADUT ENNAKOT	0	0
OSTOVELAT	0	0
LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	1 799 369	1 794 903
SIIRTOVELAT	0	0
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 662 025	4 961 116

LYHYTAIKAINEN

PÄÄOMALAINAT	0	0
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	0	0
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	326 673	216 116
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	9 803	9 803
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	0	0

	31.12.2017 HAILUODON KONSERNI	31.12.2016 HAILUODON KONSERNI
SAADUT ENNAKOT	17 306	8 807
OSTOVELAT	690 485	425 761
LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	113 635	118 556
SIIRTOVELAT	841 872	1 132 307
LASKENNALLISET VEROVELAT	3 098	1 906
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 002 872	1 913 257
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	6 664 897	6 874 373
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	18 146 418	17 848 654

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2017	2016
Omavaraisuus-% = (Oma pääoma + Konsernireservi + Kertynyt poistoero + Vapaaehtoiset varaukset)/(Koko po.-Saad.enn.)	58 %	56 %
Velat ja vastuut % käyttötuloista=100*(Vieras po.-Saadut enn.+Vuokravastuut/Käyttötulot	55	58
Konsernin lainakanta 31.12, 1000 euroa = Vieras po. - (Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat)	3 052	3 394
Konsernin lainat €/asukas	3 156	3 415
Konsernin lainasaamiset 31.12	1 098	5 567
Kunnan asukasmäärä vuoden lopussa	967	994

Tilinpäätöksen liitetiedot

HAILUODON KUNTA JA KONSERNI

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

JAKSOTUSPERIAATTEET

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuuden arvostus

Varastojen arvostus perustuu varastoidun hyödykkeen hankinta-arvoon ja varastoidun hyödykkeen määrän muutosten kirjaamiseen (varastokirjanpito).

Polttoainevarasto on arvostettu jatkuvana painotettuna keskiarvona. Varastossa olevan polttoaineen arvo vastaa todellista säiliössä olevan polttoaineen arvoa.

Hakerankaa ostetaan varastoon Metsänhoitoyhdistyksen kautta, joka mittaa varastokasat normaalien puu-tavaran mittauskäytäntöjen mukaisesti. Jokainen rankapino on nimetty tai muuten yksilöity. Rankapinot poistuvat varastosta haketuksen mukaisesti ja pääsääntöisesti kokonaisina rankapinoina. Rankapinon toteutunut käyttö ei ole sidottu rankapinon ostojärjestykseen.

RAHOITUSOMAISUUS

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaissopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Jaksotettu korko on kirjattu tuloslaskelman rahoituseriin. Valuuttajohdannaiset on kirjattu tilinpäätöspäivän kurssiin.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

PERUSTELU, JOS TULOSLASKELMAN TAI TASEEN ESITTÄMISTAPAA ON MUUTETTU EDELLISESTÄ TILIKAUDESTA TAI KIRJANPITOLAUTAKUNNAN KUNTAJAOSTON ANTAMISTA OHJEISTA POIKKEAVAKSI, SEKÄ MUUTOKSEN VAIKUTUKSET

Valtuuston erikseen päättämät liikelaitosten ylimääräiset tuloutukset tehdään tilinpäätösvuotta seuraavalle tilikaudelle valtuuston erikseen päättämään kunnan oman pääoman erään.

OIKAISUT, JOTKA ON TEHTY EDELLISELTÄ TILIKAUDELTA ESITETTÄVIIN TIETOIHIN

Konsernin vertailutiedot ovat hieman muuttuneet edellisen vuoden vahvistettuun tilinpäätökseen verrattuna johtuen konsernitilinpäätösohjelman käyttöönottoon liittyvistä tarkennuksista.

SELVITYS, JOS EDELLISTÄ TILIKAUTTA KOSKEVAT TIEDOT EIVÄT OLE VERTAILUKELPOISIA PÄÄTTYNEEN TILIKAUDEN TIETOJEN KANSSA

AIKAISEMPIIN TILIKAUSIIN KOHDISTUVAT TUOTOT JA KULUT SEKÄ VIRHEIDEN KORJAUKSET

Kunnan v. 2015 Hailuodon laajakaistaosuuskunnalle myöntämästä avustuksesta 250.000,00 on rahoitus-pohjan muuttumisen vuoksi tuloutettu tilinpäätösvuonna muihin tuottoihin 89.999,40.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Vuoden 2016 konsernitilinpäätös on laadittu uuden yleisohjeen mukaan.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut, saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Olenaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Kuntayhtymien tuloslaskelmat ja taseet, sekä niiden liitetiedot on yhdistelty omistussuuden mukaisesti.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhteisön poistoja ei ole oikaistu kunnan poistosuunnitelman mukaisiksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

POIKKEAVAT ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	KONSERNI		KUNTA	
	kuluva vuosi	edellinen vuosi	kuluva vuosi	edellinen vuosi
TOIMINTATUOTOT KUNNAN MÄÄRITTELEMINÄ TEHTÄVÄKOKONAISUUKSINA				
Yleishallinto	862 404,65	675 807,22	842 106,98	660 525,95
Sosiaali- ja terveyspalvelut	3 611 095,84	3 619 177,28	524 419,66	554 394,68
Opetus- ja kulttuuripalvelut	89 931,56	127 478,34	24 912,79	63 065,93
Yhdyskuntapalvelut	612 189,82	554 938,82	355 370,33	317 418,65
	<u>5 175 621,87</u>	<u>4 977 401,66</u>	<u>1 746 809,76</u>	<u>1 595 405,21</u>

VEROTULOJEN ERITTELY

Kunnan tulovero	3 244 939,49	2 915 758,10	3 244 939,49	2 915 758,10
Osuus yhteisöveron tuotosta	113 528,28	93 265,00	113 528,28	93 265,00
Kiinteistövero	332 094,11	326 506,67	332 094,11	326 590,14
Muut verotulot	0,00	0,00	0,00	0,00
Verotulot yhteensä	<u>3 690 561,88</u>	<u>3 335 529,77</u>	<u>3 690 561,88</u>	<u>3 335 613,24</u>

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	3 660 060,00	3 556 196,00	3 660 060,00	3 556 196,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	532 404,00	465 900,00	532 404,00	465 900,00
Järjestelmämuutoksen tasaus	0,00	0,00	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	73 240,95	91 307,64	-184 121,00	-210 628,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00	0,00	0,00
Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen yksikköhintarahoitus	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtionosuudet yhteensä	<u>3 733 300,95</u>	<u>3 647 503,64</u>	<u>3 475 939,00</u>	<u>3 345 568,00</u>

Konsernitilinpäätöksessä on OSEKK:n yksikköhintarahoitus 257361,95 siirretty toimintatuotoista valtionosuuksiin.

PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

Asiakaspalveluiden ostot	2 205 952,60	2 131 108,30
Muiden palveluiden ostot	<u>1 210 040,37</u>	<u>1 092 370,56</u>
Kunnan palveluiden ostot yhteensä	<u>3 415 992,97</u>	<u>3 223 478,86</u>

Alla on esitetty enimmäispoistoajat hyödykkeittäin

Suunnitelmapoistojen perusteet on hyväksytty kunnanvaltuustossa 23.2.2015 §9, ja hyödykekohtaiset poistoajat kunnanhallituksessa 30.3.2015 §51.

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA

	2017	2016
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 v / tasapoisto	5 v / tasapoisto
Tietokoneohjelmistot		
Atk-ohjelmistot, laajat pitkävaikutteiset	5 - 10 v / tasapoisto	5 - 10 v / tasapoisto
Muut pitkäaikaiset menot		
Muut pitkävaikutteiset menot	3 v / tasapoisto	3 v / tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Kiinteistöjen liittymismaksut	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Kiinteistöjen vuokraoikeudet ja liittymismaksut	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Rakennukset		
Asuinrakennukset	30 v / tasapoisto	30 v / tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 v / tasapoisto	30 v / tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v / tasapoisto	20 v / tasapoisto
Muut rakennukset		
Talousrakennukset	15 v / tasapoisto	15 v / tasapoisto
Museorakennukset	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Maa- ja vesirakenteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot (rautatiet)	20 v / tasapoisto	20 v / tasapoisto
Sillat, laiturit ja uimalat sekä voimalaitosrakent.	10 v / tasapoisto	10 v / tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	15 v / tasapoisto	15 v / tasapoisto
Johtoverkostot ja laitteet		
Viemäriverkko	30 v / tasapoisto	30 v / tasapoisto
Tievalot	15 v / tasapoisto	15 v / tasapoisto
Muut kiinteät rak ja laitteet		
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 v / tasapoisto	15 v / tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 v / tasapoisto	10 v / tasapoisto
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet		
Muut kuljetusvälineet	4 v / tasapoisto	4 v / tasapoisto
Muut liikkuvat työkonet	5 v / tasapoisto	5 v / tasapoisto
Raskaat liikkuvat työkonet	10 v / tasapoisto	10 v / tasapoisto
Muut koneet ja kalusto		
Muut kevyet koneet	5 v / tasapoisto	5 v / tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto yms. laitteet	5-15 v / tasapoisto	5-15 v / tasapoisto
Atk-laitteet	3 v / tasapoisto	3 v / tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 v / tasapoisto	3 v / tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa	ei poistoa
Muut hyödykkeet	ei poistoa	ei poistoa
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa

PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET	KONSERNI		KUNTA	
	kuluva vuosi	edellinen vuosi	kuluva vuosi	edellinen vuosi
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1	118 528,15	118 528,15		
Lisäykset tilikaudella	48 709,03	60 390,41		
Vähennykset tilikaudella	-40 117,93	-20 272,48		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12	127 119,25	158 646,08		

	KONSERNI		KUNTA	
	kuluva vuosi	edellinen vuosi	kuluva vuosi	edellinen vuosi
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYyntIVOITOT JA -TAPPIOT				
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	81 781,88	421,00	76 319,84	421,00
Rakennusten myyntivoitot	471,67	39 000,00	0,00	39 000,00
Muut myyntivoitot	9 382,98	342,37	8 800,00	0,00
Myyntivoitot yhteensä	91 636,53	39 763,37	85 119,84	39 421,00
Muut toimintakulut				
Rakennusten myyntitappiot	0,00	9 338,11	0,00	9 338,11
Muut myyntitappiot	0,00	29,70	0,00	0,00
Myyntitappiot yhteensä	0,00	9 367,81	0,00	9 338,11

OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	0,00	0,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	2 226,95	305,12
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	0,00
Yhteensä	2 226,95	305,12

ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	132 816,64	-470 810,82
Suunnitelman muk. poistojen ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus (- tai +)	0,00	0,00
Poistoeron muutokset yhteensä	132 816,64	-470 810,82

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	75 468,21	30 604,45
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	12 396,36	63 852,23
Tilikauden poisto	-21 055,74	-18 988,47
Poistamaton hankintameno 31.12.	66 808,83	75 468,21
Kirjanpitoarvo 31.12.	66 808,83	75 468,21
Erittely olennaisista lisäpoistoista		
Muut pitkävaikutteiset menot		
Poistamaton hankintameno 1.1.	9 469,00	16 505,36
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00
Tilikauden poisto	-9 469,00	-7 036,36
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	9 469,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	9 469,00
Erittely olennaisista lisäpoistoista		

	KONSERNI		KUNTA	
	kuluva vuosi	edellinen vuosi	kuluva vuosi	edellinen vuosi
Aineettomat hyödykkeet yhteensä				
Poistamaton hankintameno 1.1.			84 937,21	47 109,81
Lisäykset tilikauden aikana			0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana			0,00	0,00
Siirrot erien välillä			12 396,36	63 852,23
Tilikauden poisto			-30 524,74	-26 024,83
Poistamaton hankintameno 31.12.			66 808,83	84 937,21
Kirjanpitoarvo 31.12.			66 808,83	84 937,21
Erittely olennaisista lisäpoistoista				
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>				
Maa- ja vesialueet				
Poistamaton hankintameno 1.1.			954 243,77	524 243,77
Lisäykset tilikauden aikana			0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana			-6 592,16	0,00
Siirrot erien välillä			39 375,00	430 000,00
Arvonlennukset ja niiden palautukset			0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.			987 026,61	954 243,77
Arvonkorotukset			0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.			987 026,61	954 243,77
Rakennukset				
Poistamaton hankintameno 1.1.			7 382 742,09	6 841 880,81
Lisäykset tilikauden aikana			0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana			0,00	-29 338,11
Siirrot erien välillä			63 693,24	877 198,82
Tilikauden poisto			-313 898,40	-306 999,43
Arvonlennukset ja niiden palautukset			0,00	0,00
Aktivoidut korkomenot			0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.			7 132 536,93	7 382 742,09
Kirjanpitoarvo 31.12.			7 132 536,93	7 382 742,09
Erittely olennaisista lisäpoistoista				
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Poistamaton hankintameno 1.1.			457 709,40	482 070,66
Lisäykset tilikauden aikana			0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana			0,00	0,00
Siirrot erien välillä			0,00	25 117,81
Tilikauden poisto			-45 937,68	-49 479,07
Poistamaton hankintameno 31.12.			411 771,72	457 709,40
Kirjanpitoarvo 31.12.			411 771,72	457 709,40
Erittely olennaisista lisäpoistoista				
Koneet ja kalusto				
Poistamaton hankintameno 1.1.			47 394,58	55 055,13
Lisäykset tilikauden aikana			24 190,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana			0,00	0,00
Siirrot erien välillä			0,00	12 954,24
Tilikauden poisto			-18 697,27	-20 614,79
Poistamaton hankintameno 31.12.			52 887,31	47 394,58
Kirjanpitoarvo 31.12.			52 887,31	47 394,58

KONSERNI		KUNTA	
kuluva vuosi	edellinen vuosi	kuluva vuosi	edellinen vuosi

Erittely olennaisista lisäpoistoista

Muut aineelliset hyödykkeet (poistokelvotonta)

Poistamaton hankintameno 1.1.	4 559,89	4 559,89
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	4 559,89	4 559,89
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 559,89	4 559,89

Erittely olennaisista lisäpoistoista

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Poistamaton hankintameno 1.1.	19 228,50	441 723,89
Lisäykset tilikauden aikana	144 151,47	1 232 530,94
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	-245 903,23
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	-115 464,60	-1 409 123,10
Tilikauden poisto	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	47 915,37	19 228,50
Kirjanpitoarvo 31.12.	47 915,37	19 228,50

Aineelliset hyödykkeet yhteensä

Poistamaton hankintameno 1.1.	8 865 878,23	8 349 534,15
Lisäykset tilikauden aikana	168 341,47	1 232 530,94
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	-245 903,23
Vähennykset tilikauden aikana	-6 592,16	-29 338,11
Siirrot erien välillä	-12 396,36	-63 852,23
Tilikauden poisto	-378 533,35	-377 093,29
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	8 636 697,83	8 865 878,23
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 636 697,83	8 865 878,23

Erittely olennaisista lisäpoistoista

Maa- ja vesialueet erittely

Maa- ja vesialueet

Kiinteistöjen liittymismaksut	56 625,00	18 150,00
Muut maa- ja vesialueet	930 401,61	936 093,77
Maa- ja vesialueet yhteensä	987 026,61	954 243,77

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

Osakkeet konserniyhtiöt

Hankintameno 1.1.	9 600,00	9 600,00
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	9 600,00	9 600,00
Arvonlennukset	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 600,00	9 600,00

	KONSERNI		KUNTA	
	kuluva vuosi	edellinen vuosi	kuluva vuosi	edellinen vuosi
Kuntayhtymäosuudet				
Hankintameno 1.1.			699 958,81	699 958,81
Lisäykset			0,00	0,00
Vähennykset			0,00	0,00
Siirrot erien välillä			0,00	0,00
Hankintameno 31.12.			699 958,81	699 958,81
Arvonlennukset			0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.			699 958,81	699 958,81
Muut osakkeet ja osuudet				
Hankintameno 1.1.			137 725,72	102 853,56
Lisäykset			0,00	34 872,16
Vähennykset			0,00	0,00
Siirrot erien välillä			0,00	0,00
Hankintameno 31.12.			137 725,72	137 725,72
Arvonlennukset			0,00	0,00
Arvonkorotukset			0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.			137 725,72	137 725,72
Osakkeet ja osuudet yhteensä				
Hankintameno 1.1.			847 284,53	812 412,37
Lisäykset			0,00	34 872,16
Vähennykset			0,00	0,00
Siirrot erien välillä			0,00	0,00
Hankintameno 31.12.			847 284,53	847 284,53
Arvonlennukset			0,00	0,00
Arvonkorotukset			0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.			847 284,53	847 284,53
Saamiset konserniyhtiöt				
Hankintameno 1.1.			0,00	5 000,00
Lisäykset			0,00	0,00
Vähennykset			0,00	0,00
Siirrot erien välillä			0,00	0,00
Hankintameno 31.12.			0,00	5 000,00
Arvonlennukset			0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.			0,00	5 000,00
Saamiset muut yhteisöt				
Hankintameno 1.1.			290 000,00	300 000,00
Lisäykset			0,00	0,00
Vähennykset			0,00	0,00
Siirrot erien välillä			-20 000,00	-10 000,00
Hankintameno 31.12.			270 000,00	290 000,00
Arvonlennukset			0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.			270 000,00	290 000,00
Kuntayhtymäsosuuksien arvon muutokset				
Pohjois-Pohjanmaan Liitto				
Tasearvo 1.1.			1 177,45	1 177,45
Lisäykset tilikaudella			0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella			0,00	0,00
Tasearvo 31.12.			1 177,45	1 177,45
Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta			1 177,45	1 177,45
Ero			0,00	0,00

	KONSERNI		KUNTA	
	kuluva vuosi	edellinen vuosi	kuluva vuosi	edellinen vuosi
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin ky				
Tasearvo 1.1.			698 781,36	698 781,36
Lisäykset tilikaudella			0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella			0,00	0,00
Tasearvo 31.12.			698 781,36	698 781,36
Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta			698 781,36	698 781,36
Ero			0,00	0,00

Hailuodon kunnalla ei ole osuutta Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoitopiiriin kuntayhtymän kertyneen alijäämän kattamiseen.

OMISTUKSIA MUISSA YHTEISÖISSÄ KOSKEVAT LIITE-TIEDOT

Ks. erillinen taulukko

	KONSERNI		KUNTA	
	kuluva vuosi	edellinen vuosi	kuluva vuosi	edellinen vuosi
SIIRTOSAAMISET				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	0,00	5 802,74	0,00	5 802,74
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	51 362,70	30 110,69	45 185,95	22 539,70
EU-tuet ja avustukset	0,00	1 872,15	0,00	0,00
Muut tulojäämät	49 289,17	446 184,32	16 762,41	418 033,24
Tulojäämät yhteensä	100 651,87	483 969,90	61 948,36	446 375,68
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	100 651,87	483 969,90	61 948,36	446 375,68
RAHOITUSARVOPAPERIT				
Muut arvopaperit				
Jälleenhankintahinta			1 500 000,00	1 589 386,12
Kirjanpitoarvo 31.12.			0,00	1 500 000,00
Erotus			1 500 000,00	89 386,12
Yhteensä rahoitusarvopaperit			0,00	1 500 000,00
OMAN PÄÄOMAN ERITTELY				
Peruspääoma 1.1.	3 287 806,05	3 287 806,05	3 287 806,05	3 287 806,05
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	3 287 806,05	3 287 806,05	3 287 806,05	3 287 806,05
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.	793,29	793,29	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.12.	793,29	793,29	0,00	0,00
Muut omat rahastot				
Kehittämisrahasto 1.1.	7 522,34	11 971,77	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	876,15		0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-4 313,29	-4 449,43	0,00	0,00
Vahinkorahasto 31.12.	4 085,20	7 522,34	0,00	0,00

	KONSERNI		KUNTA	
	kuluva vuosi	edellinen vuosi	kuluva vuosi	edellinen vuosi
Muut omat rahastot 1.1.	55 751,74	50 188,11	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	891,29	5 563,63	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-649,22	0,00	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	55 993,81	55 751,74	0,00	0,00
Muut omat rahastot yhteensä	60 079,01	63 274,08	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	6 620 639,39	6 660 629,28	2 851 535,11	2 358 871,82
Siirrot erien välillä	-876,15	0,00	0,00	0,00
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	-4 673,80	33 132,96	0,00	33 132,96
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	6 615 089,44	6 693 762,24	2 851 535,11	2 392 004,78
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	477 338,07	-73 122,85	595 729,14	459 530,33
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	10 441 105,86	9 972 512,81	6 735 070,30	6 139 341,16

ERITTELY POISTOEROSTA

Investointivaraukseen liittyvä poistoero	3 111 251,61	3 244 068,25
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero	0,00	0,00
Poistoero yhteensä	3 111 251,61	3 244 068,25

PITKÄAIKAISET VELAT JA VELKOJEN OSAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA

Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	852 417,00	1 128 339,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	852 417,00	1 128 339,00

JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

PAKOLLISET VARAUKSET

	KONSERNI		KUNTA	
	kuluva vuosi	edellinen vuosi	kuluva vuosi	edellinen vuosi
Muut pakolliset varaukset				
Takuuvaraus	0,00	0,00	0,00	0,00
Vahingonkorvausvaraus	0,00	0,00	0,00	0,00
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista	0,00	0,00	0,00	0,00
Ympäristövastuut	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	167 237,18	158 646,08	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	167 237,18	158 646,08	0,00	0,00

VIERAS PÄÄOMA

	KUNTA		KUNTA	
	kuluva vuosi		edellinen vuosi	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	13 460,89	0,00	13 296,18
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	13 460,89	0,00	13 296,18
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	143 341,43	0,00	20 991,07
Muut velat	0,00	40 130,20	0,00	144 390,32
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	183 471,63	0,00	165 381,39
Vieras pääoma yhteensä	0,00	196 932,52	0,00	178 677,57

MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	KONSERNI		KUNTA	
	kuluva vuosi		edellinen vuosi	
Muut velat				
Liittymismaksut	1 051 338,23	1 793 772,50	0,00	0,00
Muut velat	4 937,05	1 130,88	0,00	0,00
Muut velat yhteensä	1 056 275,28	1 794 903,38	0,00	0,00

SIIRTOVELAT

Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	17 306,45	8 807,18	12 838,78	4 322,48
Menojäämät				
Palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset	33 404,91	32 250,91	0,00	0,00
Lomapalkkavelka	588 487,32	670 850,12	325 685,15	407 039,82
Korkojaksotukset	5 788,41	7 335,83	5 769,35	7 296,75
Muut menojäämät	214 191,41	421 870,60	105 520,44	325 523,29
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	841 872,05	1 132 307,46	436 974,94	739 859,86

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	31 268,37	35 188,08	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	64 705,30	64 705,30	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	95 973,67	99 893,38	0,00	0,00

Vuokravastuut

Vuokravastuiden yhteismäärä, vastuut voimassa

xx.xx.xxxx asti	145 771,67	19 639,00	9 187,44	5 230,68
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	0,00	0,00	3 174,08	0,00
Sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet	0,00	0,00	0,00	0,00
Leasingvastuut yhteensä	269 009,38	32 404,53	128 436,06	1 978,92
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	29 161,15	5 453,11	25 942,00	659,64
Siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitus-leasingvastuut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	414 781,05	52 043,53	137 623,50	7 209,60

	KONSERNI		KUNTA	
	kuluva vuosi	edellinen vuosi	kuluva vuosi	edellinen vuosi
Vastuusitoumukset				
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			400 000,00	400 000,00
Jäljellä oleva pääoma			240 000,00	240 000,00
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma			110 000,00	110 000,00
Jäljellä oleva pääoma			18 000,00	54 000,00
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista				
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.			5 564 571,00	4 788 224,00
Kaupungin osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.			0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.			3 677,71	3 574,09
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Sopimusvastuut				
Maankäyttösopimuksista aih.velvoitteet	0,00	0,00	0,00	0,00
Sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet	0,00	0,00	0,00	0,00
Sitoumukset avustukseen	22 204,71	17 571,31	0,00	0,00
Sopimuksiin sisältyvät palautusvastuut	0,00	0,00	0,00	0,00
Vuokravastuut, voimassa 30.11.2027 asti	1 174,50	1 174,50	0,00	0,00
Muut sitoumukset ja sopimuksiin sisältyvät vastuut	0,00	0,00	0,00	0,00
Sopimusvastuut yhteensä	23 379,21	18 745,81	0,00	0,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	37 251,25	39 060,16		
Johdannaissopimukset:				
POHJOIS-POHJANMAAN SAIRAANHOITOPIIIRIN KY				
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj				
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj:n kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskinsuojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu osa vaihtuvista koroista kiinteiksi. Koronvaihtosopimuksen pääoma suojaa osittain lainaa. Koronvaihtosopimus on kertalyhenteinen. Sopimus erääntyy 10.10.2021.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	47 166,80	47 166,80		
Käypä arvo yhteensä (pankin ilmoituksen mukaan).	-1 681,60	-2 225,29		
Koronvaihtosopimus Handelsbanken				
Koronvaihtosopimus Handelsbankenin kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Koronvaihtosopimukseen sisältyy myös korkokatto. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä				
koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 15.7.2019.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	7 369,81	22 109,44		
Käypä arvo yhteensä (pankin ilmoituksen mukaan).	-107,83	-259,37		
Korkokattosopimus SEB				
Korkokattosopimus Skandinaviska Enskilda Bankenin on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Korkokattosopimuksella rajoitetaan lainasta maksettavaa korkoa. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, Sopimus erääntyy 15.7.2019.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	14 739,63	22 109,44		
Käypä arvo yhteensä (pankin ilmoituksen mukaan).	63,35	384,39		
Koronvaihtosopimus Danske Bank				
Koronvaihtosopimus Danske Bankin kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 31.12.2019. Laina ja koronvaihtosopimus ovat kertalyhenteisiä.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	75 466,88	75 466,88		
Käypä arvo yhteensä (pankin ilmoituksen mukaan).	-807,49	-1 233,68		

Koron- ja valuutanvaihtosopimus Nordea

Koron- ja valuutanvaihtosopimus Nordean kanssa on tehty yksittäisen SEK-määräisen lainan korko- ja valuutariskin suojaamiseksi.

Koron- ja valuutanvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot ja valuutan muuntokurssi kiinteiksi. Lainan sekä koron- ja valuutanvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 16.10.2020

Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	11 182,78	12 676,17
Käypä arvo yhteensä (pankin ilmoituksen mukaan)	-1 346,08	-1 155,70

OULUN SEUDUN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

Koronvaihtosopimus korkoriskin suojaamiseksi.

Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi.

Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.

Sopimus erääntyy 21.12.2018.

Bullet-lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	30 493,87	22 801,94
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-283,97	-510,27

Vammaispalvelulain mukaisen tuleva tuetun asumisen vastuu	53 145,16	54 989,86
---	-----------	-----------

Arvonlisäveron palautusvastuu	37 251,25	39 090,18
-------------------------------	-----------	-----------

HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSI-TAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	TP 2017	TP 2016
HENKILÖSTÖ 31.12.		
Yleishallinto	10	10
Sosiaali- ja terveystoimi	57	52
Opetus- ja kulttuuritoimi	28	27
Yhdyskuntapalvelut	8	5
Muut palvelut	103	94
Yhteensä		

HENKILÖSTÖKULUT

Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	3 539 845,34	3 573 040,61
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	0,00
Henkilöstökulut yhteensä	3 539 845,34	3 573 040,61

LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

Perussuomalaiset	158,00	111,00
Puolue 2	0,00	0,00
	0,00	0,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	158,00	111,00

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

KPMG Oy Ab

Tilintarkastuspalkkiot	3 680,00	11 785,20
Muut tilintarkastajalle kuuluvat tehtävät	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan avustaminen	2 300,00	2 194,80
Muut palkkiot	450,00	880,00
Palkkiot yhteensä	6 430,00	14 860,00

INTRESSITAHOTAPAHTUMAT

Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

Liitetieto: Tytäryhteisöt, kuntayhtymät	Kunnan omistus- osuus - %	Konsernin omistus- osuus - %	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vier. pääomasta	Konsernin osuus tilik. voitosta/tapp.
<u>Kuntayhtymät:</u>					
Pohjois-Pohjanmaan Liitto, Oulu	0,27	0,27	3 516	9 186	864
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ky, Oulu	0,471668	0,47	749 595	1 191 578	11 793
Oulun seudun ammatillisen koulutuksen ky, Oulu	0,403776	0,4	288 035	167 749	4 002
<u>Tytäryhteisöt:</u>					
Hailuodon Vesihuolto Oy, Hailuoto	100	100	195 931	2 106 504	-1 304

Eriytetyt tilinpäätökset

15 Tytäryhtiöiden toimintakertomus- ja tilinpäätöstiedot

Hailuodon Vesihuolto Oy

€	TP 2017	TP 2016	Muutos -%
Liikevaihto	294 443,29	273 341,54	7,7
Liikevoitto	-1 385,65	-22 181,59	-93,8
Tilikauden voitto/tappio	-1 304,40	-22 387,92	-94,2
Taseen loppusumma	2 302 435,27	2 310 629,45	-0,4
Investoinnit			-

TALouden TUNNUSLUVUT			
Omavaraisuusaste, %	8,5	8,5	0,0
Sijoitetun pääoman tuotto -%	-0,2	-5	-96,0
Henkilöstö, lkm	1	1	0

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Hailuodon Vesihuollolle kulunut tilikausi 2017 oli yhtiön viideskymmeneskolmas.

Vuoteen 2006 saakka yhtiö toimitti pelkästään talousvettä saaren asukkaille, kunnes uusi viemärijärjestelmä otettiin käyttöön. Talousjätevedet johdetaan puhdistettavaksi Lakeuden keskuspuhdistamoon Kempeleeseen. Paine- viemäröintijärjestelmä mahdollistaa talousjätevesien keräilyn laajalta alueelta saaresta. Tehokas ja joustava vesihuolto mahdollistaa uusien rakennusten sijoittelun vesihuollon osalta vapaasti ja tämä tekee helpoksi uusien asuntojen ja asumisalueiden rakentamisen Hailuodossa.

Tilikausi 2017 oli 12. vuosi, kun talousjätevesiverkostoon liitettiin talouksia. Uusia jätevesiliittymiä tehtiin 5 kpl ja uusia talousvesiliittymiä 3 kpl.

Ojakylän vedenottamon alueelle on asennettu 9 kpl uusia runkoverkostoventtiileitä, joiden avulla voidaan ohjata veden virtausta Santosen, Ojakylän ja Kirkonkylän syöttöjohtojen välillä. Tämä on tarpeellista esimerkiksi vesivuototilanteessa ja järjestelyn avulla voidaan myös paikallistaa vesivuotoja jollekin alueelle.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

Jätevesipuolen huolto- ja korjauskulut ovat kasvaneet edellisen vuoteen verrattuna huomattavasti. Linjapumppaamoiden pumppujen huollot on tehty määräaikoina Marjaniemen, Huikun ja Riutun pumppaamoihin. Huolto- ja korjauskulujen kasvuun ovat yhtenä syynä jäteveden kiinteistöpumppaamojen määräaikaishuollot. Vuonna 2017 huollettiin yhteensä 100 kiinteistöpumppaamoa. Keväällä 2017 korjattiin Huikun ja Riutun linjapumppaamoista kolme pumpua, josta syntyi ennakoiduttomia huoltokustannuksia huomattavasti.

Rakentamistoiminasta saatu kate on edelleen pienentynyt edelliseen tilikauteen verrattuna. Liikevaihto on kuitenkin kasvanut yli 20 000 euroa edelliseen tilikauteen verrattuna ja pääomaintojen korkokulut ovat säilyneet alhaisina, alhaisesta korkotasosta johtuen.

Yleinen kustannustason nousu on edelleen nostanut mm. tarvikkeiden hintaa, joka vaikuttaa suoraan tulokseen ja välillisesti, kun alihankkijat nostavat taksojaan.

Yhtiön toiminnallinen tulos tilikaudella 2017 on -1 304,40 € poistojen jälkeen. Talousarvion tulostavoite 2017 oli +12 610,00.

Tulos on yhtiön yleisen toimintaperiaatteen mukainen, mutta ei yllä talousarviossa asetettuun tavoitteeseen. Yhtiö on onnistunut taloustavoitteissaan vuonna 2017 kohtuullisen hyvin. Taloustavoitteiden saavuttamiseksi tulevana vuosina toimenpiteet ovat: kustannussäästöjen tekeminen ja vesimaksujen maltilliset korotukset.

Investoinnit

Poistojen määrä vuoden 2017 lopussa oli 87.493,07 €, joka on noin kolmasosa yhtiön liikevaihdosta.

Lainat

Toimintavuoden 2017 lopussa yhtiöllä on rahoituslaitoksista otettua pääomallinaa yhteensä 240.000 €.

Hallituksen kokoonpano

Pj. Ahti Patokoski

Vpj. Sanna Sipilä

jäsenet: Matti Hautanen, Paavo Sipola ja Ossi Suomela

varajäsen: Raija Tuhkanen

Hailuodon Vesihuolto Oy:n hallituksen kokouksia pidettiin tilikaudella yhteensä 4. Hallituksen esittelijänä ja sihteerinä oli toimitusjohtaja Jouni Marjaniemi. Vuoden 2016 varsinainen yhtiökokous pidettiin 18.4.2017.

Toiminnan kehittyminen ja tulevaisuus

Vesihuoltolaitosten valvontaviranomaisia ovat ympäristöasioissa Pohjois- Pohjanmaan ELY-keskus ja terveydensuojeluasioissa kunnan terveydensuojeluviranomainen.

Terveydensuojeluviranomainen valvoo laitoksen toimittaman talousveden ja raakaveden laatua vahvistetun valvontatutkimusohjelman mukaisesti. 2017 tehdyssä valvonnassa ei havaittu puutteita ja talousvesi täyttää asetusten vaatimukset, paitsi että talousveden rautapitoisuus on ylittänyt raja-arvon ajoittain. Tilanteen korjaamiseksi on ryhdytty toimenpiteisiin.

Pohjavesitarkkailua suoritetaan Hyypän vedenottoalueella vuonna 2015 myönnetyn ympäristöluvan tarkkailuohjelman mukaisesti.

Vuoden 2017 liikevaihto oli 294.443,29 €. Liikevaihto kattaa toiminnan kulut ja pääomallinaa on mahdollista lyhentää lainaohjelman mukaisesti. Kulujen jatkuva kasvu vuosittain asettaa paineita veden ja jäteveden käyttömaksujen korottamiselle tulevina vuosina. Nykyisen yleisen taloustilanteen vuoksi kasvua ei ole merkittävästi saatavissa uusien liittymien myynnistä eikä merkittävää lisäystä asiakkaiden määrässä ole odotettavissa. Talousvesiliittymiä on toimintavuonna myyty vain 3 kpl.

Yhtiön tärkeimpänä tavoitteena on keskeytyksetön laatuvaatimukset täyttävän talousveden jakelu asiakkailleen. Muita tavoitteita on huoltovarmuuden ylläpito yhteistyössä kunnan ja viranomaisten kanssa sekä laitoksen teknisen toimintavarmuuden ylläpito talous- ja jätevesipuolella. Näistä strategisesti tärkeitä asioita kehitetään yhteistyössä viranomaisten kanssa. Vedenhankinnan suunnittelu Marjaniemen alueella tähtäävät osaltaan huoltovarmuuden parantamiseen ja vedenhankinnan turvaamiseen.

Uuden kiinteän liikenneyhteyden toteutuessa paineet rakentamiselle Hailuodossa kasvavat huomattavasti. Vesihuollon on pystyttävä vastaamaan kasvavan asukasmäärän tarpeisiin ja vesihuollon kehittämistä on syytä valmistella yhtä aikaa liikenneyhteyden kehittämisen kanssa. Nykyinen vedenhankinta kapasiteetti on noin 450 m³/vrk ja keskimääräinen kulutus 160 m³/vrk. Kesäaikoina huippukulutus on enimmillään 360 m³/vrk.

Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

16 Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Hailuodon kunnan kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan allekirjoitukset

Hailuodossa maaliskuun 26. päivänä 2018

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus

_____ / _____ 2018

KPMG Julkishallinnon palvelut Oy

Katri Hokkanen
JHT, KHT -tilintarkastaja

17 Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista sekä säilytystavoista

Käytetyt kirjanpitokirjat

Päiväkirjat	ATK-tulosteena/Aditro Archive sähköinen arkisto
Pääkirjat	ATK-tulosteena/Aditro Archive sähköinen arkisto
Muistiotositteet	Paperitositteet/Asiakas
Myyntitositteet	Aditro Archive sähköinen arkisto
Ostotositteet	Aditro Archive sähköinen arkisto
Matkanhallintatositteet	Aditro Archive sähköinen arkisto
Palkkatositteet	Aditro Archive sähköinen arkisto
Tasekirja	Sidottu kirja
Tase-erittelyt	ATK-tulosteena

Kirjanpitoaineiston pysyvää säilytystä (KPL 2:10 §) hoitaa sähköisessä muodossa arkistoitavan aineiston osalta Monetra Oy, jonka toimipiste on Oulussa. Paperille tallennettu aineisto säilytetään Hailuodon kunnan toimitiloissa.

Käytetyt tositelajit

- 30 Pankkitositteet
- 32 Ostolaskut P2P
- 34 Hyvitysten kohdistus OSRE
- 35 Ostolaskujen maksut
- 36 Ostolaskujen käsin tallennetut
- 37 Ostolaskujen kierrätys
- 39 Efficca/toimeentulotuki
- 40 Myren viitesuoritukset
- 41 Myre käsintallennetut suoritukset
- 42 Intime yleislaskutus
- 44 Intime web-laskutus heti
- 46 Viitesuoritukset/perintätoimisto
- 47 Myre ennakoiden ja maksumääräysten kohdistaminen
- 48 Sopimuslaskutus
- 49 Korkolaskut
- 78 Sisäinen laskutus Intime/lp
- 81 Käsinkirjatut muistiotositteet
- 82 Matkalaskut
- 84 Palkkatositteet
- 85 Luottotappiot
- 86 Hyvitysten kohdistus myre
- 87 Sumu-poistot
- 88 Käyttöomaisuuden luovutukset
- 91 Kirjanpito laskennalliset
- 93 Sisäinen laskenta laskennalliset
- 96 Kirjanpidon tulos
- 97 Kirjanpidon tulos laskennalliset
- 98 Sisäisen laskennan tulos
- 99 Sisäisen laskennan tulos laskennalliset

18 Tunnuslukujen laskentakaavat

Hailuodon kunta

Tunnuslukujen laskennassa on käytetty seuraavia laskentakaavoja:

Toimintatuotot/ Toimintakulut %

= $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate/ Poistot %

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Vuosikate euroa/ asukas

= $\text{Vuosikate} / \text{asukasmäärä}$

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5:ltä vuodelta, €

= tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymä

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$ (Oma hankintameno = Investointimenot - Rahoitusosuudet)

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassavarat

= Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

Kassastamaksut/ vuosi

= $\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön} + \text{korkokulut} + \text{muut rahoituskulut} + \text{käyttöomaisuusinvestoinnit} + \text{antolainojen lisäykset} + \text{pitkäaikaisten lainojen vähennykset}$

Kassan riittävyys, pv

= $365 \text{ pv} \cdot \text{Kassavarat} / \text{Kassasta maksut}$

Omavaraisuus-%

= $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero} + \text{Vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Rahoitusvarallisuus €/ asukas

= $(\text{Saamiset} + \text{Rahoitusarvo paperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) - (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Asukasmäärä}$

Suhteellinen velkaantuneisuus

= $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$ (Käyttötulot = toimintatuotot + verotulot + käyttötalouden valtionosuudet)

Velat ja vastuut % käyttötuloista

= $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/ asukas

= $\text{Kertynyt ylijäämä (alijäämä)} / \text{Asukasmäärä}$

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainakanta €/ asukas

= Lainakanta 31.12. / Asukasmäärä

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Hailuoto –konserni

Seuraavassa on lueteltu käytetyt Hailuoto –konsernin laskentakaavat, jotka poikkeavat kunnan laskentakaavoista.

Toimintatuotot/ Toimintakulut %

= $100 \times \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$

Vuosikate/ Poistot %

= $100 \times \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{Arvonalentumiset})$

Pääomamenojen tulorahoitus, %

= $100 \times \text{Vuosikate} / (\text{Investointien omahankintameno} + \text{Antolainojen nettolisäys} + \text{Lainanlyhennykset})$

Omavaraisuus-%

= $(\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Kertynyt poistoero} + \text{Vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

